

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository

Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

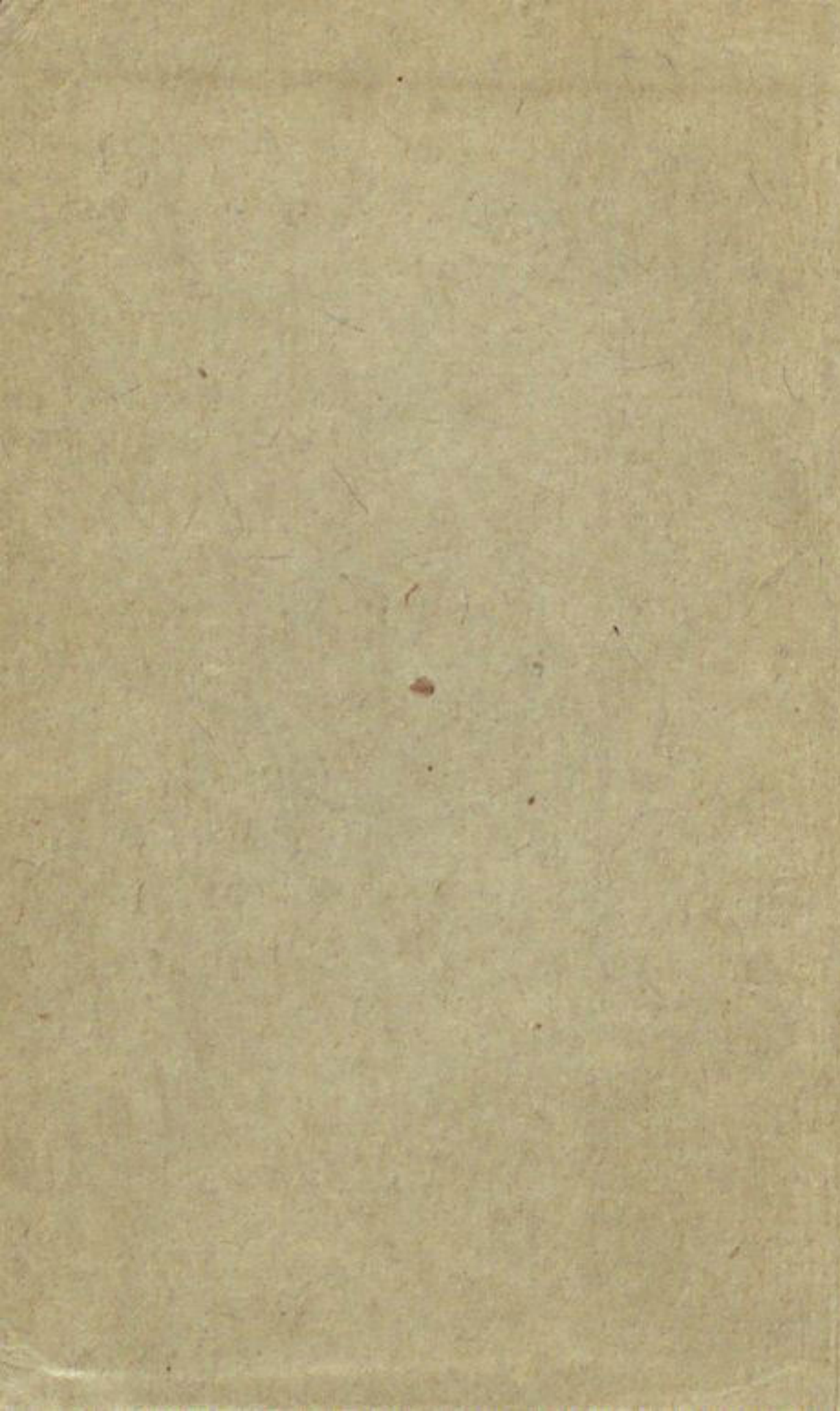
Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

291

L-51

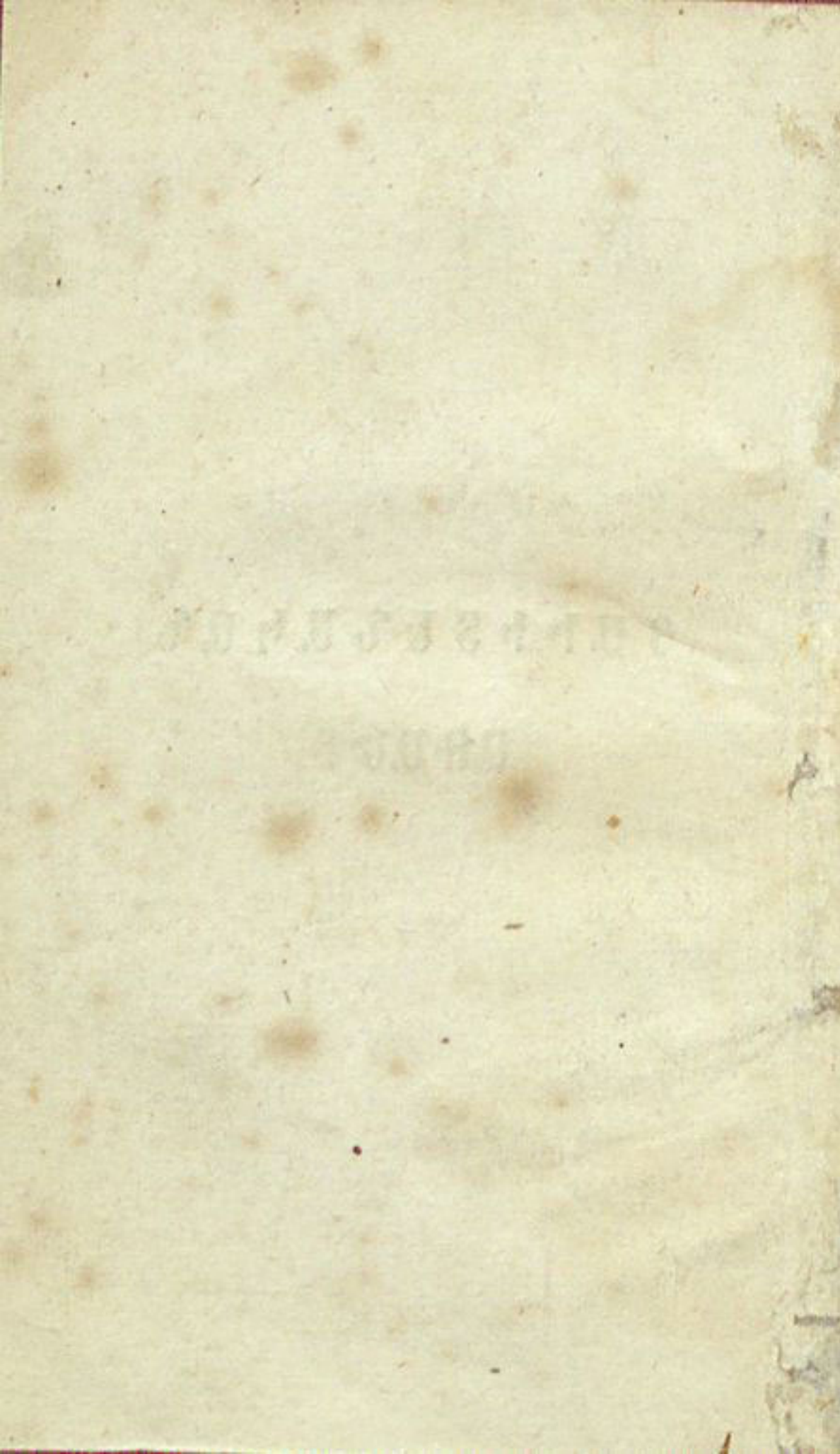
86³

Յ Ա Ի Ի Տ Ե Ն Ա Կ Ա Ն

ԱՌԱԾՔ

241
L-51

պր. 95

ՅԱԻԻՏԵՆԱԿԱՆ ԱՌԱԾՔ

ՍՐԲՈՅՆ

ԱԼՓՈՆՍՈՍԻ ԼԻԳՈՒՈՐԵԱՅ

Printed in Turkey

ՎԵՆԵՏԻԿ

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ՍՐԲՈՅՆ ՂԱԶԱՐՈՒ

1863

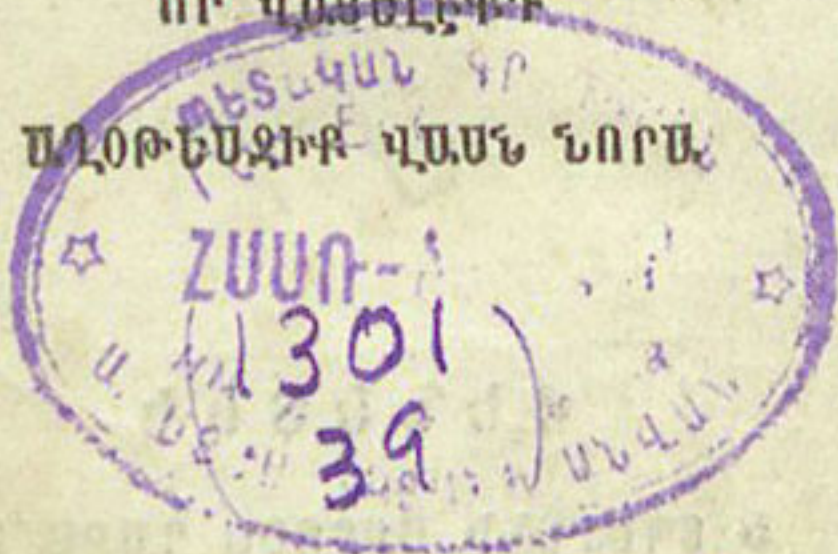
~~30907-42~~

103-42

ԾԱԽԻԻՔ ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻ
ԹՈՐԼՈՆԵԱՅ ԻՇԽԱՆԻ
ԱՌ Ի ԲԱՇԽԵԼ ԶՐԻ

ՈՐ ՎԱՅԵԼԻՔԻ

ԱՂՕԹԵՍՁԻՔ ՎԱՍՆ ՆՈՐՄԵ

14029-58

Printed in Turkey

Խ Ր Ա Տ Ք

Ք Ր Ի Ս Տ Ո Ն Է Ս Կ Ա Ն Կ Ե Ն Ա Ց

Ամէն շաբաթ կամ գոնէ տասնը-
հինգ օրը մէյմը խոստովանէ գիտուն
և բարեպաշտ խոստովանահօր մը,
նախ ընդհանուր խոստովանանք մը ըլ-
լալով և միշտ խիղճդ ու սիրտդ իրեն
բանալով, նաև արտաքին բաներուն
մէջ. որպէս զի սիրտդ և խիղճդ հան-
դարտ ըլլայ թէ Աստուծոյ կամքը կը
կատարես :

Չմոռնաս տօները սուրբ պահել,
ճառայական գործերէն ու մեղքէ ըզ-
գուշանալով, բարի գործեր կատարե-
լով, մանաւանդ հիւանդաց այցելու-
թեան երթալով, եկեղեցական հան-

դէաներու , քարոզի և ասոնց նման բա-
ներու : **ՄԱՍԻՍ**

Աստու անկողնէդ ելածիդ պէս խա-
չելու թեան կամ սրբոյ պատկերի մը
առջև չորբաժ առաւօտեան աղօթքն
ըսէ :

Սուրբ պատարագը տես և պատա-
րագի ժամանակ կամ ուրիշ ատեն կէս
ժամ մը կամ քառորդ մը մտածակա-
նով անցուր (որուն համար թէ ընողը
թէ սորուեցընողը թէ սորուողը լիա-
կատար ներողութիւն կը վաստըկին
ամէն ամիս , բաց 'ի ամէն անգամուան
մասնաւոր ներողութենէն) : Ինչ ցա-
մաքութիւն ալ զգաս , ինչ զբաղանք
ալ ունենաս՝ մտածականը զանց մի ը-
ներ . գործիդ ժամանակն ալ կրնաս ընել .
սուրբ Ալփոնսոս Լիգուորի կ'ըսէ թէ ,
եթէ մտածականը չթողուս անշուշտ
կը փրկուիս :

Գործի մը ձեռք զարնելէդ առաջ
ըսէ . Տէր , քու սիրոյդ համար կ'ընեմ
այս գործս , դու օրհնէ այս գործս :

Օրուան մէջ յիշէ միշտ որ Աստուած
զքեզ կը տեսնայ , կը լսէ և պիտի դա-
տէ , ու ըսէ . Յիսուս իմ ողորմեա .
սուրբ Աստուածածին ողորմեա : Նոյ-
նը ըսէ եռանգագին փորձութեանց ա-
տեն . թէ որ փորձութիւնը չանցնի՝
դու հաւատքով ու վստահութեամբ ա-

աաջ տար աղօթքդ և ապահով եղիր որ
կը յաղթես :

Փախիր դատարկութենէ և գէշ ըն-
կերներէ, ու անհամեստ և եղբայրսի-
րութեան դէմ խօսակցութենէ : Զգու-
շացիր ամենայն զգայարանացդ պահ-
պանութեանը, մանաւանդ աչքիդ, կո-
կորդիդ և լեզուիդ :

Թէ որ յանկարծ մեղք մը գործես,
մէկէն զղջմունքդ ըրէ, և թէ որ ծանր
ըլլայ մեղքը փութա խոստովանել :

Վշտացդ մէջ ստեպ ըսէ . Ամէն բանի
մէջ օրհնած և միշտ և յաւիտեան փա-
ռաւորեալ ըլլայ Աստուծոյ արդար,
գերագոյն և հաճոյական կամքը : (Հա-
րիւր օրոտան ներողութեան կտուի մէկ
անգամ ըսողը, և լիակարգ՝ դարի մը
ըսողը) :

Կերակրէն վերջը, գոնէ տօնի օրեր,
կէս ժամ մը կամ քառորդ մը հողեոր
դիրք մը կամ սրբոյ վարք մը կարդա :
Ետքը սրբութեան ու Աստուածածնայ
այցելութեան գնա :

Իրիկունը ընտանիքով վարդարանը
ըսէ : Պառկելէն առաջ ծունկ չոքած
չնորհակալ եղիր Աստուծոյ, լոյս խըն-
դրէ, խիղճդ քննէ և զղջմունքդ ըրէ :

Անկողին որ մտնաս, օրհնած ջրով
երեսդ խաչակնքելէդ վերջը՝ ձեռքերդ
խաչածե կուրծքիդ վրայ դնելով ըսէ :

Պիտի մեռնիմ. չեմ գիտեր ուր . . . չեմ
գիտեր ինչպէս . . . չեմ գիտեր երբ . . .
Յիսուս, Յովսէփ և Մարիամ սիրտս
ու հոգիս ձեզի կու տամ. Յիսուս, Յով-
սէփ և Մարիամ վերջի հոգեվարու-
թեանս քովս գտնուեցէք. Յիսուս,
Յովսէփ և Մարիամ հաշտ ընդ ձեզ հո-
գիս աւանդեմ: (500 օրոտան ներողու-
թիւն ունի):

Միշտ արթուն կեցիր աղօթելու.
առանց աղօթքի բաւական շնորհք չենք
առներ՝ Աստուծոյ պատուիրանքները
պահելու և մինչև վերջը յարատեւե-
լու. ուստի ով որ կ'աղօթէ կը փրկուի,
ով որ չաղօթեր կը դատապարտուի:

Ամէն կիրակի, և խոստովանանքէդ
առաջ, կարդա աս խրատներս և քննե
ու շտկե քու պակասութիւններդ և ճշ-
դութեամբ պահէ. Չայս արա և կեց-
ցես:

ԽՐԱՏԻ ԱՌԻՔՆՈՆԵԱՅԾ

Կարճ է կեանքը և մահը ստոյգ ,
 Իսկ մահուան ժամն անստոյգ :
 Մէկ հոգի մը միայն ունինք ,
 Թէ ան ալ կորսուի ինչ կ'ըլլայ :
 Կը տեսնայ զիս Աստուած ,
 Պիտի դատէ զիս Աստուած ,
 Արքայութիւն և կամ դժոխքն է իմ
 բաժինս :
 Թէ կորսնցընեմ այս ժամանակն որ ու
 նիմ ,
 Մահուանս ատեն չեմ գտներ :
 Ամէն բան կը լիննայ և շուտ կը լիննայ ,
 Յաւիտենականութիւնը երբէք չի լը
 մըննար :

ԱՂՕԹՔ

ԱՌԱԻՕՏԵԱՆ

ՅԱՆՈՒՆ ՀՕԲ ԵՒ ՈՐԴԻՈՅ ԵՒ
ՀՈԳԻՈՅՆ ՍՐԲՈՅ . ՍՄԼՆ :

Աստուած իմ, քեզ երկրապա-
գանեմ. շնորհակալ եմ ինձի ըրած
անբաւ բարիքներուդ, և մասնա-
ւորապէս զիս այս առտուս հաս-
ցընելուդ համար :

Ամէն սրտովս կը սիրեմ զքեզ,
և ինչ որ ընեմ ու կրեմ բոլորն ալ
քեզի կ'ընծայեմ :

Կ'առաջագրեմ ամէն մեղքէ
ժախջիլ, և կ'աղաչեմ, ով Տէր,
որ Յիսուսի սիրոյն համար տաս

ինծի արիութիւնն : Կ' առաջադրեմ
մասնաւորասկէս քուկին կամացդ
հետ միանալ և ինչ նեղութիւն ալ
որ խաւրեա ինծի՝ միշտ աս ըսեմ .
Տէր , քու կամքդ ըլլայ : Յիսուս ,
դու ձեռք տուր ինծի այսօր . դու
պահապան հրեշտակս և դուք
սուրբք ամենայն՝ օգնեցէք ինծի :
Հայր մեր :

ԱՂՕԹՔ ԱՌ ԱՍՏՈՒԱԾԱՄԱՅՐՆ

Ով անարատ կոյս Մարիամ,
տիրուհի և մայր իմ, կը ցանկամ
միշտ Յիսուսինն ու քուկդ ըլլալ :
Դու զիս խնամէ և պահէ ամէն
մեղքերէ :

Օրհնէ զիս, ով դուստր Հօր
յաւխտենականի, և մի թողուր որ
ամենաբարի Աստուածս վշտացը
նեմ իմ խորհուրդներովս :

Օրհնէ զիս, ով մայր Յիսուսի,
և մի թողուր որ ամենաբարի Աս

տուածս վշտացընեմ իմ խօսքերովս :

Օրհնէ զիս , ով հարսն հողւոյն սրբոյ , և մի թողուր որ ամենաբարի Աստուածս վշտացընեմ իմ գործքերովս . մանաւանդ թէ ամենայն սրտով սիրեմ միշտ զինքը , և ուրիշներու ալ սիրցընել տամ . ամէն : Ով քաղցր , ով գլթած , ով սիրելի մայր իմ Մարիամ : Ողջոյն քեզ :

ՆԵՐԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ ՀԱՒԱՏՈՅ

Հաստատուն հաւատքով կը հաւատամ , ինչպէս որ յայտնած է Աստուած ուղղափառ եկեղեցւոյ , թէ Աստուած մէկ է , անձինքր երեք , հաւասարք և զանազանք , որ Հայր և Որդի և Սուրբ Հոգի կը կոչուին . թէ Որդին՝ մարմնացաւ , մարդացաւ Հողւով սրբով ի Մարիամայ կուսէն , մեզի հա-

մարխաչին վրայ մեռաւ, յարեաւ,
երկինք վերացաւ, և պիտի դայ
աշխարհքիս ետքը կենդանիներն
ու մեռեալները դատելու. արդար-
ներուն յաւիտենական արքայու-
թիւն տալով և մեղաւորաց դժոխք-
կը հաւատամ դարձեալ ան ամէն
բաներուն որ կը հաւատայ և կը
սորուեցընէ սուրբ եկեղեցին :

ՆԵՐԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ ՅՈՒՍՈՅ.

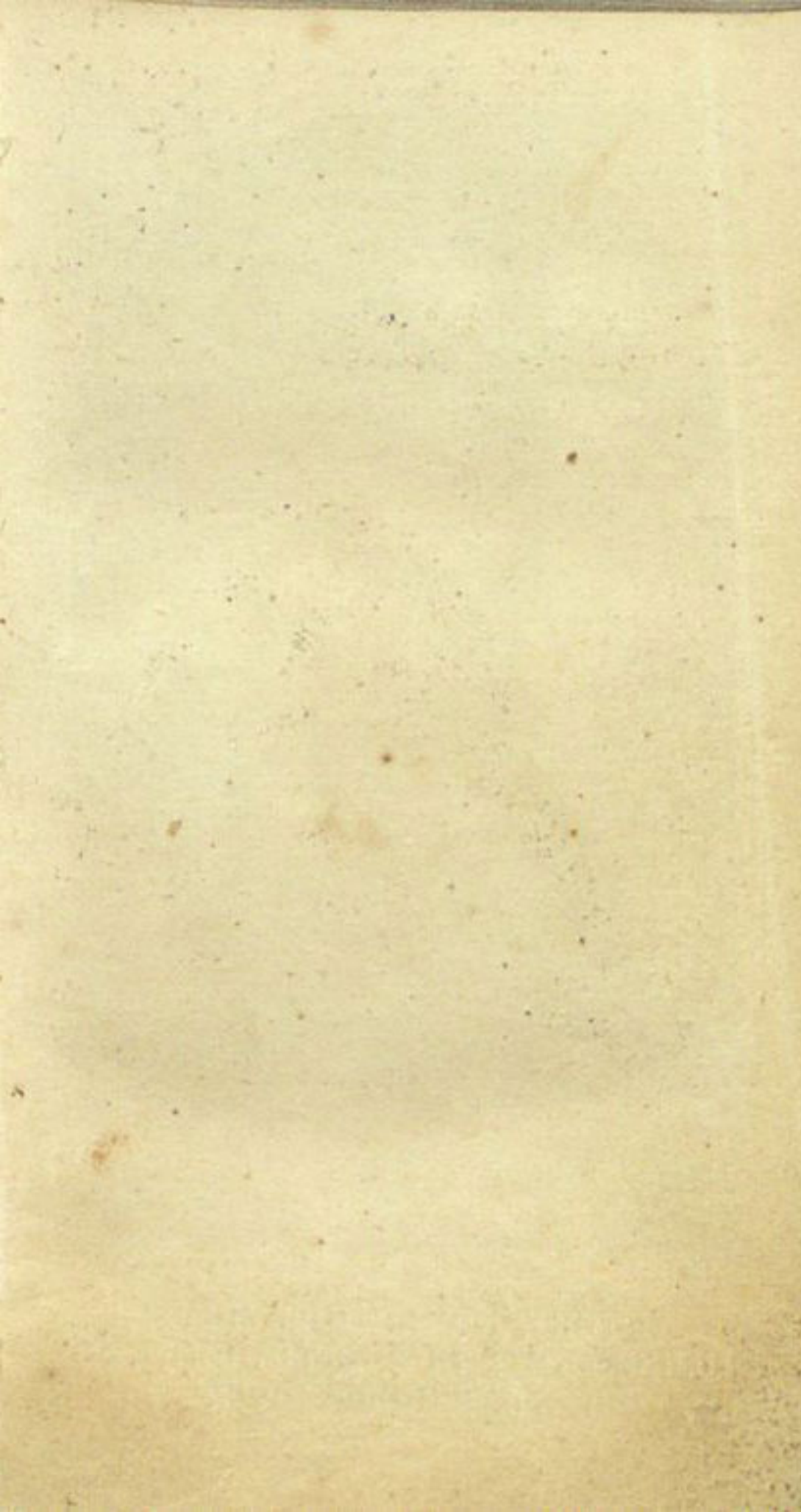
Ով Աստուած իմ, որովհետև
ամենակարող ես և ամենաբարի և
ամենագութ, Յիսուսի վրկչին մե-
րոյ չարչարանաց և մահուան ար-
գեամբք՝ կը յուսամ որ կը պար-
գևես ինձի յաւիտենական կեան-
քը, զոր խոստացար բարի քրիս-
տոնէից, ինչպէս որ քու օգնու-
թեամբդ ես ալ կ'առաջադրեմ
ըլլալ :

ՆԵՐԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ ՍԻՐՈՅ

Ով Աստուած իմ, որովհետև
դերագոյն բարի ես, ամենայն
սրտովս կը սիրեմ զքեզ, ամէն բա-
նէ մեր. և աւելի յանձն կ'առնեմ
յամենայնէ զըկուելը՝ քան թէ ըզ-
քեզ դառնացընել. քու սիրոյդ
համար անձիս պէս կը սիրեմ նաև
զուրիշներն ալ:

ՆԵՐԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ ԶՂԶՄԱՆ

Ով Աստուած իմ, ամենաբարի
ըլլալուդ, և ամէն բանէ աւելի
զքեզ սիրելուս, կը զղջամ ու կը
ցաւ իմ ճշմարիտ սրտով զքեզ դառ-
նացընելուս, և քու սուրբ շնորհ-
քովդ հաստատապէս կ'առաջա-
դրեմ մէյմ՝ ալ չմեղանչել և ա-
մենայն մեղաց առիթներէ փախ-
չիլ: Հայր մեր. Ողջոյն քեզ:

ԵՎ ԱՅՔ ԱՌ ԻՍ ԱՄԵՆԱՅՆ
ՎԱՍՑԱԿԵԱԼՔ ԵՒ ԲԵՌԵԱԻՈՐԻ, ԵՒ
ԵՍ ՀԱՆԳՈՒՑԻՑ ԶԶԵԶ:

ՅԱԻԻՏԵՆԱԿԱՆ ԱՌԱԾՔ

ՄՏԱԾՈՒԹԻՒՆՔ

ՎԱՍՆ ԱՒՈՒՐՑ ԵՕԹՆԵԿԻ

Կ Ի Ի Ր Ա Կ Է

Մարդու վախճանին վրայ :

Ա. Մտածէ, հոգի իմ, որ այն էութիւնն որ ունիս, Աստուած տուեր է քեզի, ստեղծելով զքեզ ՚ի պատկեր իւր առանց քու արդեանցդ, որդեգրելով մկրտութեամբ սուրբ աւազանին, ու հօրմէ մը աւելի սիրելով զքեզ. և այնոր համար ստեղծեր է զքեզ, որպէս զի սիրես ու ծառայես իրեն

այս աշխարհքիս մէջ, ու վայելէս
զինքը յարքայութեան: Անոր հա-
մար չես ծնած՝ որ ապրիս զուար-
ճանաս, հարստանաս, զօրաւոր
ըլլաս, ուտես խմես ու քնանաս
անբաններու պէս, այլ միայն
քու Աստուածդ սիրես ու յաւի-
տենազան փրկութեանդ հասնիս:
Եւ Աստուած իր ամէն ստեղծած
ները պարգևեր է քեզի, որ անոնց
օգնութեամբն այդ մեծ վախճա-
նիդ հասնիս: Բայց ո՛հ, ես չուա-
ռահանս ամէն բանի վրայ մտա-
ծեցի բայց ՚ի վախճանէս: Հայր
խմ, Յիսուսի սիրոյն համար տո՛ւր
որ նոր կեանք մը սկսիմ, բոլո-
րովին սուրբ և համաձայն ըստ ա-
մենայնի քու աստուածային կա-
մայցդ:

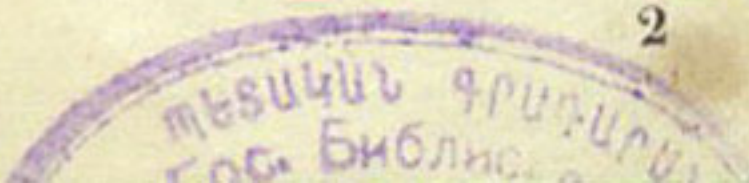
Բ. Մտածէ թէ ի՞նչպէս մա-
հուանդ ատեն խիղճդ զքեզ պիտի
ուտէ թէ որ Աստուծոյ ծառայե-
լու փոյթ չես ունեցեր: Ի՞նչպէս

աաստիկ պիտի ըլլայ սրտիդ կըս-
 կիծը կենացդ վերջի վայրկեան-
 ներուն, երբ տեսնես որ այնչափ
 մեծութիւններէն, փառքէն և 'ի
 հաճոյից ուրիշ բան չէ մնացած
 քովդ, բայց տագնապ ու խայթ
 խղճի: Չարմանաս պիտի թէ ինչ
 պէս ջնջին ու անցաւոր բաներու
 համար, Աստուծոյ շնորհքը ու
 հոգիդ կորսնցուցեր ես, առանց
 կարենալու ճար մը ընել եղած
 չարեաց և ոչ ալ ժամանակ մնա-
 լով ուղղութեան ճամբան նորէն
 մանելու: Ա՛հ քանի՛ յուսահա-
 տութիւն, քանի՛ տանջանք: Ան
 ատեն պիտի ճանչնաս ժամանա-
 կին յարգը, բայց ուշ: արեամբդ
 իսկ ուզես պիտի գնել, բայց կա-
 րելի չէ: Ա՛վ որ դառնութեան, ա-
 նոր՝ որ Աստուծոյ չէ ծառայած ու
 զԱստուած չէ սիրած:

Գ. Մտածէ թէ որչափ ան-
 հոգութիւն կ'ըլլուի աս մեծ վախ-

85-52051

(1051)

Ճանիս : Ուտելու , հանդէսներու ,
զուարճութեանց վրայ կը մտա-
ծենք . իսկ Աստուծոյ ծառայելու ,
հոգինիս փրկելու ջնք մտածեր ,
ու յաւիտենական վախճաննիս
բանի տեղ ջնք դներ : Եւ այսպէս
քրիստոնէից մեծ մասը ուտել
խմելով , երգով ու նուագելով
դժոխք կ'երթան : Ո՛հ թէ դիտ-
նային ի՞նչ ըսել է դժոխք : Ո՛վ
մարդ , այդչափ կը ջանաս զքեզ
գատապարտելու , իսկ փրկելու
համար բան մը գործել չես ուզեր :
Փրանկիսկոս Անգղիոյ թագաւո-
րին գրագիրներէն մէկը , երբոր
մեռնելու վրայ էր , կ'ըսէր . Եղ՛նկ
ինձ , այնչափ թուղթ փճացուցի
իմ ախրոջս նամակները գրելու .
իսկ իմ հոգւոյս հաշիւը տեսնե-
լու համար և ոչ թերթ մը , որով
կարենայի լաւ խոստովանութիւն
մ'ընել : Փիլիպպոս Գ Սպանիոյ
թագաւորը մեռնելու ատեն կ'ը-

սէր • Ո՛հ երանի՛ թէ բնաւ թաղա-
ւոր եղած չըլլայի : Բայց ի՞նչ բա-
նի կու դան ան ատեն այդ հառա-
ջանքներն ու ողբերը • Եթէ ոչ
յուսահատութիւնն աւելցնելու
համար : Ուրիշին վաստովը գոնէ
փոյթ ունեցիր փրկութեանդ , ե-
թէ չես ուզեր անոնց պէս յու-
սահատութեան մէջ իյնալ : Գիտ-
ցիր որ ինչ որ կ'ընես , կ'ըսես ու
կը մտածես առանց Աստուծոյ
հաճութեանը , ամէնքն ալ փուճ-
են : Արդ , վարքդ փոխելու ժամա-
նակն է : Ի՞նչ , մահուանդ օրուան
կրտսդասես , որ աչքդ բացուի ու
սխալմունքդ ճանչնաս : Յաւիտե-
նականութեան դրան քով , դը-
ժօխքին բերանը կեցած կ'ուզես
ուղղել քու սխալմունքներդ , երբ-
որ հնար չկայ : Աստուած իմ ,
ներէ ինձի : Ամէն բանէ վեր դքեզ
կը սիրեմ : Ամէն չարիքներէս աւել-
լի զքեզ վշտացնելուս կը ցաւ իմ :

ԵՐԿՈՒՇԱԲԱԹԻ

Մարդոշու վախճանին
հարկաւորութեան վրայ :

Ս. Մտածէ, ով մարդ, թէ որ
չափ կարևոր է որ քու մեծ վախ-
ճանիդ ետեւէն երթաս. ամենա-
կարևոր բան. վասն զի թէ որ զան
փնտռես՝ զքեզ կը փրկես, ու միշտ
երանելի կ'ըլլաս, հոգւով ու մար-
մնով ամէն բարիք կը վայելես :
Բայց թէ որ սխալես՝ հոգիդ ալ
մարմինդ ալ կը կորսնցընես, ար-
քայու թիւնն ու զԱստուած. յա-
ւիտեան թշուառ կ'ըլլաս, ու միշտ
գատապարտեալ : Ուրեմն ամե-
նէն մեծ, ամենէն կարևոր ու հար-
կաւոր տուրեառնիս է Աստու-
ծոյ ծառայել, և հոգինիս փրկել :
Արդ այսուհետեւ մի՛ ըսեր, ով
քրիստոնեայ, թէ հիմա կամքս

կատարեմ, ու վերջը Աստուծոյ
կու տամ ինքզինքս և կը յուսամ
փրկուել: Աս սուտ յոյսը քա-
նինէր դժոխք տարաւ. քանինէր
ատանկ կ'ըսէին, ու հիմա դատա-
պարտուած են, և դարման չկայ
իրենց չարեաց: Ո՞վ 'ի դատա-
պարտելոց կ'ուզէր դատապար-
տուել. բայց Աստուած կ'անիծէ
զան որ յուսով թողութեան մեղք
կը գործէ. « Անիծեալ մարդ որ
մեղանչէ յուսով »: Այս մեղքս
ընեմ, կ'ըսես, ու վերջը խոստո-
վանանք կ'ըլլամ. ո՞վ գիտէ թէ
խոստովանելու ատեն պիտի ու-
նենաս: Ո՞վ զքեզ կ'ապահովցրնէ
որ մեղքէն վերջը մէկէն պիտի
չմեռնիս: Թող որ աս մեղքովդ
Աստուծոյ շնորհքը կը կորսնցը-
նես, և ո՞վ գիտէ թէ նորէն պիտի
յանաս: Աստուած երկիւղածնե-
րուն կ'ողորմի՝ ոչ թէ արհամար-
հողներուն. « Եւ ողորմութիւնն ու

րա՛ի վերայ երկիւղածաց իւրոց » :
Ղ. Ս. 50 : Մի ըսեր թէ, երկու
մեղք խոստովաներ եմ կամ երէք,
նոյն բանն է. չէ. վասն զի կա
րելի է որ Աստուած երկուքին
ներէ, բայց երրորդին ոչ. Աս
տուած կը համբերէ, բայց ոչ
միշտ : Երբոր մեղաց չափը լե
ցուի, ալ Աստուած ալ չի ներեր.
կամ մահուամբ կը սլատժէ, կամ
մեղաւորն երեսէ ձգելով որ մեղ
քէ մեղք դժոխք գլորտըկի. պա
տիժ մը որ մահուընէ ծանր է :
Ուշ դիր այս կարգացածիդ. ըմըն
ցուր զասիկայ, ու զքեզ ալ Աս
տուծոյ տուր : Վասցիր որ այս
վերջին ազգարարութիւնն ըլլայ՝
որ Աստուած քեզի կ'ընէ : Բա
ւական է այսչափ զինքը վշտացը
նելդ, բաւական եղաւ իրեն ալ
քեզի այսչափ համբերելը. վախ
ցիր որ ուրիշ մահուչափ մեղք
մ'ալ որ ընես, Աստուած ալ չնե

րէ քեզի: Գիտցիր որ հոգւոյդ վրայ խօսիլը յաւիտենականութեան վրայ ըսել է: Այս յաւիտենականութեան մեծ մտածութիւնը քանիններն անապատներու, քարանձաւներու և վանքերու մէջ տարաւ փակեց: Եղո՛ւկ ինձ, որչափ վշտացած է սիրտս ըրած այնչափ մեղքերու համար. հոգիս ծանրացած, դժոխքն իմ բաժինս եղած, ու զԱստուածս ալ կորսնցուցեր եմ: Ո՛վ Աստուած իմ, Հայր իմ, Թող ինձ, և կապէ զիս քու սուրբ սիրովդ:

Բ. Մտածէ որ ինչպէս յաւիտենականութեան վրայ խիստ քիչ կը մտածենք. բաց 'ի փրկութենէ, ամէն բանի վրայ կը մտածենք: Ամէն բանի ժամանակ կը դռնանք, միայն Աստուծոյ համար չենք դռնար: Թէ որ աշխարհքի մարդու մը զուրցես, թէ խորհրդոյ մօտեցիր, օրը կէս ժամ

մը աղօթք ըրէ, սլատասխան կու
տայ • տղաք ունիմ, քեռորդիք՝
եղբորորդիք ունիմ, կալուածներ
ունիմ, ի՞նչ ընեմ: Ո՛վ Տէր • մի-
թէ հոգի չունիս: Աստուած չընէ,
թէ դժոխք դատապարտուիս, ի՞նչ
օգուտ ունին քեզի որդիքդ, եղ-
բորորդիքդ, անդաստաններդ: Մի՛
խաբեր զքեզ որ կարենաս գոհ
ընել զԱստուած ու աշխարհքս,
արքայութիւնն ու մեղքը միան-
գամայն: Դիւրին բան չէ փրկուե-
լը, այլ պէտք է բռնադատենք ըզ-
մեզ, աշխատինք ու ճգնինք, ե-
թէ կ'ուզենք անմահական սպաւը
ձեռք ձգել: Ո՛րչափ քրիստոնեայք
իրենք զիրենք խաբած են թէ ետ-
քը Աստուծոյ կը ծառայեն ու կը
փրկուին, և հիմա դժոխքն են:
Ի՞նչ յիմարութիւն • անցաւոր բա-
նին վրայ միշտ մտածել և յաւի-
տենական ու անանց բանին վրայ
բնաւ չմտածել: Ա՛հ քրիստո-

նեայդ • մտածէ մէյմը վրայդ • մտա-
ծէ որ քիչ ատենէն պիտի ելլես եր-
թաս աշխարհքէս յաւիտենակա-
նու թեան տունդ : Այլ քեզ, եթէ
դատապարտուիս • դիտցիր որ ան-
կէ ետքը դարման չես կրնար ընել :
Գ • Մտածէ, քրիստոնեայդ, ու
ըսէ • Հոգի մը միայն ունիմ • թէ
որ ան ալ կորսնցընեմ, ամէն
բան կորսնցուցած եմ : Թէ որ աշ-
խարհք մը վաստըկիմ հոգիս կոր-
սընցընելով, ի՞նչ բանի կու դայ :
Թէ որ մեծ մարդ ըլլամ, բայց հո-
գիս կորսնցընեմ, ի՞նչ բանի կու
դայ : Թէ որ հարստութիւն դի-
ղեմ, ընտանիքս փառաւորեմ, որ-
դիքս մեծցընեմ, բայց հոգիս կոր-
սընցընեմ, ի՞նչ շահ ինձի աս ամէն
բաներէս : Ի՞նչ օգուտ ըրին հարրա-
տութիւնները, զուարճութիւն-
ներն ու ընդունայնութիւններն
անոնց, որ աշխարհքիս մէջ ապ-
րեցան, ու հիմա փոսի մը մէջ փո-

չի դարձած, ու հողինին ալ դժոխ-
քին մէջն է: Ուրեմն, եթէ հո-
գին իմն է, ու մէկ հողի մը միայն
ունիմ, եթէ զան կորսնցընեմ մի
անգամ՝ յաւիտեան կորսնցուցած
եմ, ուրեմն լաւ մտածելու եմ որ
փրկեմ: Ասիկայ ամենակարևոր
խնդիր մըն է. կամ յաւիտեան
երջանիկ և կամ թշուառ ըլլալուն
վրայ է խնդիրը: Ով Աստուած իմ,
կը խոստովանիմ ամօթով որ ին-
չուն հիմա կուրօրէն ապրեցայ.
քեզմէ շատ հեռու պտրտեցայ, և
բնաւ չմտածեցի այս միակ հողիս
փրկելու. Յիսուսի համար ըլլայ,
փրկէ զիս, Հայր. Կոհ կ'ըլլամ
ամէն բան կորսնցընելու, միայն
թէ զքեզ չկորսնցընեմ, Աստուած
իմ: Մարիամ յոյս իմ, փրկէ
զիս քու բարեխօսութեամբդ:

ԵՐԵՔՇԱՌԱԹԻ

Մահուոչարի մեղաց վրայ :

Ս. Մտածէ թէ ինչպէս Աստուծոյ ստեղծած ըլլալով զինքը սիրելու համար, դժոխային ապերախտութեամբ իրմէ ապստամբեցար, թշնամւոյ պէս հետը վարուեցար, արհամարհեցիր իր շնորհքն ու իր բարեկամութիւնը: Գիտէիր թէ աս մեղքովդ զինքը կը վշտացընես. և սակայն գործեցիր: Մեղանչողը գիտես ինչ կ'ընէ. կռնակը աս Աստուծոյ կը դարձընէ, մեծարանքը կը կորսընցընէ, ձեռքը կը վերցընէ ապտակ մը իջեցընելու համար և Աստուծոյ սիրտը կը վիրաւորէ: Մեղանչողը կ'ըսէ Աստուծոյ. հեռացիր ինձմէ, չեմ ուզեր քեզի հնազանդիլ. չեմ ուզեր ծառայել քեզի.

չեմ' ճանչնար զքեզ իբրև իմ տէրս .
զքեզ Աստուծոյ տեղ չեմ գներ :
Իմ Աստուածս՝ հաճոյքս , շահս ,
վրէժխնդրութիւնս է : Աս ըսած
ես սրտովդ , երբոր արարածն
Արարչէն վեր կը սեպես : Սուրբն
Մարիամ Մագդաղենացի Բա-
ցեան չէր կրնար հաւատալ , թէ
ինչպէս քրիստոնէայ մը կրնար
բաց աչքով մահուչափ մեղք մը
գործել : Իսկ դու որ կը կարգաս ,
ինչ կ'ըսես : Ո՞րչափ մահուչափ
մեղք գործեր ես : Աստուած իմ ,
ներէ , ողորմէ ինձի : Զքեզ վըշ-
տացուցի , անհուն բարութիւն .
հիմա կ'ատեմ զմեզս , կը սիրեմ
զքեզ , և կը ցաւիմ զքեզ անար-
դելուս համար , ո՞վ Աստուած իմ ,
արժանի անհուն սիրոյ :

Բ . Մտածէ թէ մեղանչելու
ատենդ , ինչ կ'ըսէր Աստուած քե-
զի . Որդեակ իմ , ես քու Աս-
տուածդ եմ , որ յոչնչէ զքեզ

ստեղծեցի, արեամբս զքեզ գնեցի • Կ'արգելում որ աս մեղքը չգործես, ասպ թէ ոչ կը զրկեմ զքեզ շնորհքս : Բայց դու մեղանչելովդ ըսիր • Տէր, ինչ ըլլայ չըլլայ ես աս հաճոյքս կ'ուզեմ վայելել • փոյթս չէ քեզի անհաճոյ ըլլալուս, ու քու շնորհքդ կորսրնցրնելուս : « Ասացեր, ոչ ծառայեմ քեզ » : Ո՛հ Աստուած իմ, աս բանս շատ անգամ ըրի • Ի՛նչպէս համբերեցիր ինձի : Ա՛լ աղէկ է որ մեռնիմ, քան թէ այսուհետև զքեզ վշտացրնեմ : Չեմ ուզեր ասկէց վերջը զքեզ տրամեցրնել • Կ'ուզեմ զքեզ սիրել, ո՛ր բարութիւն անբաւ : Տուր ինձի յարատևութիւն, ու քու սուրբ սէրդ :

Գ • Մտածէ որ մեղքերն երբոր մէկ չափ մը կը լեցուին, ա՛լ Աստուած ձեռքէն կը ձգէ զմեզաւորը • « Երկայնամիտ լինի Աստուած, մինչև լցցեն զչափ մեղաց իւրեանց

և եկեացեն հասցեն 'ի դատաս-
տանս անհնարինս » • Բ • Մակ •
Ձ • 14 : Ուրեմն , սիրեցեալ , եթէ
նորէն մեզք գործես , մի զուրցեր
թէ եաքը կը խոստովանիմ : Թէ
որ Աստուած ան ատեն զքեզ մեռ-
ցրնէ , թէ որ Աստուած զքեզ
ձեռքէ թողու , ինչ պիտի ըլլաս
դու յաւիտեան : Աս կերպով շա-
տերը կորսուած են : Անոնք ալ
յոյս ունէին թողութեան , բայց
մահը հասաւ և դատապարտուե-
ցան : Իողա որ նոյնը չպատահի
քեզի ալ : Գթութեան արժանի
չէ ան որ Աստուծոյ բարութիւնը
զինքը վտայցրնելու կը գործածէ :
Իրաւամբ պէտք է վախնաս , որ
յետ այնչափ ծանր մեղացդ նե-
րելու , Աստուած մէյո՛ւ ալ չներէ
ասկէ ետե ընելու մահուչափ մե-
ղացդ : Անորհակալ եղիր իրեն որ
ինչուան հիմա համբերեց քեզի
ու հաստատուն առաջադրէ աւե-

լի յանձն առնուլ մեռնիլ, քան
թէ մեղքով մը զինքը վշտացընել:
Ասկէ վերջը միշտ ըսէ. Տէր, բա-
ւահան է այսչափ զքեզ վշտացը-
նելս: Մնացած կենացս մէջ
չեմ ուզեր վշտացընել զքեզ այլ
սիրել միայն ու ըրած անարգա-
նացս վրայ լալ: Բոլոր սրտովս կը
ցաւիմ, Յիսուս իմ. զքեզ սիրել
կ'ուզեմ. տուր ինձի զօրութիւն:
Մարիամ, մայր իմ, օգնէ ինձի:

Զ Ո Ր Ե Ք Շ Ա Բ Ա Թ Ի

Մահուան վրայ:

Ա. Մտածէ թէ ինչպէս աս
կեանքս պիտի ըմնայ: Աճիռն ար-
դէն տրուած է. պէտք է որ մեռ-
նիս: Մահը ստոյգ է, բայց անըս-
տոյգ գալուն ժամանակը: Ի՞նչ
պէտք է մեռնելու համար: Բա-
ւահան է կաթուած մը սրտիդ,

կամ կուրծքիդ երակներէն մէկուն սրտուիլը, արեան կամ հիւթոց առատութիւն մը, թունաւոր կենդանւոյ խածուածք մը, ջերմ մը, վերք մը, հարուած մը, ջրհեղեղ մը, երկրաշարժ, կայծակ, փայլակ մը բաւական է կեանքդ վերցրնելու համար: Մահը վրագ կը հասնի երբոր չես մտածեր. քանիներ իրիկունն անկողին մտան, ու առաւօտը մեռած գրանուեցան: Միթէ քեզի ալ նոյնը չկրնար պատահիլ: Անոնք որ յանկարծական մեռան, մտքերնէն իսկ չէր անցներ որ անանկ պիտի մեռնէին, և սակայն մեռան. ու թէ որ մեղաց մէջ էին՝ ո՛ւր պիտի ըլլան յաւիտեանս յաւիտենից: Բայց ինչ կերպով ալ ըլլայ, ժամանակ պիտի գայ որ քեզի համար գիշեր պիտի ըլլայ. օրը պիտի տեսնաս, բայց գիշերուան պիտի չհասնիս: Գիշերուան գողի սէս ծածուկ

պիտի գամ, կ'ըսէ Քրիստոս : Ժողովանակին կ'իմացընէ քեզի տէրդ, փրկութիւնդ ուղեւուն համար : Զանա որ գործակից ըլլաւ Աստուծոյ. օգտուէ այս ազգարարութենէն, լաւ կերպով մեռնելու պատրաստուէ, քանի որ մահը չէ եկած. վասն զի ան ատեն պատրաստուելու ժամանակ չէ : Ստոյգ է որ պիտի մեռնիս, այս աշխարհքիս տեսարանը պիտի լմնայ քեզի համար, և չես գիտեր թէ երբ : Ո՞ գիտէ, արդեօք տարիէ՞ մը, ամսէ՞ մը, թէ վաղը : Ո՞վ Յիսուս Տէրիմ, ներէ ինձի :

Բ. Մտածէ թէ ինչպէս մահուանդ ատեն անկողնի մը վրայ տարածուած, ու քահանան քովդ կեցած, հոգիդ Աստուծոյ պիտի յանձնէ, ընտանիքդ չորս կողմդ առած վրայ կու լան, ձեռքդ խաչ, ու քովդ նուաղ ճրագ մը վառած և դու յաւիտեանականութիւն անց.

Նեղու վրայ ես : Գլուխդ ցաւ մը ,
աչքերդ մութ պատած , լեզուդ
ցամքած , բերանդ կծկած , սիրտդ
ծանրացած , արիւնդ սպառած , ու
մարմինդ հալած մաշած : Մա-
հուամբ ամէն բան պիտի թողուս ,
և աղքատ ու մերկ փոսի մը մէջ
պիտի նեառուիս , հոն փտատելու
համար . որդերն ու մկները մար-
մինդ պիտի կրծեն , ու չոր ցամ-
քած ոսկրէ և քիչ մը փոշիէ զատ
բան մը պիտի չմնայ : Բայ դերեզ-
ման մը ու տես թէ ինչ եղեր է այն
մեծ հարուստն , այն ազահն ու
այն սնտոխապանձ կիներ : Այսպէս
կը լմննայ կեանքը : Մահուանդ
ատեն սատանայք չորս կողմդ ա-
ռած , աչքիդ առջև պիտի բերեն
բոլոր մեղքերդ , տղայութենէդ
սկսեալ : Հիմա զքեզ մեղքի մէջ
ձգելու համար կը ծածկեն քեզմէ
մեղքերդ ու իբրև ջնջին և անիմաս-
բաներ կ'երևցընեն այն ընդունայ-

նութիւնը , այդ հաճոյքն , այդ
մտերմութիւնն , ու այդ ոխը ,
իրբն թէ ատոնց մէջ գէշ վախճան
մը չկայ . բայց մահը մեղացդ ծան-
րութիւնն երեցընէ պիտի քեզի ,
ու յաւիտենականութեան լուսով ,
որ առջևդ կեցած է , պիտի ճանչ-
նաս թէ զԱստուած վշտացընելն
ի՞նչ մեծ չարիք է եղեր : Եւստ ,
հիմա դարման տար , քանի որ
կրնաս , վասն զի ան ատեն ալ չես
կրնար : Աստուած իմ , լուսաւորէ
զիս :

Գ . Մտածէ որ մահը վայրկեան
մըն է , ուսկից կը կախուի յաւի-
տենականութիւնը : Մարդս միշտ
մահուան քովերը կը պտըտի , որով
երկու յաւիտենականութեանց
մէկուն մտ է : Իսկ այն վիճակ-
ներնուս որոշմունքը՝ բերաններ-
նուս վերջի բանալ գոցելէն կա-
խուած է , ուսկից ետքը հոգին
կամ յաւիտեան փրկեալ պիտի

ըլլայ, կամ յաւիտեան դատա-
պարտեալ: Ո՛վ վայրկեան, ո՛հ յե-
տին փակել բերանոյ, ուսկից կա-
խուած է յաւիտենականութիւն
մը կամ փառաց և կամ պատ-
ժոյ, յաւիտենականութիւն մը
կամ անվախճան երջանկութեան
և կամ անվերջ թշուառութեան •
յաւիտենականութիւն մը ամե-
նայն բարեաց և կամ ամենայն
չարեաց • յաւիտենականութիւն
մը արքայութեան կամ դժոխոց :
Ըսել է թէ, եթէ ան միջոցին փրկ-
կուիս, ալ անկէ ետքը ցաւելու-
բան չունիս • իսկ թէ դատապար-
տուիս, միշտ ցաւագին և յուսա-
հատ պիտի ըլլաս, քանի որ Աս-
տուած՝ Աստուած է : Մահուանդ
ատեն պիտի ճանչնաս թէ ի՞նչ ը-
սել է եղեր արքայութիւն, դժոխք,
մահացու մեղք, Աստուած նա-
խատել, Աստուծոյ օրէնքն ոտքի
տակ առնել, խոստովանութեան

մեղք ծածկել, գողօնքը չգարձը
նել: Եղօ՛ւկ ինձ, պիտի ըսէ հոգե-
ւարքը • քանի մը վայրկենէն Աս-
տուծոյ առջև պիտի ելլեմ. և ո՛ր գի-
տէ ինչ է վճիռս՝ արքայութիւն,
թէ դժոխք պիտի երթամ: Հրեշ-
տակաց հետ պիտի վայելեմ, թէ
դատապարտելոց հետ պիտի այ-
րիմ: Աստուծոյ որդի՛ պիտի ըլ-
լամ, թէ գերի սատանայի: Քիչ
ատենէն կ'իմանամ: Առաջին ան-
գամ դացած տեղս յաւիտենա-
կան տունս պիտի ըլլայ: Ա՛հ, քա-
նի մը ժամէն, քանի մը վայրկե-
նէն ի՛նչ պիտի ըլլայ ինձի • ի՛նչ
պիտի ըլլայ ինձի թէ որ չբժըշ-
կեմ մէկուն տուած դայթակղու-
թիւնս, մէկալին համբաւն ու
ստացուածքն ետ չգարձընեմ,
սրտանց թշնամւոյս ջներեմ, ու
լաւ խոստովանանք մը չըլլամ: Ան-
ատեն, պիտի անիծես այն օրն որ
մեղանչեցիր, այն վրէժխնդրու-

Թիւնն որ ըրիր, բայց ուշ և անօգուտ • վասն զի չէ թէ Աստուծոյ սիրոյն համար պիտի ցաւիս, այլ պատժոց վախէն: Ո՛վ Տէր, ահա այս վայրկենէս առ քեզ կը դառնամ, չեմ ուզեր մահուանս սպասել • այս ժամէս զքեզ կը սիրեմ, ու քեզի կը պըռուիմ, ու այնպէս կ'ուզեմ մեռնիլ: Մայր իմ Մարիամ, քու հովանաւորութեանդ տակ կ'ուզեմ մեռնիլ, օգնէ ինձի այն վայրկենին:

ՀԻՆԳՇԱԲԱԹԻ

Դարտարտանին վրայ:

Ա. Մտածէ որ ինչպէս մեռած չմեռած, հոգիդ Աստուծոյ ատենին առջև պիտի տարուի դատուելու համար: Դատաւորն՝ ամենակարող Աստուած մըն է որ քեզմէ նախատուեր է, ու քեզի դէմ

Չայրացիք : Ամբաստանողները
սասանայք են քեզի թշնամի , դա-
տախաղք քու մեղքերդ • Վճռոյն
դէմ բողոքել չքլար , սլատիժն ալ
դժոխք մըն է : Ոչ ընկեր ունիս ,
ոչ աղգահան , ոչ բարեկամ • Աս-
տուծոյ ու քու մէջդ ամէն բան
պիտի լմննայ • ան ատեն մեղքե-
րուդ դարշուժիւնը պիտի ճանչ-
նաս , ու չկարենաս պիտի դքեզ
արդարացընել , ինչպէս հիմա կ'ը-
նես : Պիտի քննուիս խորհրդով ,
բանիւ , հաճութեամբ , դործով ,
զանցառութեամբ , գայթակղու-
թեամբ բրած մեղքերուդ վրայ •
Աստուծոյ արդարութեան կշռոյն
մէջ աս ամէն բանը պիտի կշռուի ,
և թէ մէկու մը մէջ ալ միայն պա-
կաս գանուիս , պիտի կորսուիս :
Յիսուս իմ , և դատաւոր հոգւոյ
իմոյ , դատելէդ առաջ ներէ յան-
ցանայս :

Բ • Մտածէ թէ ինչպէս աս

տուածային արդարութիւնն պիտի դայ ու դատէ զամէն ազգ Յովսափատու ձորը, երբոր աշխարհքս լմնցած մարմիններն յարութիւն առնեն, որպէս զի հոգւով և մարմնով կամ վարձատրուին և կամ սքառժուին ըստ գործոց իւրեանց : Մտածէ թէ դատաւարութեւը որ ըլլաս, նորէն առջի մարմինդ պիտի առնես, որ թշուառ հոգւոյդ յաւիտենական բանտ մը պիտի ըլլայ : Աս դառն միութեանս ատեն, պիտի անիծէ հոգին զմարմինը, մարմինն ալ զհոգին անանկ որ հիմա երկուքն ալ որ կը միաբանին անկարգ հաճոյքներ մնառելու, մահուրնէ վերջը չուզելով պիտի միանան մէկմէկու դահիճ ըլլալու համար : Իսկ եթէ ընդ հակառակն փրկուիս, յարութիւն պիտի առնէ մարմինդ գեղեցկացեալ, ցաւերէ ազատ և սայժառայցած, և

այնպէս հոգւով ու մարմնով եր-
ջանիկ պիտի ըլլաս. ահա աշխարհ-
քիս տեսարանն ասանկով պիտի
լմնայ : Պիտի լմնան ան առեն
աշխարհքիս բոլոր մեծութիւն-
ներն ալ, հաճոյքներն ալ, ճո-
խութիւններն ալ, բոլորն ալ պի-
տի լմնան. ու քեզի կը մնայ եր-
կու յաւիտենականութիւն, մէկը
փառաց, միւսը պատժոյ. մէկը
երջանիկ, իսկ միւսը թշուառ.
մէկը վայելից և մէկալը տանջա-
նաց : Արդարք արքայութեան մէջ,
մեղաւորք 'ի դժոխս : Այն անոր
որ աշխարհքս սիրեր է, ու անոր
ողորմելի վայելքներուն համար
հոգին ալ, մարմինն ալ, զարքայ-
ութիւն ու զԱստուած կորսըն-
ցուցեր է :

Գ. Մտածէ յաւիտենական վը-
ճիւղ : Իստաւորն Քրիստոս պի-
տի դառնայ յանցաւորաց ու պի-
տի ըսէ. ուզածնիդ ըրիք, ապէ-

բախաներ, ուղածնիդ ըրիք : Ե-
կաւ հիւսա իմ ժամս, ժամ արդա-
րութեան ու ճշմարտութեան,
ժամ բարկութեան ու վրէժխըն-
դրութեան : Այո՛, անօրէնք, սի-
րեցիք զանէծս, գլուխնիդ իջնայ,
անիծեալ ըլլաք այժմ և յաւի-
տեանս : Կորսուեցէք երեսէս, ա-
մէն բարիքներէ զրկուած, և յա-
ւիտենական հրով և պատժովք
լցուած : « Երթայք յինէն անի-
ծեալք՝ ի հուրն յաւիտենական » :
Մատթ. ԻԵ, 41 : Ետքը Յիսուս
ընարեւոյ դառնալով, պիտի ըսէ .
եկէք օրհնեալ զաւկըներս, ե-
կէք վայելեցէք ձեզի համար պա-
տրաստուած երկնից թագաւո-
րութիւնը : Եկէք ետեւս, ոչ խա-
ջով, այլ պսակազարդ : Եկէք որ
իմ հարստութիւններս ժառան-
դէք, դուք որ իմ փառացս ընկեր-
էք . եկէք որ յաւիտեան իմ ողոր-
մութիւններս երդէք, եկէք յաք-

սորանաց՝ 'ի հայրենիա ձեր, 'ի
Թշուառութեանց՝ 'ի խնդութիւն,
եկէք յարտասուաց՝ յուրախու-
թիւն, 'ի վշտաց՝ 'ի հանգիստ: « Ե-
կայք օրհնեալք հօր խմոյ, ժա-
ռանդեցէք զպատրաստեալ ձեզ
զարքայութիւն »: Յիսուս իմ,
կը յուսամ որ ես ալ այս օրհ-
նեալներէն մէկն ըլլամ: Զքեզ ա-
մէն բանէ վեր կը սիրեմ. օրհնէ
զիս 'ի ժամուս: Եւ դու մայր
իմ սիրելի Մարիամ, նայնպէս
օրհնէ զիս:

ՈՒՐԲԱԹ՝

Դժոխքի վրայ:

Ա. Մտածէ թէ ինչպէս դը-
ժոխքն ողորմելի բանա մըն է կրա-
կով լեցուն: Աս կրակէ անդուն-
դիս մէջ կը կենան մեղաւորք ամէն
կողմանէ կրակով պաշարուած:

Աչքին մէջ, բերնին մէջ, ամէն
կողմը կրակ, և իւրաքանչիւր
զգայութիւն իր սպառիժն ունի :
Աչքերը մութսէն ու խաւարէն
կուրցած, և դատապարտեալներն
ու դեւերը տեսնալէն ահաբեկած :
Սկանջները գիշեր ցորեկ ուրիշ
բան չեն լսեր, բայց եթէ դատա-
պարտելոց ունալը, լացն ու հայ-
հոյութիւնը : Հոտօտելիքը կը տան-
ջուի, դատապարտելոց մարմնոյն
դարչահոտութենէն : Ճաշակելի-
քը կը չարչարուի այն այրող ծա-
րաւէն ու անյագ անօթութենէն,
առանց կաթիլ մը ջուր գանելու,
ու սպտառ մը հաց : Այսպէս այդ-
խեղճ բանտարգեալները ծարա-
ւէն այրելով, կրակէն մաշուելով,
ու ամէն տեսակ տանջանքներով
չարչարուելով կու լան, կ'ունան,
կը յուսահատին, բայց չկայ ու
պիտի չըլլայ մէկն որ զերեւիք մխի-
թարէ ու տանջանքնին թեթեցը-

նէ : Ա՛հ դժօխք , դժօխք . քանի
նէր կան որ չեն ուղեր հաւտալ
քեզի , ինչուան որ զերենք չկլլէս :
Գու ընթերցող ինչ կ'ըսես : Թէ
որ հիմա մեռնելու ըլլաս , մըր
կ'երթաս : Գու որ ճրագի մը կայ
ծին չես գիմանար , կը յուսան
արդեօք գիմանալ այն կրակէ լծին
որ զքեզ պիտի լափէ , և անմիտ
թար լքեալ թողեալ ամենէն հոն
պիտի մնաս յաւիտեան :

Բ . Մտածէ թէ ինչպէս պի
տի տանջուին մտաւոր կարողու
թիւնքդ : Յիշողութիւնդ պիտի
տանջուի միշտ խղճիդ խայթէն :
Դատապարտելոց ամենէն մեծ որ
դը պիտի ըլլայ ու զերենք պիտի
կրծէ , մտածելը թէ ինչպէս քա
նի մը սնտաի հաճոյից համար դա
տապարտուած են : Ա՛վ Տէր , հա
րիւրաւոր ու միլիոնաւոր տարի
ներ տանջուելէ ետեւ , ինչպէս ե
րկնայ պիտի արդեօք մեղաւորին

իր հաճոյից վայրկեանները : Ան
տեն սխտի յիշէ այն ժամանակն
որ Աստուած տուաւ ապաշխա-
րելու համար , փրկութեան հաս-
նելու դիւրացուցած միջոցները ,
տեսած բարի օրինակներն ու ի-
րեն բարի առաջադրութիւններն ,
որոնք 'ի գործ չէ դրած : Ան ա-
տեն սխտի հասկընայ որ ճար ճա-
րակ չկայ իր յաւիտենական կոր-
ծանմանը : Ո՛հ Աստուած , ո՛հ
Աստուած . և այս հառաչանքն ի-
րեն համար կրկին դժոխք մը սխ-
տի ըլլայ : Ոչ բնաւ կամացն ու-
ղածը սխտի կատարուի . այլ ընդ
հակառակն միշտ չուղածները սխ-
տի ըլլան , այսինքն ամէն տեսակ
տանջանք : Միտքը սխտի ճանչնայ
իր կորսնցուցած մեծ բարիքը ,
այսինքն զարբայութիւնն ու զԱս-
տուած : Ո՛վ Տէր , ո՛վ Տէր , ներէ
լինձի Յիսուսի սիրոյն համար :

Գ . Մեղաւորդ , որ հիմա բանի

տեղ չես դներ զարքայութիւն
ու զԱստուած կորսնցընելը , քու
կուրութիւնդ պիտի ճանչնաս երբ
տեսնաս երանելոյ յաղթանակն
ու երկնից թագաւորութեան վա-
յելքը . և դուն իբրև հոտած շուն
մը պիտի վռնտուիս այն երանեալ
հայրենիքէն , Աստուծոյ զմայլե-
ցուցիչ երեսէն , յընկերութենէ
Մարիամու , հրեշտակաց ու սրբ-
բոց : Ան ասեն կատուելով պիտի
սկսիս պռաւ . ո՛վ արքայութիւն
անվերջ վայելից , ո՛վ Աստուած
անբաւ բարի , չես ու պիտի ջըլ-
լաս իմինս : Հասցա , ձեռք զարկ
ապաշխարութեան , մի սպասեր
որ ժամանակն անցնելով ասեն
չունենաս : Տուր զքեզ Աստուծոյ ,
ու անկեղծութեամբ սկսէ սիրել
զինքը : Աղաչէ զՅիսուս , աղաչէ
զՄարիամ , որ գթան վրայ :

Շ Ա Ռ Ա Թ

Պարտժոց յաշխտեալսկասնոչքեսակ
վրայ :

Ա. Մտածէ որ դժոխքը վերջ
չունի . ամէն տեսակ պատժով կը
տանջուին ու ամէնքն ալ յաւի-
տենական են : Անանկ որ հարիւր ,
հազար , բիւրաւոր , միլիոնաւոր
տարիներ ու դարեր անցնին , դը-
ժոխքը միշտ նոր կը սկսի : Եւթէ
այս վայրկենիս հրեշտակ մը աւե-
տիս տանի դատապարտելոյ մը՝ որ
Աստուած զինքը կ'ուզէ դժոխքէն
խալըսել , բայց էրբ . երբոր այն-
չափ դարեր անցնին որչափ են
ջրոյ կաթիլները , ծառոյ տերե-
ներն ու ծովու և երկրիս աւազի
հատիկները . կը սարսամիս գու-
աւ դուրցածիս , բայց աս ստոյգ է
որ ան դատապարտեալը շատ ա-

ւելի կ'ուրախանայ աս լուրիս ,
քան թէ դու մեծ թագաւորու-
թեան մը թագաւոր ըլլայիր : Այո ,
վասն զի ասանկ կ'ըսէ դատաւար-
տեալը . իրաւ է որ այնչափ դա-
րեր պիտի անցնին , բայց վերջա-
պէս օր մըն ալ պիտի գայ որ այն
դարերը լմնան : Իսկ ընդ հակա-
ռակն հիմա , այս դարերս կ'անց-
նին , բայց դժօխքը միշտ նոր կը
սկսի . ծովու աւազին , ջրոց կա-
թիլներուն և տերեւերու հաւա-
սար դարեր կը լմնան , և դժօխ-
քը նորէն կը սկսի : Ամէն դատա-
ւարտեալ սիրով այս դաշինքս Աս-
տուծոյ հետ կը դնէր . Տէր , որչափ
որ կ'ուզես պատիժներս սասա-
կացուր , երկնցուր որչափ որ
կ'ուզես , բաւական է որ վերջա-
նայ , ես գոհ եմ . բայց այս վերջը
ոչ երբէք պիտի ըլլայ : Գոնէ այս
խաբէական յոյսն ունենային ,
թէ ո՛ր գիտէ , թերևս Աստուած ու-

զորմի ու խալըսէ զիս օր մը • բայց
ոչ • դատապարտեալը միշտ իր
ճակատին վրայ գրած պիտի տես-
նայ իր յաւիտենական դատա-
պարտութիւնն ու պիտի ըսէ • ու-
րեմն այս ամէն պատիժներս որ
հիմա կը կրեմ, այս կրակն, այս
տխրութիւնս, այս գոռում գո-
չումներս լմնալիք չունին : Աչ,
պատասխան պիտի առնէ • ոչ, ոչ
բնաւ : Ա՞րչապի պիտի տեսն • միշտ :
Ա՛հ, ոչ բնաւ • ո՛հ միշտ • ո՛վ
յաւիտենականութիւն • ո՛վ դը-
ժօխք : Ի՞նչպէս մարդիկ կը հաւ-
տան այս բանիս, և դարձեալ
կը մեղանչեն ու մեղքի մէջ կ'ա-
պրին :

Բ • Եղբայր իմ, լաւ ուշ դիր •
մտածէ որ քեզի ալ դժօխքը բաց
է, եթէ մեղանչես : Ատքիդ տակը
կը ծխայ արդէն այդ ահագին
հնոցը • և այս կարգալու միջոցիդ
բանինե՛ր մէջը չեն գլորիր : Մտա-

ծէ որ եթէ մէյ մը հոն էյնաս ,
ալ խալըսում չունիս : Եւ թէ որ
երբեմն արժանի եղեր ես դժո-
խոց , շնորհակալ եղիր Աստուծոյ ,
որ զքեզ հոն չէ խաւրած , և
չուտով նայէ որ կրցածիդ չափ
դարման տանիս . լաց մեղքերդ ,
և ձեռքէդ եկած միջոցները բա-
նեցուր փրկուելու համար : Ստէպ
խոստովանէ , ամէն օր ա ս կամ ու-
րիշ հոգեւոր գիրք մը կարդա . սուրբ
Աստուածածնայ ջերմեռանդ ե-
ղիր՝ ամէն օր պսակ կուսին ը-
սելով , շաբաթ օրերը ծով պա-
հելով . փորձութեանց դէմ դիր ,
յօգնութիւն կանչելով զՅիսուս
և զՄարիամ : Մեղաց առիթնե-
րէն փախիր , ու թէ որ ազգէ
քեզի Աստուած զաշխարհք ալ
թողուլ , թող առանց մտածելու .
յաւիտենական պատիժներէն խա-
լըսելու համար ինչ ալ որ ընէ
մարդս , դեռ բան մը ըսել չէ , դեռ

ուչինչ է: Ուր յաւիտենականու-
թիւնը վտանգի մէջ է՝ ապահովու-
թիւն չկայ, կ'ըսէ սուրբն Բեռ-
նարդոս: Յաւիտենականութիւնն
ապահովցընելու համար, բնաւ
զգուշութիւն մը բաւական չկըր-
նար սեպուիլ: Տես որչափ անա-
պատաւորներ դժոխքէն փախ-
չելու համար՝ քարանձաւներու
մէջ ու անապատներն առանձնա-
ցան: Իսկ դու ի՞նչ կ'ընես, յետ
այնչափ անդամ դժոխքի արժա-
նի ըլլալէդ ետքը: Ի՞նչ կ'ընես.
Ի՞նչ կ'ընես: Տես որ զքեզ կը դա-
տապարտես: Տուր զքեզ Աստու-
ծոյ, ու ըսէ. Ահաւասիկ ես, Տէր,
պատրաստ եմ ընելու ինչ որ
ինձմէ կ'ուզես: Կոյս Մարիամ,
օգնէ ինձի:

ՅԻՍՈՒՄԻ

ՉԱՐՉԱՐԱՆԱՅ ՎՐԱՅ

ՇԱՐԱԹԱԿԱՆ ՄՏԱԾԱԿԱՆՆԵՐ

Թե ինչ սեր ցրցոռց Յիսուս՝
մեզի համար քաշածնեկոտիլ :

Ս. Յիսուսի գալստենէն ետքը ,
ալ վախի ժամանակ չէ , հասկա
սիրոյ . վասն զի Աստուած մըն է
մեզի համար մեռնողը : Հին օրի-
նաց ատեն , քանի որ Յիսուս աշ-
խարհք չէր եկած , կրնար մարդս
տարակուսիլ թէ արդեօք Աս-
տուած կը սիրէ՞ զինքն ամէն սի-
րով . բայց զՅիսուս մեռած , ա

ըիւնըւայ, անարգ խաչի մը վրայ
կախուած տեսնելէն ետքը՝ չենք
կրնար Աստուծոյ սիրոյն վրայ տա-
րակուսիլ: Ո՛վ կրնայ ըմբռնել
Յիսուսի անբաւ սիրոյն սաստիու-
թիւնը՝ որով քաւել ուղեց մեր մե-
ղաց պատիժը: Սակայն ՚ի հաւա-
տոց է թէ՛ «Նա զմեզս մեր բառ-
նայ և վասն մեր չարչարի» • Ես •
ԾԳ • 4: Ամէն բան քաշեց՝ միայն
զմեզ անհուն կերպով սիրելուն
համար: Մեր մեղաց աղտեղու-
թենէն զմեզ մաքրելու համար,
ինքն ուղեց մեռնիլ, և իր արեամ-
բը սրբել զմեզ: Ո՛վ անչափ պը-
թութիւն, անբաւ բարութիւն և
անհուն սէր Աստուծոյ:

Ո՛վ փրկիլիչ իմ, շատ պարտական
եմ զքեզ սիրելու, և մեծապէս
ապերախտ կ'ըլլամ, թէ որ բոլոր
սրտովս չսիրեմ զքեզ: Յիսուս իմ,
քու սէրդ մտնալով անարգեցի
ես զքեզ, իսկ դու բնաւ չմոռցար

զիս • ես քեզի երես դարձուցի ,
խակ դու ինձի մօտեցար • ես զքեզ
դառնացուցի , և դու ինձի ներե-
ցիր • ես դառնացընելէն չդադրե-
ցայ , դու ալ ներեւելն : Ա՛հ , Տէր
իմ , այն սիրոյդ համար ըլլայ ո-
րով զիս խաչին վրայ սիրեցիր ,
քու սուրբ սիրոյդ կապովը զիս
քեզի հետ կապէ , բայց անանկ
որ ալ քեզմէ չկարենամ բաժ-
նուիլ : Զքեզ կը սիրեմ , ո՛վ ան-
հուն բարութիւն , և միշտ սիրել
կ'ուզեմ :

Բ • Աչ այնչափ Յիսուսի մահը ,
ցաւերն ու նախատինքները , զո-
րոնք մեզի համար քաշեց , սէտք
է վառեն զմեզ իր սիրով որչափ
այն քաշածներուն վախճանը , որ
է մեզի իր սէրն յայտնել և մեր
սիրտը շահիլ : « Այսուիկ դիտա-
ցաք զսէրն , զի նա զանձն իւր եդ
վասն մեր • » Ա • Յով • Գ • 16 :
Զմեզ փրկելու համար հարկ չէր

որ Յիսուս այնչափ չարչարանք
քաշէր ու ինչուան մեռնէր, այլ
բաւական էր մէկ արեան կաթիլ
մը կամ մէկ արցունք մը թափէր.
մարդացեալ Աստուծոյն արեան
կամ արտասուաց մէկ թափած
կաթիլը՝ բաւական էր բիւրաւոր
աշխարհքներ փրկելու. բայց ին-
քը բոլոր արիւնն ուղեց թափել.
ուղեց՝ ցաւոց և անարգութեանց
ծովու մէջ ընկղմել ինքզինքը, որ-
պէս զի մեր վրայ ունեցած ան-
հուն սէրն իմացընէ մեզի և փո-
խադարձ սախաէ զմեզ զինքը սի-
րելու. « Սէրն Քրիստոսի սախաէ
զմեզ », կ'ըսէ Պօղոս առաքեալ.
Բ. Կոր. Ե. 14. չքսէր Քրիստոսի
չարչարանքները՝ մահը կը սախաէն
զմեզ զինքը սիրելու, հապա սէ-
րը : Եւ ո՞վ էինք մենք, ո՞վ Տէր,
որ այդչափ թանկագնի ուղեցիր
գնել մեր սէրը : « Ի վերայ ամե-
նեցուն մեռաւ, զի որ կենդանիքն

իցեն՝ մի անձանց իցեն կենդանիք,
այլ այնմ որ ՚ի վերայ նոցայն մե-
ռաւ » • Բ. Կոր. Ե. 15: Ուրեմն
Փրկիչ խմ, դու մեզի համար մե-
ռար, որպէս զի մենք ալ քեզի ու-
քու սիրոյդ համար սպրիմք: Բայց
դու, Տէր, որ այսչափ սիրելի ես,
դու որ այսչափ չարչարանք քա-
շեցիր մարդկանց սիրելի ըլլալու
համար, արդեօք քանի՞ հոգի կը
դանուին որ զքեզ սիրեն: Գրեթէ
զամենքը կը ատենեմ որ մէյմէկ
բան կը սիրեն, որը հարսառթիւն,
որը պաախւ, որը զուարճութիւն,
ուրիշն ազգահանները, մէկն ալ
բարեկամները, կայ ալ որ կեն-
դանիները կը սիրէ: Բայց քանի՞
հոգի են անոնք որ ճշմարտապէս
սիրեն զքեզ, դու որ սէր ես ան-
հուն: Ա՛վ Տէր, խիստ քիչ են:
Բայց այս քիչերուս մէջ ես ալ
կ'ուզեմ ըլլալ ասկէց ետքը, ես՝
որ երբեմն դառնացուցի զքեզ՝

հողը քեզմէ աւելի սիրելով. բայց հիմա ամէն բանէ վեր զքեզ կը սիրեմ: Ո՛վ Յիսուս իմ, այն կըսէ կիճներն որ ինձի համար քաշեցիր, կը ստիպեն զիս սիրել զքեզ, և աւելի սէրս կը վառի ու կը բորբոքի՝ մտածելով որ այնչափ չարչարանք կը ցիր, առ իս ունեցած սէրդ յայտնելու համար, որպէս զի ես ալ փոխադարձ զքեզ սիրեմ: Ո՛վ Տէր իմ սիրեցեալ, սիրոյդ համար դու զքեզ բոլոր ինձի առիւթ, ես ալ սիրոյս համար բոլոր զիս քեզի կու տամ. դու իմ սիրոյս համար մեռար, ես ալ քու սիրոյդ համար մեռնիլ կ'ուզեմ, էրբ և ինչ կերպով որ կ'ուզես: Ընդունէ ուրեմն սէրս և օգնէ ինձի շնորհքովդ:

Գ. Յիսուսի չարչարանքները մտածելէն լաւագոյն միջոց չկայ զմեզ իր սիրովը վառելու: Մէկն որ Յիսուսի չարչարանաց կը հաւ-

տայ և անոնց վրայ կը մտածէ ,
անկարելի է որ դաւնացընէ զինքն
ու չսիրէ , մանաւանդ թէ չբորբո-
քի անոր սիրովն , ինչպէս ինքը
մեր սիրով : Անոր համար կ'ըսէ
Առաքեալը , թէ երբ հեթանոսք
կը լսէին խաչեցելոյն Յիսուսի
չարչարանքները՝ խենթութիւն կը
կարծէին : « Մէք քարոզեսցուք
զխաչեւեան Քրիստոս՝ Հրէից
գայթակղութիւն և հեթանոսաց
յիմարութիւն » : Ա . Կոր . Ե . 23 :
Ինչպէս կարելի է , կ'ըսէին , որ ա-
մենակարող և երջանիկ Աստուած
մը , ինչպէս որ ինքն է , ուղենայ
արարածներու համար մեռնի :

Ո՛վ Տէր , դու որ աս աստիճան
մարդկանց սիրով լեցուած ես ,
ինչպէս կարելի է ըմբռնել որ
այսչափ ըրած բարիքներդ ու այս-
չափ ցըցուցած սէրդ՝ մարդկանց-
մէ ասանկ ապերախտութեամբ
փոխարինուի : Կ'ըսուի սովորա-

բար թէ սիրոյ՝ փոխադարձ սէր
կը հատուցուի. բայց քու սիրոյդ
ինչ սէր կրնայ փոխարինուիլ:
Քու սիրոյդ փոխարինելու հա-
մար, որ մեռնելովդ ցըցուցիր մե-
զի, պէտք էր ուրիշ Աստուած մը
մեռնէր, քեզի համար: Ո՛վ խաչ,
ո՛վ վէրք, ո՛վ մահ Յիսուսի, կը
ստիպէք զիս սիրել զՅիսուս: Ո՛վ
Աստուած յաւիտենական, սիրե-
լի և անսահման, կը սիրեմ զքեզ
ու քեզի համար միայն կ'ուզեմ
ապրիլ և քեզի սիրելի ըլլալ:
Ըսէ ինչ որ կ'ուզես, պատրաստ
եմ ու կ'ուզեմ ամէն ուզածդ ը-
նել: Դու յոյս իմ Մարիամ, ա-
ղաչէ Յիսուսի ինձի համար:

ԵՐԿՈՒՇԱԲԱԹԻ

Յիսուսի արիւն քրտնելոյն և
պարտիզիս մեջ կրած տագ-
նապնելոյն վրայ :

Ա. Յիսուսի մեանելու ժամը մօ-
տեցած ըլլալով՝ Գեթսեմանիի
պարտէզը կ'երթայ, ուր ինքիրմէ
իր դառն չարչարանքները կը սկսի
զգալ. թող կու տայ որ վախ,
նեղութիւն և տրամուծիւն գան
զինքը չարչարեն : Սկսաւ մեծ
վախ մը ու նեղութիւն մը զգալ
մահուրնէ և անոր հետ գալիք
չարչարանքներէն : Անտունն ձաղ-
կանքները, վիշերը, գամերը, խա-
չը աչքին առջև կու գային զինքը
չարչարելու համար. և չէ թէ ե-
տեէ ետե, հապա ամէնը մէկ-
տեղ մանաւանդ կ'երևակայէր այն
մահն որ ամենէն պիտի թողուի,

ու ոչ մարդիկներէ ոչ Աստուծ-
մէ մտիթարութիւն մը պիտի ու-
նենայ : Անանկ որ , այնչափ չար-
չարանքներն ու նախատինքները
տեսնալէն գետին ինկած , կ'ա-
ղօթէր առ Հայրն Երկնաւոր որ ա-
ղատէ զինքն այն վայրկենէն . « Հայր
իմ եթէ հնար իցէ անցանել յինէն
բաժակիս այսմիկ » : Մ֊֊ . ԻԶ . 42 :
Բայց ի՞նչ . Յիսուս չէր որ այն-
չափ կը փափաքէր չարչարուիլ
ու մարդկանց համար մեռնիլ , ը-
սելով . « Մկրտութիւն մի ունիմ
մկրտել , և զիարդ փութամ մին-
չև կատարեսցի » : Ղ . ԺԲ . 50 :
Ի՞նչպէս ուրեմն հիմա չարչա-
րանքներէ և մահուրնէ ասանկ կը
վախէ : Ա՛հ , շատ իսկ կ'ուզէր ինքը
մեղի համար մեռնիլ , բայց որպէս
զի չկարծենք թէ իր աստուա-
ծային կարողութեամբը մեռաւ ,
առանց նեղութիւն մը զգալու , ա-
նոր համար այն աղօթքն ըրաւ առ

Հայր որպէս զի ցըցնէ մեզէ, որ չէ
թէ միայն մեր սիրոյն համար կը
մեռնէր, այլ և այնպիսի դառն մա-
հուամբ կը մեռնէր, որ զինքը մե-
ծապէս կը զարհուրեցընէր :

Բ. Յիսուսի տագնապները սաստ-
կացընելու համար մեծ տրտմու-
թիւն մ' ալ վրան կու գայ, ա-
նանկ որ կ'աղաղակէր, թէ այն իսկ
բաւական է իր մահուանը • « Տըր-
տում է ոգի իմ, մինչև 'ի մահ » :
Մ. Գ. ԻԶ. 38 : Բայց, ո՞վ Տէր, այն
մահն որ մարդիկ քեզի կը պատ-
րաստեն, քու ձեռքդ է անկից
ազատիլը՝ թէ որ կ'ուզես • Ինչո՞ւ
կը տագնապիս : Ո՛հ, ոչ այնչափ
չարչարանաց ցաւերը կը կրտըր-
տէին սիրեցեալ Փրկչին սիրտը,
որչափ մեր մեղքերը : Ինքը, մեղ-
քերն աշխարհքէս ջնջելու համար
եկած էր • բայց տեսնալով որ իր
այնչափ շարչարանքներ քաշելէն
ետքն ալ՝ աշխարհքիս վրայ ան-

Թիւանհամար անօրէնու թիւններ
պիտի գործուին, այն զինքը մեռ-
նելէն առաջ մահուան կը մօտե-
ցընէր, և այնչափ արեան քրտինք
Թափել կու տար՝ մինչև գետինը
կը թըջէր: « Հոսէին 'ի նմանէ
քրտուէք իբրև զկայլակս արեան՝
ուռան ուռան հեղեալ 'ի յերկիր »:
Ղ. ԻԲ. 44: Այս, վասն զի կը
տեսնար ան ատեն Յիսուս աչքին
առջև իր մահուընէն վերջը մարդ-
կանց ընելու մեղքերն, անոնց մէկ
մէկու գէմ ատելու թիւններն, ա-
նամօթու թիւնները, գողու թիւն-
ներն, հայհոյու թիւնները, սպա-
նու թիւնները. և ամենայն յան-
ցանք բոլոր իրենց գէշու թիւննե-
րովն իբրև անգութ դազան մը
կու գային իր սիրտը պատրաստե-
լու: Աւստի կ'ըսէր. Աս է ուրեմն
ձեզմէ, ո՞վ մարդիկ, սիրոյս փո-
խարէնը: Ա՛հ թէ երախտագէտ
տեսնայի զձեզ ինձ ի, սրչափ ուրա-

խութեամբ մահուան կը վազէի :
Բայց իմ այնչափ ջարջարանքնե-
րէս ետքն այսչափ մեղք տեսնալ,
այնչափ սէրէս ետքն այսչափ ա-
պերախտութիւն՝ աս զիս ինչուան
'ի մահ կը տրամեցընէ և ինձի ա-
րիւն քրանել կու տայ :

Ուրեմն, սիրելիդ իմ Յիսուս,
իմ մեղքերս էին ան ատեն որ ըզ-
քեզ այնչափ տրամեցուցին : Թէ
որ ես քիչ մեղանչած ըլլայի, դու
ալ քիչ կը կրէիր : Որչափ ախորժ
առի զքեզ վշտացընելուս, այն-
չափ աւելի քու տագնապներդ
չատցուցի : Եւ ինչպէս հիմա ցա-
ւէս չեմ մեռնիր, մտածելով որ
տրամութիւնդ և ցաւերդ աւել-
ցուցի սիրոյդ փոխարէն : Ե՞ս ու-
րեմն դառնացուցի այն սիրտն,
որ զիս այնչափ սիրեր է : Արա-
րածներու երախտադէտ եղած
եմ, և քեզի միայն ապերախտ :
Յիսուս իմ, տուր ինձի թողու-

Թիւն , վասն զի բոլոր սրտովս կը
զղջամ :

Գ . Տեսնալով Յիսուս ինքզինքը
մեր մեղքերով ծանրացեալ , « Ան-
կաւ 'ի վերայ երեսաց խւրոց » :
Մփ . ԻԶ . 39 : Երեսը գեաին կը
խոնարհեցնէ , իբրև Թէ կ'ամչնայ
աչքերն երկինք վերցնել : Եւ
մահուան հոգեվարքի մէջ , եր-
կայն կ'աղօթէր . « Եւ էր 'ի տագ-
նապի , և մտադիւրութեամբ ևս
կայր յաղօթս » : Ղկ . ԻԲ . 43 :
Դու , Տէր իմ , փոխանակ իմ մեղ-
քերուս յանձն առնելով մեռնիլ ,
կ'աղօթէիր ինձի համար առ Հայր
Աստուած , որ Թողու ներէ անօ-
րէնութեանցս :

Հոգի իմ , ինչպէս ինքզինքդ
այսպիսի սիրոյ մը ջեանուիրեր .
Ինչպէս անոր հաւատալով ուրիշ
բան կրնաս սիրել բաց 'ի Յիսու-
սէն : Հապա , ընկիր հոգեվարք
Յիսուսիդ ոտքն ու ըսէ . Ո'վ փրկ-

կիչ իմ սիրեցեալ, ի՞նչպէս կրցար
սիրել՝ զքեզ չարաչար գառնացը-
նողը : Ի՞նչպէս կրցար ինձի հա-
մար մեռնիլ, տեսնալով իմ ապե-
րախառութիւնս : Տուր գոնէ ինձի
ալ ան ցաւէդ, զոր կրեցիր սրա-
տիպին մէջ իմ մեղքերուս համար :
Հիմա կը զգուիմ անոնցմէ . ո՛ր սէր
Յիսուսի, դու ես իմ սէրս : Տէր,
ես զքեզ կը սիրեմ, զքեզ կը սի-
րեմ, զքեզ կը սիրեմ, և քու սի-
րոյդ համար ամէն նեղութեան և
ամէն կերպ մահուան պատրաստ
եմ : Այն տագնապներն որ պար-
տէզը կրեցիր, անոնց արդեամբքը
տուր ինձի յարատեութեան
սուրբ շնորհքը : Մարիամ յոյս
իմ, աղաչէ Յիսուսի ինձի համար :

ԵՐԵՔՇԱԲԱԹԻ

Յիսուսի Հրեիցմեմատնուշերուն
և շանտուշերուն վրայ :

Ս. Կը հասնի Յուդա ձիթենեաց
պարտէզն ու պագնելով կը մատ-
նէ իր վարդապետը • իսկ յան-
դուգն պաշտօնեաները կը յար-
ձակին Յիսուսի վրայ և աւագակի-
մը պէս կը կապեն զինքը • « Կա-
լան զՅիսուս և կապեցին » : ՅՊՂ.
ԺԸ • 12 : Աստուած մը կապուած •
ինչո՞ւ, և որոնցմէ • նոյն իսկ իր
արարածներէն : Հրեշտակք երկ-
նից, ի՞նչ կ'ըսէք : Եւ դու Յիսուս
իմ, ինչո՞ւ կը թողուս որ զքեզ կա-
պեն : Գերիներու և յանցաւոր-
ներու ջուաններն ի՞նչ ունին թա-
գաւորաց թագաւորին և սրբոց
սրբոյն հետ : Բայց թէ՛ որ կը

յանդգնին մարդիկ կապել զքեզ ,
դու որ ամենակարող ես , ինչո՞ւ
զքեզ չես քակեր ու ազատեր այն
բարբարոսաց տուած չարչա-
րանքներէն : Ա՛հ , այն ջուանները
չէն որ զքեզ կը կապեն , այլ առ-
մեզ ունեցած սէրդ է որ զքեզ կը
կապէ և զքեզ ՚ի մահ կը դատա-
պարտէ :

Տես , ո՞վ մարդ , կ'ըսէ Ս . Բո-
նամլեհատուրա , տես թէ ինչպէս
գէշ կերպով կը վարուին Յիսուսի
հետ , ոմանք կը բռնեն , ոմանք
կը նեղեն , ոմանք կը կապեն , ո-
մանք ալ կը հրեն : Յիսուսին ալ
նայէ , ինչպէս հեզ գառնուկի մը
պէս , առանց գէմ գնելու կը թո-
ղու զինքն որ մահուան տեղը առ-
նին : Դուք առաքեալք , ինչ կ'ը-
նէք . ինչո՞ւ չէք վազեր ու թշնա-
մեացը ձեռքէն զինքն ազատեր ,
կամ գոնէ ինչո՞ւ հեար չէք երթար
ու դատաւորին գիտաց իր անե-

զուժիւնը պաշտպանէր : Բայց
նվ Տէր , հազիւ թէ աշկերտները
զինքը բռնած կապած կը տես-
նան՝ կը թողուն ու կը փախչին :
« Յայնժամ թողին զնա , աշա-
կերտքն ամենեքին՝ և փախեան » :
ՄԻ՛ . ԺԴ . 30 : Ո՛վ Յիսուս խմ ,
երեսէ ձգուած , ո՛վ զքեզ պիտի
պաշտպանէ , թէ որ ամենէն սի-
րելիներդ զքեզ կը թողուն : Ա-
ւանդ , այն եղած նախատինքը չար-
չարանքներովդ միայն չմնցաւ :
Ո՛րչափ հոգիք յետ արդեամբքդ
սրբուելու ու մասնաւոր շնորհք-
ներդ ալ վայելելու՝ անարդ շա-
հու մը , կամ մարդկային նկատ-
ման մը և կամ անարդ հաճոյից
համար զքեզ կը թողուն : Ափսոս
ինձի , որ ես ալ այս ապերախա-
ներէն մէկն եմ : Յիսուս խմ , թո-
ղուժիւն տուր ինձի , ա՛լ չեմ ու-
զեր զքեզ թողուլ , կը սիրեմ
զքեզ , և աւելի յանձն կ'առնեմ

մեռնիլ՝ քան թէ քու շնորհքի
կորսնցընել :

Բ. Երբոր զՅիսուս Ասյիափայլի
առջև հանեցին, հարցուց իր ա-
շակերտաց և իր վարդապետու-
թեանը վրայօք : Պատասխանեց
Յիսուս, թէ ծածուկ քան խօսած
չունի հասկա ամենուն առջև, ուս-
տի չորս կողմի կեցողներն աղէկ
գիտէին իր քարոզածները : « Ես
յայտնապէս խօսեցայ . ահաւա-
սիկ նորա գիտեն զինչ խօսեցայ » :
Յ՛վ. ԺԸ. 20 : Բայց սա պատաս-
խանիս պաշտօնեաներէն մէկն,
իբրև լրբենւոյ ծանր ապտակ մը
կ'իջեցընէ, ըսելով . « Ա՛յդպէս
պատասխանի տաս քահանայա-
պետիդ » : Ա՛վ համբերու թեանդ,
Աստուած իմ : Ի՞նչպէս այնպիսի
հեղ պատասխան մը, ասանկ նա-
խատանաց արժանի սեպուեցաւ
այնչափ բազմու թեան՝ և նոյն իսկ
քահանայապետին առջև, որ փո-

խանակ այն անօրէնն յանդիմա-
նելու՝ լռութեամբն ըրածին կը
հաւնի : Ա՛յլ Յիսուս իմ, ամէն
բանի կը համբերես, քեզի դէմ
ըրած անօրէնութիւններս քաւե-
լու համար : Սէր իմ, շնորհակալ
եմ աս բանիս : Հայր երկնաւոր,
Յիսուսի արդեամբքը թողու թիւն
տուր ինձի : Փրկիչ իմ, զքեզ քան
զիս աւելի կը սիրեմ :

Ետքը հարցուց իրեն քահա-
նայապետը թէ իրաւցընէ Աստու-
ծոյ որդին է : Յիսուս աստուա-
ծային անունէն պատկառելով,
հաստատեց թէ իրաւ է . ան ա-
տեն Աստիափա պատուեց զպատ-
ները, ըսելով թէ հայհոյեց Յի-
սուս . և ամէնքը կանչեցին թէ
մահուան արժանի է : « Ետքս
պատասխանի ետուն և ասեն .
մահապարտ է » : ՄՄ . ԻԶ . 65 :
Այո, փրկիչ իմ, մահուան յան-
ցաւոր ես, վասն զի իմ յանցանք-

ներս վրադ կ'առնես, որ յաւիտեանս
մահական մահուան արժանի եմ:
Բայց որովհետև դու քու մահուան
մեջ իմ կեանքս փրկեցիր, սկսեց
է որ ես ալ քեզի համար կեանքս
տամ: Ես զքեզ կը սիրեմ, և ուրիշ
բանի չեմ փափաքիր, բայց եթէ
սիրել զքեզ: Եւ դու որ թագաւոր
ես թագաւորաց և ուղեցիր իմ սիրոյս
համար քան զամէն մարդ աւելի նախատուել,
ես ալ քու սիրոյդ համար
ամէն նախատանք կ'ուզեմ քաշել,
ինչ ալ որ ըլլայ: Միայն կը խնդրեմ
քու նախատանացդ արդեամբքը՝
տաս ինծի շնորհք համբերութեան:

Գ. Քահանայից Ժողովքը մահապարտ
վճուելով զՅիսուս, չարագործներու
բազմութիւն մը բոլոր գիշեր կը
ծեծեն, կը կռփեն զինքն ու
երեսը կը թքեն իբրև աւորէն
դատապարտելու մը: «Յայն

Ժամ թքին ընդ երեսս նորա , և
կռփեցին զնա , և ոմանք ապտա-
կեցին » : Մ֊ ԻԶ . 67 : Եւ ետքը
ծաղը ընելով կ'ըսէին . « Մարգա-
րեաց մեզ Քրիստոսդ , մի է որ
եհարն զքեզ » : Անդ : Ո'վ սիրե-
ցեալդ իմ Յիսուս , անոնք ապ-
տակ կ'իջեցրնեն քեզի , երեսդ
կը թքեն և դու լուս կը կենաս .
և գառնուկի մը պէս առանց ձայն
հանելու ամէն բանի կը համբե-
րես , մեր տեղն հատուցանելու
համար : « Իբրև ոչխար 'ի սպանդ
վարեցաւ , և իբրև որոջ առաջի
կարջի անմառնչ կայ , այնպէս ոչ
բանայ զքերան իւր » : Ես . ԾԳ . 7 :
Բայց թէ որ անոնք զքեզ չեն
ճանչնար , ես զքեզ իմ տէրս և
Աստուածս կը դաւանիմ , կը
ճանչնամ անմեղու թիւնդ և զի-
տեմ որ բոլոր ինձի համար կը
կրես : Ընորհակալ եմ Յիսուս ,
և կը սիրեմ զքեզ բոլոր սրտովս :

Երբոր լուսցաւ, Պիղատոսի
տարին զՅիսուս, որպէս զի մա-
հուան դատապարտէ. Պիղատոս
անմեղ դատեց զինքը, բայց Հրէից
ձեռքէն ազատելու համար որ
աղաղակ կը վերցընէին, Հերով
դէսի խաւրեց՝ որ անոր հրաշք
ընելը կ'ուզէր տեսնալ. պարզ հե-
տաքրքրութեան համար քանի
մը հարցմունք հարցուց Յիսուսի.
բայց Յիսուս արժանի չսեպելով
այն չարագործը պատասխանի,
լուս կեցաւ ու պատասխան չը-
տուաւ: Ասոր վրայ այն հպար-
տը՝ շատ նախատինքներ ըրաւ
Յիսուսի, և մասնաւորապէս խեն-
թի ճերմակ զգեստ հագցընել
տուաւ: Ո՛վ յաւխտե՛նական ի-
մաստութիւն, ո՛վ Յիսուս իմ,
խենթ սեպուէլու նախատինքը կը
պակսէր քեզի: Ո՛վ Տէր, ես ալ
անցեալ կենացս մէջ Հերովդէսի
պէս նախատեցի զքեզ, բայց մի

Հերովդեսի պէս պատժեր զիս ,
ձայնէդ զիս զըհելով : Հերովդէս
զքեզ չէր ճանչնար , ես զքեզ իմ
Աստուածս կը խոստովանիմ :
Չզղջաց Հերովդէս իր զքեզ նա-
խատելուն , ես բոլոր սրտովս կը
զղջամ : Հերովդէս զքեզ չսիրեց ,
եւ ամէն բանէ վեր զքեզ կը սի-
րեմ : Մի զըհեր զիս ձայնէդ , ըսէ
ինչ որ կ'ուզես ինձ մէ , քու շնորհ-
քովդ ամէն բան կ'ուզեմ ընել :
Մարիամ , յոյս իմ , միջնորդ եղիր
առ Յիսուս ինձի համար :

ԶՈՐԵՒՇԱՐԱԹԻ

Զաղկանք :

Ա . Տեսնալով Պիղատոս թէ
Հրեայք չեն դադրիր Յիսուսի
մահը պողալէն , կը մասնէ զինքը
դահիճներու ձեռք որ ծեծեն .
« Յայնժամ առ Պիղատոս զՅի-

տուս և գան եհար » : Յով. ԺԹ. 1 :
Ար կարծէր անիրաւ դատաւորը ,
Թէ ասով անոր Թշնամիները կը
լռեցնէ , և զինքը մահուընէ կը
խալըսէ : Բայց այս գիւտը՝ շատ
ցաւագին եղաւ Յիսուսի . երբ ի-
մացան Հրեայք Թէ Պիլատոս ան
պատժէն ետքը պիտի Թողու
զինքը , ինչպէս որ ըսաւ , « Խրա-
տեցից զգա և արձակեցից » , Այ.
ԻԳ. 23 , կաշառեցին զգահիճներն
որ անանկ զինքը ծեծեն՝ որ այն
տանջանքին մէջ մեռնի : Մտիւ ,
հոգի իմ , Պիլատոսի պաշտը ,
այն օրն որ փրկչին ցաւոց և նա-
խատանաց օրն էր . տէս Թէ ինչ-
պէս Յիսուս հոն հասած , ինք իր
զգեսաները կը հանէ , սեանը կը
պլլուի , ցուցնելով մարդկանց իր
չարչարանքներն ու սէրը : Տես
Թէ ինչպէս անմեղ Գառնը , գլու-
խը խոնարհած , ամբնալէն կար-
միրցած՝ տանջանացը կը սպասէ :

Եւ ահա գահիճները , կատղած
 շներու պէս վրան կը յարձակին :
 Տես՝ մէկը կուրծքը կը ծեծէ , մէ-
 կը ուտը , մէկալը կողերը . անանկ
 որ և ոչ իսկ սուրբ գլուխը ծե-
 ծերէ ազատ մնաց : Ո՛հ , իր աս-
 տուածային արիւնն ամէն կողմէն
 կը վազէ , գահիճները՝ սիւնը՝ գե-
 տինը՝ բոլոր իր արիւնովը [Թաթ-
 խելով : Ո՛վ Տէր , գահիճներն ալ
 ուրիշ առողջ կողմ չգանալով , վէրք
 վէրքի վրայ կ'աւելցրնեն , և այն
 սրբազան մարմինը սլատառ սլա-
 տառ կ'ընեն : « Ի վերս ցաւոց ի-
 մոց յաւելին » : Սղ . ԿԸ . 27 : Ո՛վ
 անձն իմ , ինչպէս կրցար դառ-
 նացրնել այն Աստուածն , որ քեզի
 համար ծեծուեցաւ : Եւ դու տէր
 իմ Յիսուս , ինչպէս այդչափ ցա-
 ւոց համբերեցիր , ապերախափ
 մը համար : Ո՛վ վէրք Յիսուսի ,
 դուք էք իմ յոյս : Ո՛վ Յիսուս
 իմ , դու ես հոգւոյս միակ սիրելին :

Բ. Շատ չարատանջ եղաւ այն
ժեժն Յիսուսի համար, որովհետեւ
դահիճները վաթսուէն հողի էին
(ինչպէս որ Ս. Մարիամ Մագ-
դաղենացի Բացեանին յայտնուե-
ցաւ) մէկմէկու տեղ անցնելով:
Վայրենասիրաներն ընտրուեցան
սա պաշտօնին, անով ամէն հա-
րուած վէրք կը բանար. ժեժե-
րուն թիւը հազարաւոր, անանկ
որ Յիսուսի կողերը բացուեցան
(ինչպէս որ յայտնուեցաւ Ս.
Պրիճիտայի): Եւ յիրաւի այն-
պիսի վէրքեր բացին, որոնցմով
Պիղատոս խնկ կը կարծէր թէ կը
գորովէ Յիսուսի թշնամեաց սիր-
տը. ուստի զինքն անոնց կը հանէ
ու կ'ըսէ. « Ահա այրդ ձեր »:
Բայց Եսայի մարգարէն առա-
ջուց գուշակեր էր Յիսուսի կրե-
լու խեղճ ցաւերը ժեժուելու
ժամանակ, ըսելով թէ բոլոր
սուրբ մարմինը պիտի պատուաի,

և բորոտի մը պէս՝ բոլոր վէրք
պիտի ըլլայ :

Ո՛վ Յիսուս, շնորհակալ եմ
այնչափ սիրոյդ. կը ցաւիմ որ ես
ալ դահիճներուն հետ միացայ
դքեզ չարչարելու : Ա՛նիծեմ
իմ չար հաճոյքներս, որ քու
այնչափ ցաւոցդ պատճառ եղան :
Յիշեցուր միշտ ինձի, ով Տէր,
վրաս ցըցուցած սէրդ, որպէս զի
ես ալ դքեզ սիրեմ ու ոչ երբէք
դքեզ դառնացրնեմ : Ինչպիսի՛ դը-
ժոխքի արժանի պիտի ըլլամ,
թէ որ յետ քու այնչափ ինձի
ցըցուցած սէրդ ճանչնալուս, ու
յետ այնչափ անգամ ինձի նե-
րելուդ, ես ողորմելիս դառնամ
նորէն դքեզ վշտացրնեմ ու զիս
դատապարտեմ : Ո՛հ, այդ սէրդ
և այդ ներելդ՝ դժոխքին մէջ ինձի
ամենէն սաստիկ պատիժը պիտի
ըլլայ. չէ, սէր իմ, մի թողուր
զիս : Ես դքեզ կը սիրեմ, ով ա-

մենաբարի, և բոլոր սրտով կը սիրեմ, և միշտ սիրել կ'ուզեմ:

Գ. Մեր յանցանքներուն և մասնաւորապէս անմաքրութեանցը տեղ, ուզեց Յիսուս այս ծանր չարչարանքները քաշել իր անմեղ մարմնովը: « Բայց նա վիրաւորեցաւ վասն մեզաց մերոց, և պատժեցաւ վասն մերոց անօրէնութեանց »: Եւ. ԾԳ. 5: Ուրեմն ո՞վ Տէր, մենք զԱստուած դառնացուցինք, և դու ուզեցիր պատիժը հաստուցանել: Օրհնեալ ըլլայ միշտ քու անբաւ ողորմութիւնդ: Ի՞նչ պիտի ըլլար ինձի, ո՞վ Յիսուս, թէ որ դու իմ տեղս չփոխարինեիր: Ո՛ւր էր թէ ոչ երբէք դառնացուցած ըլլայի ըզքեզ: Բայց թէ որ մեզանչելովս սերդ արհամարհեցի, հիմա ուրիշ բան չեմ ուզեր բայց էթէ զքեզ սիրել և քեզմէ սիրուիլ: Ի՞նչ ըսիր թէ զձեզ սիրողը սի-

յնցէք : Ես զքեզ կը սիրեմ ամէն
հոգւովս , արժանի ըրէ զիս սի-
րոյդ : Կը յուսամ որ արդէն թո-
ղութիւն տուած ես մեղքերուս
և ողորմութեամբդ ալ սիրոյդ մէջ
առած : Ո՛վ Փրկիչ իմ սիրեցեալ ,
օրէ օր աւելի զիս սիրոյդ հետ
կապէ . և մի թողուր որ ասկէ
վերջը կարենամ քեզմէ բաժ-
նուիլ : Ահա զիս բողորովն ձեռքդ
կը յանձնեմ . պատժէ զիս ինչ
պէս որ կ'ուզես , բայց 'ի սիրոյդ
մի մերժեր : Տուր որ զքեզ սի-
րեմ , և ետքն ինչ որ կ'ուզես ըրէ
ինձի : Մարիամ յոյս իմ , միջ-
նորդ եղիր առ Յիսուս ինձի հա-
մար :

ՀԻՆԳՇԱԲԱԹԻ

Փշով պասկոշիլը :

Ա. Բարբարոս դահիճները գոհ
չըլլալով Յիսուսի սուած քրատ-
մնելի հարուածներով և սատա-
նաներէն ու հրեաներէն գրը-
գրուած, ծաղրական թագաւոր
մը զինքը ձեացընել ուղելով կար-
միր ողորմելի զգեստ մը վրան ձգե-
ցին՝ թագաւորական վերարկու-
տեղ, դաւազանի տեղ եղէգ մը
ձեռքը տուին, և թագի տեղ՝
փշէ պսակ մը գլուխը անցուցին .
և որպէս զի այն փուշպսակը՝
միայն նախատանաց համար չըլ-
լայ, հապա նաև սաստիկ ցաւոց
պատճառ, նոյն եղէգով ծեծելով
փշերը՝ դլսուն մէջ կը խօթէին :
Այս պսակման տանջանքը խիստ
սաստիկ եղաւ և երկայն քշեց :

վասն զի այն փշերն ինչուանս 'ի մահ գլխունս մէջ մնացին, ու ամէն անգամ որ պսակը գլխունս կը հանդիպէր, ցաւերը կը նորոգէին :

Ո՛վ ապերախտ փշեր, ի՞նչ կ'ընէք. այդպէս կը չարչրկէք ձեր արարիչը : Բայց ի՞նչ փշերը. դու հոգի իմ, դու էիր որ անօրէնս մեղքերովդ ատրոջդ գլուխը վերաւորեցիր : Յիսուս իմ սիրեցեալ, դու որ թագաւոր ես երկնից, հիմա ցաւոց ու անարգանաց թագաւոր եղեր ես : Տես թէ ոչ խարնեւորուդ վրայ ունեցած սէրդ զքեզ ո՛ւր հասուց : Ո՛վ Տէր իմ, ես զքեզ կը սիրեմ, բայց քանի որ կ'ասարիմ, միշտ զքեզ կորսընցընելու՝ սէրդ արհամարհելու վտանգի մէջ եմ, ինչպէս անցեալ կենացս մէջ : Յիսուս իմ, թէ որ տեսնաս որ զքեզ նորէն պիտի դառնացընեմ, հիմակուրնէ՛ առ

կեանքս, հիմա որ կը յուսամ
Թէ շնորհացդ մէջն եմ: Մի
Թողուր զիս որ ալ զքեզ մեղքե-
րովս կորսնցընեմ. Թէպէտ շատ
արժանի եմ ես այս պատժիս,
բայց դու արժանի չես: Չէ, Յի-
սուս իմ, ալ զքեզ չեմ ուզեր
կորսնցընել:

Բ. Այն անօրէն բազմութիւնը
բարբարոսաբար զՅիսուս պա-
կելէն ետքը, ծունկ չորբած դի-
մացը ծաղրելով բարե կու տային
ըսելով. « Ողջեր արքայդ Հրէից ».
ու երեսը կը Թքնէին, ապտակ
կը զարնէին, ու ծաղրելով կան-
չուըռատելով կը նախատէին. « Ի
ծունր իջեալ առաջի նորա՝ կա-
տակէին և ասէին. ողջ եր՝ Թա-
դաւոր Հրէից: Եւ հանէին նմա
ապտակս »: Մ. Բ. 29: Յ. Լ.
Ժ. 3: Ով Տէր իմ, ի՞նչ վիճակի
հասեր ես. Աստուած իմ, Թէ որ
պատահմամբ մէկն անկէ անցնէր,

և տեսնար զքեզ այդպէս կերպարանափոխ, կարմիր պատրուտած դգեստով մը ծածկուած, այն ձեռքի գաւազանովդ, այն վրշովը պսակուած, այդպէս ծաղրուած ու անարգուած այն խառնաղանձէն, ի՞նչ պիտի կարծէր զքեզ, եթէ ոչ աշխարհքիս ամենէն մեծ անօրէնն ու եղեռնագործը: Ահա որդին Աստուծոյ բոլոր Երուսաղեմի խաղալիկ և ծաղր եղած:

Ո՛վ Յիսուս իմ, թէ որ արտաքին մարմնոյդ նայիմ, վերքէ ու արիւնէ զատ բան չեմ տեսներ. թէ որ սիրտդ մտնամ, ուրիշ բան չեմ դտնար բայց եթէ վիշտ և դառնութիւն, որ զքեզ հոգեվարքութեան կը հասցընեն: Ո՛վ Տէր իմ, ողորմութիւն անբաւ, քեզմէ զատ ո՛վ կրնար իր արարածներուն համար այսչափ խոնարհիլ ու այսչափ բան քաշել:

Բայց որովհետև Աստուած ես,
աստուածաբար կը սիրես: Իւ-
րաքանջիւր վէրքերդ որ կը տես-
նամ՝ ամէն մէկը սիրոյդ նշաններն
են: Ա՛հ, եթէ նկարէին մարդիկ
աչքերնուն առջև Նրուսապետաց
մէջ կրած ցաւոցդ և նախատա-
նաց տեսարանը, ո՞վ սիրոյդ վրայ
չէր զարմանար: Տէր, ես զքեզ
կը սիրեմ, և զիս բոլոր քեզի կ'ըն-
ծայեմ: Արիւնս և կեանքս ահա
քեզի համար կու տամ: Ահա
սրատրաստ եմ չարչարուելու ու
մեռնելու, ինչպէս որ կ'ուզես:
Եւ ի՞նչ կրնամ ժխտել քեզի,
դու որ ինձի համար կեանքդ ու
արիւնդ տուիր: Ընդունէ խեղճ
մեղաւորի մը անձնանուէր զոհը,
որ հիմա բոլոր սրտովք զքեզ կը
սիրէ:

Գ. Երբ զՅիսուս Պիլատոսի
առջև հանեցին, ան բեմի մը վրայ
նստած ժողովրդեան հանեց զինքն,

ըսելով . « Ահա այրդ » . ըսել ու
զելով . ահա ձեզի այն մարդն որ
ինձի բերիք , ամբաստանելով թէ՛
թագաւոր կ'ուզէ ըլլալ . ահա
վախն անցաւ , հիմա որ զինքն այս
խեղճ վիճակին հասցուցիք , ինչ
պէս կը տեսնաք , ալ երկայն կեանք
չունենար . թողէք երթայ իր տու
նը մեռնի , մի ստիպէք զիս ան
մեզ մը մահուան դատապարտել :
Բայց հրեաները աւելի դրդը
ուռած կը կանչուըռաէին . « Խա
չեացի , խաչեացի . Արիւն դորա 'ի
վերայ մեր և 'ի վերայ որդւոց
մերոց » : Մ ֆ . Ի Է . 25 : Բայց ինչ
պէս որ Պիղատոս բեմին վրայէն
ցըցուց զՅիսուս ժողովրդեան ,
այսպէս հայրն երկնաւոր երկրն
քէն կը ցըցընէ մեզի իր որդին ,
նոյնպէս ըսելով . ահա այն մարդն
որ ձեզի փրկիչ խոստացայ , որուն
այնչափ կը սպասէիք . ահա այն
մարդն որ իմ մէկ հատիկ զաւակս

է, զոր ինծի պէս կը սիրեմ. ահա
ձեր սիրոյն համար ամենէն թը-
շուառ ու ամենէն նախատեալ
մարդը դարձեր է: Ե՛հ, նայե-
ցէք իրեն, ու սիրեցէք զինքը:

Ո՛վ Տէր իմ, այն կը նայիմ որդե-
ւոյդ ու կը սիրեմ զինքը. բայց
դու ալ նայէ անոր, և իր ցաւոցն
ու նախատանացն համար, թո-
ղու թիւն տուր քեզի դէմ ըրած
բոլոր յանցանքներու: « Ա-
րիւն դորա ՚ի վերայ մեր » . Որդե-
ւոյդ արիւնը մեր հոգւոյն վրայ
իջնայ և ողորմութեանդ արժանի
ընէ զմեզ: Ար ցաւիմ, անբաւ բա-
րի, զքեզ դառնացընելու, և ըզ-
քեզ կը սիրեմ բոլորով սրաիւ:
Բայց դու գիտես իմ տկարու-
թիւնս, դու օգնէ ինծի. Աս-
տուած իմ՝ ողորմէ ինծի: Մա-
րիամ յոյս իմ, միջնորդեա առ
Յիսուս ինծի համար:

ՈՒՐԲԱԹ

Յիսուսի դատապարտուիլը ոչ
Գողգորս կրալը :

Ա. Վերջապէս Պիլատոս Օգոս-
տոսի աչքէն իյնալու վախով,
յետ այնչափ անգամ զՅիսուս
արգար գտնալուն, կը դատապար-
տէ որ խաչին վրայ մեռնի : Ա՛հ
Աստուածս դատապարտուած .
ի՛նչ յանցանք գտաք վրան . կամ
դու ո՞վ Տէր, ըսէ, ի՛նչ յանցանք
ըրիր մահուան արժանի : Գի-
տեմ, գիտեմ Տէր, ըրած յան-
ցանքդ, քու յանցանքդ մեզ շատ
սիրելի է : Պիլատոսէ աւելի աս
զքեզ մահուան կը դատապարտէ :

Ար կարդան անօրէն վճիռը,
Յիսուս մտիկ կ'ընէ, և ամենայն
սիրով յանձն կ'առնու, հնազան-
դելով երկնաւոր հօրը կամօցը ,

որ մեր մեղաց համար՝ անոր մեռ-
նիլը կ'ուզէր, ան ալ խաչի վրայ :
« Խոնարհեցոյց զանձն, լեալ
հնազանդ մահու չափ և մահու
խաչի » : ՓԷԼ. Բ. 8 : Ո՛վ Յիսուս
իմ, դու անմեղ ըլլալովդ յանձն
առիր մեռնիլ իմ սիրոյս համար .
ես մեղաւորս՝ քու սիրոյդ հա-
մար յանձն կ'առնեմ մեռնիլ, երբ
ու ինչպէս որ ուզելու ըլլաս :

Աճիւրդ կարդացուածին պէս
կատաղաբար բռնեցին անմեղ
Գառնը, իր զգեստներն հագուե-
ցուցին . և երկու տձև փայտերէ
խաչ մը շինած իրեն բերին : Չը-
տպասեց Յիսուս որ իրենք զայն իր
կռնակը տան, ինքը գրկեց զան,
պառաւ, ու վերաւոր ուսերուն
վրայ առաւ, ըսելով . Եկուր սի-
րելի խաչս, երեսունուիրեք տա-
րուընէ՛ ի վեր է որ զքեզ կը փըն-
տըռեմ, քու վրագ կ'ուզեմ մեռ-
նիլ, իմ ոչխարներու սիրոյն հա-

մար : Ա՛յլ Յիսուս իմ, դեռ ի՞նչ
կրնայիր ընել զիս ստիպելու հա-
մար որ զքեզ սիրեմ : Թէ որ մէկ
ծառաս ինքզինքն ինձի համար
հուիրէր, բոլոր սէրս կը գրա-
ւէր . ի՞նչպէս ուրեմն այսչափ ա-
տեն առանց զքեզ սիրելու կըր-
ցեր եմ ապրիլ, գիտնալով որ դու
ինձի համար մեռեր ես . բայց դու
ինձի թողութիւն տալու համար
մեռար : Զքեզ կը սիրեմ, ո՛վ ա-
մենաբարի . և որովհետև զքեզ
կը սիրեմ, կը ցաւիմ զքեզ դառ-
նացրնելու :

Բ . Եւան ատենէն դատաւորք
ու դատապարտեալք, որոնց մէջ
էր նաև երկնից թագաւորը խաչը
ուսը . « Եւ բարձեալ էր ինք-
նին զխաչափայտն, և ելանէր ՚ի
տեղին՝ որ անուանէր դագաթան,
և կոչէր եբրայեցերէն Գողգոթա » :
Յ՛վ . ԺԹ . 17 : Ելէք եկէք ար-
քայութենէ սերովքէք և քերով

բէք ընկերելու ձեր տիրոջն որ
 լեռ կ'ելլայ խաչուելու : Ո՛վ տե-
 սիլ . Աստուած մը մարդկանց հա-
 մար կը խաչուի : Տէս հոգի իմ ,
 տէս փրկիչդ որ քեզի համար մեռ-
 նելու կ'երթայ . տէս թէ ինչպէս
 գլուխը ծուած կ'երթայ , դողդո-
 ջուն ծունկերով , բոլոր մարմինը
 պատուած վէրքեր , ամէն կող-
 մէն արիւնը կը վազէ , փշէ պսա-
 կը գլուխը , և ծանր փայտն ալ
 ուսը : Ո՛վ Տէր . անանկ նեղու-
 թեամբ կը քալէ , որ կարծես թէ
 ամէն մէկ քայլին հոգին պիտի
 տայ : Ո՛վ դառն Աստուծոյ , ըսէ
 ուր կ'երթաս : Քեզի համար մեռ-
 նելու կ'երթամ , կը պատասխա-
 նէ : Երբոր զիս մեռած տեսնաս՝
 յիշէ , կ'ըսէ , այն սէրս որ ունե-
 ցայ քեզի , յիշէ զիս , ու սիրէ
 զիս : Ո՛վ Փրկիչ իմ , ինչպէս կըր-
 ցայ այսչափ ատեն ապրիլ քու
 սէրդ մոռցած : Ո՛վ իմ մեղքերս ,

դուք դառնացուցիք իմ տիրոջս
սիրտը, այն սիրտն որ զիս այն-
չափ կը սիրէր: Յիսուս իմ, կը
զղջամ քեզի ըրած անիրաւու-
թեանցս. շնորհակալ եմ ինձի ցը-
ցուցած համբերութեանդ, և ըզ-
քեզ կը սիրեմ, զքեզ կը սիրեմ
բոլոր հոգւովս, և զքեզ միայն
սիրել կ'ուզեմ: Բայց դու յիշե-
ցուր միշտ առ իս ունեցած սէրդ,
որպէս զի զքեզ սիրելու չմոռ-
նամ:

Գ. Յիսուս Գողգոթա կ'ելայ,
և զքեզ իր ետեւէն կը կանչէ:
Այո, Տէր իմ, դու անմեղու-
թեամբդ առջևէս կ'երթաս խա-
չովդ. քալէ, ես զքեզ չեմ թո-
ղուր, կու դամ ետեւէդ: Տուր
ինձի ինչ խաչ որ կ'ուզես, կը
գրկեմ դան, և ինչուան մահ ա-
նով կ'ուզեմ ետեւէդ դալ: Քեզի
հետ կ'ուզեմ մեռնիլ, քեզի հետ
որ ինձի համար մեռար: Աը հրա-

մայես ուր զքեզ սիրեմ. ես ալ
զքեզ սիրելէն զատ ուրիշ բանի
չեմ փափաքիր : Յիսուս իմ, դու
ես ու դու պիտի ըլլաս միշտ իմ
մէկ հատիկ սիրելիս : Օգնէ ինձի
որ քեզի հաւատարիմ մնամ :
Մարիամ յոյս իմ, միջնորդ եղիր
առ Յիսուս ինձի համար :

Շ Ա Ռ Ա Թ

Խաչկոչքիւն :

Ա. Ահա Գողգոթայի վրայ աւ-
տուածային սիրոյն հանդէս կայ,
ուր Աստուած մը կը մեռնի մեզի
համար ցաւոց ծովու մէջ : Հոն
հասած չհասած, կը քաշեն կը
հանեն բռնի Յիսուսի զգեստներն
որ վիրաւոր մարմնոյն կապած էին,
և զինքը խաչին վրայ կը նետեն :
Գառնն Աստուծոյ կը տարածուի
այն մահուան անկողնին վրայ :

կ'երկնցրնէ ձեռքերը դահճաց և
յաւխակնահան հօրը կը նուիրէ
իր կեանքը մարդկանց փրկու-
թեան համար : Ահա կը գամեն
զինքը , և խաչին վրայ կը բարձրա-
ցրնեն • տես անձն իմ , քու Տէրդ
երէք դամերով այն փայտէն կա-
խուած , ուր հանգստեան տեղ մը
չունի : Երբեմն ձեռքերուն վրայ
կը կռթռնի , երբեմն ոտքերուն •
բայց ուր ալ որ կռթռնի , ցաւերը
կը սաստկանան : Ա՛վ Յիսուս , ի՛նչ
դառն մահուամբ կը մեռնիս : Ար
տեսնամ խաչին վրայ դրուած •
Յիսուս Նազաւեցի Բագաւոր Հրէոյ •
բայց այս ծաղրական սխառուէն
զատ , ի՛նչ ուրիշ թագաւորի
նշան կայ վրայ : Ա՛հ , այդ չար-
չարանաց դահոյքը , այդ գա-
մուած ձեռքերդ , այդ խոցոտեալ
դուխդ , այդ արիւնլուայ մար-
մինդ , աղէկ կ'իմացրնեն թագաւոր
ըլաւդ , բայց սիրոյ թագաւոր :

Ար մօտենամ ասա կարտած սրբա-
տով այդ վիրաւոր ոտքերդ պագ-
նելու : Ար գրկեմ այդ խաչը , ո-
րուն վրայ սիրոյ զոհ եղած , մեռ-
նիլ ուղեցիր ինձի համար : Ո՛վ
Յիսուս իմ , ի՞նչ պիտի ըլլար ինձի
արդեօք , թէ որ դու իմ տեղս
աստուածային արդարութեան
փոխարինած չըլլայիր : Շնորհա-
կալեմ Տէր , ու կը սիրեմ զքեզ :

Բ . Յիսուս խաչին վրայ մէկը
չունի որ զինքը մսիթարէ : Բո-
ւոր իր չորս կողմը առնողները՝
որը կը հայհոյէ զինքը , որը կը
ծաղրէ , որը կ'ըսէ . « Եթէ որդի
ես Աստուծոյ , էջ 'ի խաչէդ » .
որն ալ՝ թէ « Զայլս ապրեցոյց ,
զանձն ոչ կարէ ապրեցուցանել » :
Աստուածածին ալ իրաւ խաչին
տակ իր հողեվարք որդւոյն քովը
էր սիրով , բայց այն ցաւագին
Մօրը կերպարանքը , ոչ միայն
զՅիսուս չէր մսիթարէր , այլ ա-

ւելի կը վշտացընէր, տեանելով
իրեն համար անոր կրած ցաւերը:
Ուստի Փրկիչն առ հայրն Աս-
տուած կը դառնայ, բայց Աս-
տուած մարդկանց մեղքերով զին-
քը ծանրացած տեանելով, որոնց
փոխարէնը պիտի հատուցանէր,
Չէ, որդեակ իմ, կ'ըսէ անոր,
չեմ կրնար մխիթարել զքեզ •
պէտք է որ դեռ թողում զքեզ
չարչարանացդ մէջ, թողում որ
անմխիթար մեռնիս: Ան առենն
էր որ կանչեց Յիսուս • « Աս-
տուած իմ Աստուած իմ, ընդէր
թողեր զիս » : Մֆ • ԻԵ • 46 :

Ո՛վ Յիսուս իմ, կ'նչպէս ցաւա-
գին կը տեանամ զքեզ ու արտում
տխուր: Ո՛հ շատ իրաւունք ունիս
մտածելուդ, որ այդչափ կը չար-
չարուիս մարդկանց սիրելի ըլլա-
լու համար, ու ետքն այսչափ քիչ
հոգի զքեզ պիտի սիրեն: Ո՛վ գե-
ղեցիկ հուր սիրոյ, դու որ Աս-

տուճոյ մը կեանքը մաշէցիր ,
հասկա կեր մաշէ բոլոր իմ երկ-
րաւոր փափաքներս , և վառէ զիս
միայն այն տիրոջս սիրովը , որ իմ
սիրոյս համար անարդ խաչի մը
վրայ ուղեցիր կեանքը տալ : Բայց
դու Տէր , ինչպէս կրցար ինձի
համար մեռնիլ , գիտնալով քեզի
դէմ ընելու նախատինքներս : Հա-
սկա , առ ինձմէ վրէժդ , տալով
ինձի այնպիսի ցաւ մը , որ միշտ
տրտում ըլլամ զքեզ դառնացը-
նելուս համար : Եկէք փշեր , գա-
մեր , և խաչ որ այնչափ իմ Տէրս
չարչարեցիք , եկէք իմ սիրաս ծա-
կելու և յիշեցրնելու միշտ Յիսու-
սի ինձի ցըցուցած սէրը : Փրկէ
զիս , Յիսուս . և զքեզ սիրելու
շնորհք տալդ , զիս փրկելդ ըլլայ .
զքեզ սիրելն իմ փրկութիւնս է :
Գ . Փրկիչը վերջի շունչերուն
մօտեցած նուազ ձայնով մը կ'ըսէ .
« Ամենայն ինչ կատարեալ է » .

իրբու թէ ըսէր . մարդիկ՝ ամէն
բան ըմպաւ , ձեր փրկու թիւնը
կատարուեցաւ . ուրեմն սիրեցէք
զիս , վասն զի ձեզի սիրելի ըլլալու
համար ալ բան չմնաց որ չընեմ :
Վեր նայէ , հոգի իմ , ահա Յի-
սուսդ կը մեռնի : Տես անոր մթըն-
ցած աչքերը , դեղնած դէմքը , և
մարմինը մահուան մօտեցած . տես
ան հոգին որ մօտիկ է իր սուրբ
մարմնէն բաժնուելու : Երկինք
կը խաւարի , երկիրս կը դողայ ,
դերեզմանները կը բացուին . նշան-
ներ՝ թէ կը մեռնի աշխարհքիս
արարիչը : Ահա հուսկ ուրեմն
Յիսուս , յետ իր հօրն յանձնելու
իր սուրբ հոգին ու մեծ հառա-
չանք մը ցաւագին սրտէն արձը-
կելու՝ գլուխը խոնարհեցընելով ,
'ի նշան իր կենացը նուիրմանը ,
վերջապէս ցաւերուն սաստկու-
թենէն կ'աւանդէ հոգին , և իր
սիրական հօրը ձեռքը կ'աւանդէ :

Մօտեցիր այն խաչին, ո՞վ անձն
խմ. սլլուէ մեռեալ տիրոջդ ոտքն
ու մտածէ թէ զքեզ սիրելուն
համար մեռեր է: Ո՞վ Յիսուս,
ո՞ւր հասցուց զքեզ վրաս ունեցած
սէրդ: Եւ ո՞վ ինձմէ աւելի քու
մահուանդ պտուղը վայելեր է:
Հայա, ըմբռնել տուր ինձի թէ
ինչ աստիճանի եղած պիտի ըլլայ
Աստուծոյ մը սէրն որ ինձի հա-
մար մեռեր է. որպէս զի ասկէ
ետքը քեզմէ զատ ուրիշ բան
չսիրեմ: Ես զքեզ կը սիրեմ, ո՞վ
ամենաբարիդ, և քու ձեռքդ կը
յանձնեմ հոգիս. քու մահուանդ
արդեամբքը՝ ցամքեցուր սրտէս
ամէն երկրաւոր սէր, որ զքեզ
միայն սիրեմ, վասն զի դու միայն
արժանի ես բոլոր սիրոյս: Մա-
րիամ յոյս իմ, միջնորդ եղիր առ
Յիսուս ինձի համար:

Կեցցէ սէր մեր Յիսուս,

Կեցցէ յոյս մեր Մարիամ:

Ա Ղ Օ Թ Ք

Պ Ա Տ Ա Ր Ա Գ Ի

Տէր իմ և Աստուած, ահաւա-
սիկ Սեղանիդ առջևն եկեր եմ,
քահանային հետ մէկտեղ դժած
Փրկչիս ու Յիսուս որդւոյդ մար-
մնոյ և արեան պատարագը քեզի
ընծայելու: Աս պատարագով կը
յուսամ պատուել զքեզ և ան-
բաւողորմութեանցդ շնորհակալ
ըլլալ. որով թէ՛ ես և թէ՛ բոլոր
հաւատացեալք արժանի ըլլանք
դժութեանդ, մեղքերնուս թո-
ղութեան, պատիժներնուս քա-
ւութեան և շնորհացդ առասու-
թեանը: Ուստի լուսաւորէ՛ Տէր
միտքս, սրբէ՛ սիրտս, որպէս
զի արժանապէս, մտադիր և ջեր-

մեռանդն մտիկ ընեմ սուրբ պա-
տարագը : Օրհնէ զիս, ամենակալ
Հայր և Որդի և սուրբ Հոգի,
Աստուած իմ . Ամէն :

Երբ քահանայն խորանիկ
առջև կուշ գայ :

Ահա Հոգի իմ Յիսուսդ Ձի-
թենեաց լեռը, ուր իր դառն չար-
չարանքները կը սկսի : Տէս զինքը .
առանձին տեղ մը կը քաշուի, և
երեսը գետին խոնարհած՝ կ'ա-
ղաչէ իր երկնաւոր Հօրը, որ օգնէ
իրեն այն վշտալից տառապանացն
ատեն : Կոյն ատենէն մէկիկ մէ-
կիկ տեւնալով իր մօտեցած մա-
հուան չարչարանքները, կը տըրտ-
մէր, կը մարմնէր, և արիւն կը
քրտընէր : . . . Ո՛վ Յիսուս, իմ
մեղքերս են քու ցաւոցդ պատ-
ճառ . կը ճանչնամ յանցանքներս,
որ աչքիս առջևն են . կը սոսկամ,

կու լամ և փոխարէնը կ'ուզեմ
հասուցանել քեզի : Քու և բո-
լոր երկնից առջև կը խոստովա-
նիմ զանոնք : Գթա վրաս, Աս-
տուած իմ ամենակարող, և թո-
ղութիւն տուր ինձի, արձրկէ
զիս ու փրկէ : Քու որդւոյդ ա-
րիւնն աս կը խնդրէ քեզմէ ցա-
ւազին :

Ի յարկի սրբոշրեան :

Հոգի իմ, մասնուեր է Յի-
սուսդ . անս զինքը զինուորսներէ
բռնուած ու բարբարոսաբար կա-
պուած . կը չարչարուի ու կը
համբերէ : Տես թէ ինչպէս Ե-
րուսաղէմ կը տանին զինքը նա-
խաախնքներով ու չարչարանքնե-
րով : Նայէ թէ հպարտութեանդ
ու մեղքերուդ համար ինչ զին
կու տայ, ինչ գնով քեզի շնորհք

կը ստանայ • և ըստ այնմ խոնարհ
ու սուրբ եղիք :

Գիրք և Մշտութեան կարգադրոշ
ատեն :

Յիսուս Երուսաղէմ կը մտնայ •
տես , անձն իմ , ոչ ծափահարու
թեամբ իբրև թագաւոր կ'ընդու
նին զինքը , հասլա իբրև չարա
գործ մը ծաղրով և անարգելով :
Ո'րչափ դիւրափութիս էն մար
դուս զգացմունքները • ուրախու
թենէ բարկութեան կ'անցնին ,
գովեսաներէ պարսաւանաց , պա
տուէ անարգութեան : Եւ դու ,
անձն իմ , կը վստահիս մարդկանց •
սորվէ անոնց դատաստանը բանի
տեղ չդնել : • • • Բայց ուշադրու
թեամբ նայէ նորէն մէյ մը ու դի
տէ զՅիսուսդ • չուաններով կա
պուած այն անօրէններէն դա

տաստանի կ'ելլէ , ուր կ'ամբաս-
տանուի , կը ծաղրուի , կը ծեծուի ,
և օգնութիւն մը չունի : Ի՛նչ գե-
ղեցիկ դասեր կու տայ լուրու և
թողութիւն տալու , համբերու-
թեան և մահացուցման : Ար հաս-
կընան , անձն իմ . երբ պիտի սոր-
վիս դասոնք , սվ խեղճ ողորմելի .
երբ կամաւոր մահացուցմունք-
ներով , կամ գոնէ ինչ վիշտ որ
հանդիպի կենացդ մէջ , առաքինա-
կան համբերութեամբ տանելով
պիտի պատժես տպստամբ՝ մեղա-
ւոր մարմինդ . միշտ մեղանչել , ու
ո՛չ երբէք ապաշխարել . միշտ զԱս-
տուած դառնացրնել , ու ո՛չ եր-
բէք փոխարէնը հատուցանել : . . .
Հայր յաւիտենական , ահա պա-
տրաստ եմ ամէն վիշտ , ամէն ցաւ
կրել մեղացս փոխարէն , որոնք
միշտ աչքիս առջևն են : Մի թո-
ղուր զիս տէր Աստուած իմ , և մի
'ի բացեայ առնիր յինէն :

Վերաքերոշքենե միևչև,
ցՄոշրք առշրք :

Ահա Փրկիչս սեան հասարւած ,
ուր վայրենաբար կը ծեծուի և
փշով կը պսակուի : Ո՞վ կրնայ
տեսնալ զինքն ու չիլալ սիրան
ելած : Հրեշտակք երկնից , եկէք
տեսէք փառաց թագաւորը թէ
ինչպէս ուժով կասկերպած , բո-
լոր մարմինը վերք ու գլուխը վի-
րաւոր : Եթէ թոյլարուած չէ ձե-
զի փրկել զինքն այն չարչարանք-
ներէն , գոնէ եկէք ինձի հետ դառ-
նասէս ողբալու : Հայր յաւիտե-
նական , ընդունէ այս անարատ
նշխարքը , անբաւողորմութեանցդ
փոխարէն որ ըրեր ես ինձի , և 'ի
քաւութիւն անթիւ մեղքերուս ,
որ քեզի դէմ գործեր եմ : Տէր ,
գթա վրաս , հասիր կարօտու-

Թեանցս, և մասնաւորապէս պարգևէ ինձի վերջին շնորհքը: Ասարժան եմ, իրաւ է, այս խնդիրքս ընելու, ես որ այնչափ չար հաւանութիւններով Յիսուսի ստուական գլուխը փշով պսակեր եմ: Բայց Յիսուսի արդիւնքները կ'ընծայեմ քեզի, Աստուած իմ. և իր բացուած վերքերը կ'աղաղակեն ինձի համար, ու գթութիւն և ողորմութիւն կը խնդրեն:

Մտրք տտրքեկ ինչոռան
Սքեք կկրեք:

Հնապա, անճն իմ, 'ի դու թ շարժէ տիրոջդ վրայ. չէս տեսնար քանի՛ սիրով ու փափաքով կը գրկէ Յիսուս զխաչը, որուն այնչափ ատենէ 'ի վեր կը փափաքէր: Ա՛րչափ ծանրացուցիր դու զայն քու վեղքերովդ. տես ու զարմացիր անոր սիրոյն և շնորհակալ

եղիւր : Սորմէ դուն աշնոյն փա-
փաքով զխաչը դրկել : Ծանրու-
թիւնն զքեզ գեաինն չիձգէ , ոչ
մարդկանց դատաստաններն ու ոչ
ամօթը . թէ որ Յիսուսի հեա համ-
բերես , Յիսուսի հեա ալ կը թա-
դաւորես : . . . Գնա՛ , անձն իմ ,
գնա Յիսուսի ետեւէն որ Գողգոթա
կ'ելայ : Ո՛վ ահաւոր տեսարան .
ով ցաւագին ճամբորդութիւն .
Յիսուս 'ի մահ կը տանին , դա-
ւան մը պէս մորթելու : Ո՛վ Տէր .
ի՛նչ ցաւալի վիճակ է իր վիճակը :
Տես զինքը բոլոր վերք կտրած ,
փշէ պսակ մը դուրսը , ծանր խաչ
մըն ալ կոնակը : Տես թէ ինչպէս
ծռած մարմնով կ'երթայ , դողդո-
ջուն ծունկերով , արիւն քրտինք
մտած . և անանկ նեղութեամբ
կը քալէ , որ կարծես թէ ամէն
մէկ քայլին հոգին պիտի աւան-
դէ : Եւ դու անձն իմ , չես օգներ
իրեն : Գնա , ձեռք տուր , վեր-

եղիր: Սորմէ դուն աշնոյն փա-
փաքով զխաչը դրկել: Ծանրու-
թիւնն զքեզ գեաինն չիձգէ, ոչ
մարդկանց դատաստաններն ու ոչ
ամօթը. թէ որ Յիսուսի հետ համ-
բերես, Յիսուսի հետ ալ կը թա-
գաւորես: . . . Գնա՛, անձն իմ,
դնա Յիսուսի ետեւէն որ Գողգոթա
կ'ելայ: Ո՛վ ահաւոր տեսարան.
Ո՛վ ցաւագին ճամբորդութիւն.
Յիսուս 'ի մահ կը տանին, գա-
ռան մը պէս մորթելու: Ո՛վ Տէր.
ի՛նչ ցաւալի վիճակ է իր վիճակը:
Տես զինքը բոլոր վերք կարած,
փշէ պսակ մը գլուխը, ծանր խաչ
մըն ալ կռնակը: Տես թէ ինչպէս
ծռած մարմնով կ'երթայ, դողդո-
ջուն ծունկերով, արիւն քրտինք
մտած. և անանկ նեղութեամբ
կը քալէ, որ կարծես թէ ամէն
մէկ քայլին հոգին սկիտի աւան-
դէ: Եւ դու անձն իմ, չես օգներ
իրեն: Գնա, ձեռք տուր, վեր-

ցուր զինքն իր տառապանաց մէջ
ջէն, մխիթարէ իր վշտացեալ
հոգին: Ո՛վ Յիսուս իմ, ո՛վ Աս-
տուած իմ տառապեալ, հիմա
կ'իմանամ հետզհետէ մեղքերուս
գէշութիւնը: Ար զգու իմ անոնց
մէ, և կու լամ դառնապէս: Ե-
րանի՛ թէ բնաւ զքեզ վշտացու-
ցած չըլլայի: Ո՛րչափ նախատա-
նաց, ո՛րչափ անարդանաց, ո՛րչափ
ցաւոց համբերեցիր ինձի հա-
մար, ո՛վ Յիսուս իմ: Ա՛մբընամ
առջի կենացս մէջ պատիւ ու
զուարճութիւն սիրելուս, որոնց
պատճառաւ շատ անգամ շնորհք-
ներդ ու սէրդ արհամարհեր եմ:
մեծապէս կը ցաւ իմ ու կ'առա-
ջադրեմ քեզի նմանիլ, ո՛վ սիրե-
ցեալդ իմ Յիսուս:

Առեք կերեքե՛ն ձիւնչև
Հայր ձեր :

Ահա բարձրացած Փրկիչն աշխարհի : Անձն խմ, տէս քու Տէրդ .
ահա խաչին վրայ է . անարդ փայտէ մը կախուած ու դառնակրակի՛ծ չարչարանաց մէջ : Մտածէ իր նեղութիւնները : Երբեմն ձեռքերուն վրայ կը կաթնի , երբեմն ոտքերուն , բայց ուր ալ որ կը թընի ցաւերը կը սաստկանան : Ախրալից գլուխն երբեմն աս , երբեմն ան դին կը դարձնէ . դէպ'ի դիմաց որ կը ձգէ , ձեռքերը ծանրութենէն աւելի կը պատրուտին . եթէ ուսերուն վրայ ձգէ , ուսերը փշերէն կը վերաւորուին . թէ որ խաչին վրայ կաթնցընէ , փշերն աւելի խոր գլխուն մէջ կը մտնան : Ա՛վ փրկիչ խմ Յիսուս , ատ ի՛նչ դառն մահ է որ ինձի

համար կը կրես : . . . Ո՛րչափ առաւ եւ Մատուածս առ իս . իսկ ես որչափ ազահ եմ առ նա , որ այնչափ թափած արեանցը տեղ և ոչ կաթիլ մը արցունք կը թափեմ : Ո՛վ խաչեալդ իմ Յիսուս , այդ նախատանաց ու ցաւոց դահոյիցդ վրայ , քեզ երկիր պագանեմ . և խոնարհութեամբ ու լալով կը մօտենամ ու կը պագնեմ իմ սիրոյս համար գամուած սուրբ օտքերդ , կը գրկեմ այդ խաչը , որուն վրայ սիրոյ զոհ եղար , ու արիւնդ տուիր իմ տեղս Մատուծոյ արդարութեան : « Հնազանդ լեալ մահու չափ , և մահու խաչի » : Ո՛վ արդիւնաւոր հնազանդութիւն , որ մեր մեղաց թողութիւնը վաստրկեցաւ : Ի՞նչ պիտի ըլլար ինձի , ո՛վ Տէր , թէ որ դու ինձի համար կեանքդ նուիրած չըլլայիր : Շնորհակալ եմ , սէր իմ , և այս գերազանց հնա-

զանդու թեանդ արդեամբքը՝ կ'ա-
ղաչեմ տուր ինձի շնորհք, որ ա-
մէն բանի մէջ հնազանդիմ քու
փոխանորդներուդ, և սրտանց թու-
ղու թիւն տամ անոնց՝ որ ինձի չա-
րիք մը ըրած են: Ար յուսամ որ
ա՛լ դքեղ չվշտացնեմ, հաստա ա-
մենայն սրտով սիրեմ, ու միշտ
սիրեմ:

Հայր մերեկ միևչև. Եւ սուրբ
արիւն:

Ահա վերջապէս կը մեռնի Յի-
սուս: Տէս զինքը, անձն իմ, տէս
թէ ինչպէս կենացը վերջի շուն-
չերը կու տայ. տէս իր խաւա-
րած աչքերը, գեղնած գէմքը,
սիրան որ ծանր ծանր կը զարնէ,
մարմինն՝ իմահ մօտեցած, և սուրբ
հոգին որ մօտ է վերալից մարմնէն
բաժնուելու: Ահա կը մթննայ
երկինք, երկիրս կը գողայ, գե-

րեզմանները կը բացուին . ա՛հ ,
ինչ նշաններ են ասոնք . նշաններ
են թէ աշխարհքիս Արարիչը կը
մեռնի : Եւ, անձն իմ, մօտեցիր այն
սուրբ փայտին ոտքը, որուն վրայ
մեռեր է : . . . Մօտեցիր, ու մտա-
ծէ թէ քու սիրոյդ համար մեռեր
է Յիսուս : Խնդրէ ինչ որ կ'ուզես
մեռեալ Փրկչէդ, և ամէն բան
կ'առնուս : Տես զինքը այն խաչին
վրայ, ուր բոլոր իր կերպարանքը
սէր կը շնչէ և զինքը սիրելու կը
հրաւիրէ . գլուխը խոնարհեցու-
ցեր է՝ խաղաղութեան համբոյր
տալու քեզի . ձեռուրները սա-
րածեր՝ զքեզ գրկելու, սիրտը
բացեր՝ զքեզ սիրելու : Ա՛յ Փրկիչ
աշխարհի, ո՛վ սիրեցեալդ իմ Յի-
սուս, ես զիս բոլորովին քեզի կը
յանձնեմ, ու քեզ կը նուիրեմ :
Ընդունէ զիս, Յիսուս փրկիչ իմ,
գորովագութ սրտիդ մէջ, և զթա-
վրաս, որ այսչափ ցուրտ եմ քու

սիրոյդ : Դու առողջացուր հոգ-
ւոյս վէրքերը, դու վառէ զիս քու
սիրովդ, որպէս զի ասկէ ետքը
մնացած կենացս վայրկեանները
զքեզ սիրելու և քու սուրբ սի-
րոյդ մէջ յառաջագիմելու գոր-
ծածեմ :

Եւ սուրբ արիւնիկն :

Ո՛վ Յիսուս Աստուած իմ, հոգ-
ւոյս միակ և գերագոյն բարին,
ո՛ւր էր թէ ես ալ այն հոգիմե-
րուն երջանիկ վիճակն ունենայի,
որ լի սրբութեամբ և հաւատքով
ամէն օր ջերմեռանդաբար կը մեր-
ձենան առ քեզ և կը ճաշակեն
արքայութեան սեղանէդ :
Ի՛նչ շահ, ի՛նչ մխիթարութիւն
էր ինձի, թէ որ այս վայրկենիա
կարենայի ես ալ սրբոց եռան-
դեամբը, ո՛վ Տէր, միանալ ընդ
քեզ, ընդունել զքեզ այս սիրոյ

Հաղորդութեամբ, և քուկդ ըւ
լալ յաւիտեան: . . . Անբաւ ար-
դեանցդ համար, ազատէ զիս
յանցանքներէս, որոնց վրայ սրբ-
տանց կը ցաւիմ, և արժանի ըրէ
զիս քեզ: Ան ատեն անարժան
չեմ ըլլար քեզի, ո՛վ Տէր, անար-
ժան չեմ ըլլար որ իմ սիրտս
գաս . բայց արդ դո՛նէ խօսք մը
միայն ըսէ, քաղցրագութ Յիսուս,
և սուրբ կ'ըլլայ հոգիս: Ի քեզ
յուսամ, առ քեզ հառաչեմ,
զքեզ սիրեմ՝ ի բոլոր անձնէ: Յի-
սուս, փրկութիւն իմ և յոյս և
սէր և կերակուր քաղցր:

Յետ հաղորդութեան:

Սրբէ զիս ամենասուրբ մար-
մնովդ . . . Զօրացուր զիս ան-
դին արեամբդ . . . Զարջարա-
նացդ արդեամբք փրկէ զիս: Ո՛վ
Յիսուս, հոգւոյս սիրական հիւ-

ըր . . . ինչ հատուցանեմ քեզի
այսչափ բարեքներուդ փոխարէն
որ ըրիր ինձի: Պիտի սիրեմ, պի-
տի սիրեմ զքեզ, Տէր իմ, զօրու-
թիւն իմ, և հրամաններդ պիտի
պահեմ: Պիտի սիրեմ զքեզ, Յի-
սուս, ուրախութիւն իմ, առաքի-
նութիւն և երջանկութիւն: Հրեշ-
տակաց և սրովքէից հետ քեզ
երկիր պագանեմ, զքեզ օրհնեմ,
չնորհակալ կ'ըլլամ, և զիս բոլոր
քեզ կը նուիրեմ, քեզ կը զօհեմ,
և ինձի հետ բոլոր ախտերս, և ան
մահաւանդ որ ախրած է վրաս . . .
ողորմութեամբդ քաւէ մաքրէ
զանոնք: Հաղորդ ըրէ զիս ար-
դեանցդ և առաքինութեանցդ,
մահաւանդ անոր որ աւելի պէտք
ունիմ . . . վերցուր ինձմէ աչ-
խարհային զուարճութիւններն
ու երկրաւոր զբաղմունքները:
Հաւատքս և յոյսս վառէ յաւի-
տենական բարեաց հասնելու, ու

սէրս ալ օրէ օր բորբոքէ : Սիրտս
և խիղճս անարատ ըլլան պատուի
րաններու դպահս պանու թեանն ու
խմ պարտքերու և կատարմանը ,
որպէս զի ոչ այսօր և ոչ ուրիշ օր
մեղաց մէջ իյնամ , այլ սերտ միա-
ցեալ ըլլամ ամենասուրբ կամացդ
ու քեզի հետ , Յիսուս իմ գթած :
Ի քեզ կ' ուզեմ ասլրիլ ու մեռնիլ :
Ո՛հ , ո՛ւր էր թէ հիմա ալ հաղորդ
ըլլայի ամենասուրբ խորհրդոցդ ,
համբուրէի ջերմեռանդու թեամբ
սուրբ մարմնիդ , զքեզ , և սուրբ
օրհնութեանդ արժանի ըլլայի ,
զոր կը պաղատիմ :

Որ օրհնես զայնուսիկ :

Հայր յաւիտենական , ընդունէ
սս սուրբ պատարագն 'ի նշան
իմ ծառայութեանս և հպատա-
կութեանս քու երկրպագելի աս-
տուածութեանդ , 'ի շնորհակա-

լուծիւն անբաւ ողորմութեանցդ
և 'ի փոխարէն մեղքերուս : Օգտէ
այս սուրբ պատարագը բոլոր հա-
ւատացելոց և քաւարանի խեղճ
հոգւոց : Ա՛վ Տէր, աճեցուր առ
իս շնորհքներդ պիտոյիցս համար
և զիս ձեռքէ մի՛ ձգեր : Ար խոս-
տանամ երկնից և երկրի առջև որ
պատրաստ եմ աւելի կեանքս տալ՝
քան թէ զքեզ վշտացընել . միայն
դու միշտ հետս եղիր ու առաջ-
նորդէ ուղիղ ան ճամբան որ առ-
քեզ կը հանէ : Աստուած իմ, օգ-
նէ ինձի :

Ա Ղ Օ Թ Ք

Խ Ո Ս Տ Ո Վ Ա Ն Ո Ի Թ Ե Ա Ն

Ե Ի

Հ Ա Ղ Ո Ր Դ Ո Ի Թ Ե Ա Ն

Պատրաստուողքիւն խոստովա-
նուցիւնս :

Խոստովանանքէն առաջ զքեզ սրբ-
տանց Աստուծոյ յանձնէ՝ որպէս զի լոյս
տայ մեղքերդ ճանչնալու և անոնց
ծանրութիւնն ըմբռնելու, և միանգա-
մայն ցաւ մը և ատելութիւն անոնց դէմ
և հաստատուն առաջադրութիւն ալ
ոչ և ս մեղանչելու. միջնորդ բռնելով
սուրբ Աստուածածինը, Պահապան
հրեշտակը և պաշտպան սուրբերը :
Հայր մեր. Աղջոյն. Փառք հօր :

Քննութիւն ընելու համար՝ նայէ Աս-
տուծոյ և Եկեղեցւոյ պատուիրաններն
որ ետեը դրուած են քրիստոնէականին
մէջ, մտածէ վիճակիդ պարտքերը, ամ-
բաստանէ զքեզ ինչ որ մեղանչեր ևս
խորհրդով, բանիւ, գործով և անհո-
գութեամբ. ետքն ըսէ հետեւեալը.

Նախ քան զխոսանալսն զքիշե :

Ո՛վ Աստուած իմ, անհուն բարի, անհատաբար ինկած զքեզ մատնողն ու վշտացընողը, խոնարհաբար թողու թիւն կ'ուզէ : Մի վանտեր զիս, Տէր • զիտեմ թէ խոնարհ սիրտ մը չես արհամարհեր • « Զսիրտ սուրբ և զհոգի խոնարհ Աստուած ոչ արհամարհէ » : ՄԶ • 50 : Շնորհակալ եմ որ ուշացուցիր մահս ինչուան այսօր, ու չմեռուցիր զիս մեղացս մէջ ու դժոխք չխաւրեցիր, ինչպէս որ արժանի էի : Ար յուսամ, Աստուած իմ, որ ինչպէս դարձիս սպասեցիր, այսպէս Յիսուսի արդեամբք թողու թիւն կուտաս աս խոստովանութեամբք որը ըրած մեղքերուս՝ որոնցմով արժանի եղայ դժոխքի ու կորսընցուցի արքայութիւնը, ու

րոնց վրայ կը ցաւիմ ու կը զղջամ :
Բայց դժոխքի արժանի ըլլալը
այնչափ դառն չէ ինձի՝ որչափ
զքեզ վշտացընելա, անբաւ բա-
րիդ : Ես զքեզ կը սիրեմ, ո՛վ գե-
րագոյն բարի, և որովհետև ըզ-
քեզ կը սիրեմ, կը ցաւիմ բոլոր
քեզի դէմ ըրած նախաափնեքնե-
րուս : Ես քեզի կռնակ դարձու-
ցի, զքեզ նախատեցի, բարեկա-
մութիւնդ անարգեցի, և ուզե-
լովս զքեզ կորսնցուցի : Յիսուսի
սիրոյն համար թողութիւն տուր
մեզացս, որոնց վրայ բոլոր սըր-
տանց կը զղջամ, կը դարչիմ ա-
նոնցմէ ու կը զգուիմ, ոչ միայն
մահուչափնեւրուն վրայ, այլ և նե-
րելինեւրուն, որովհետև անոնք
ալ անախորժ են քեզի : Վ'առա-
ջագրեմ ասկէ ետքը շնորհքովդ
մէյ մըն ալ կամաւորապէս զքեզ
չվշտացընել : Այո՛, Աստուած
իմ, աւելի յանձն կ'առնեմ մեռ-
նիլ քան թէ մեղանչել :

Թէ որ այնպիսի մեղք մը խոստովա-
ներ եւ որուն մէջ աւելի կ'իյնաս, պէտք
է մասնաւոր առաջադրութիւն դնել
ալան մեղքին մէջ շիյնալու՝ առիթներէ
զգուշանալով ու խոստովանաճօր սոր-
վեցուցած միջոցներն 'ի գործ դնելով.
Նաև քու կողմանէդ թէ որ ուրիշ մի-
ջոց կրնաս գտնալ շմեղանշելու՝ նայէ
որ զանց չընես :

Խոստովանոչքեան կտրք :

Սիրեցեալդ իմ Յիսուս, որչափ
պարտական եմ քեզի : Քու ա-
րեանդ արդեամբք յուսամ որ
բոլոր մեղացս թողութիւն առի :
Մեծապէս շնորհակալ եմ քեզմէ.
յուսամ թէ որ մըն ալ երկինք
կու գամ միշտ և յաւիտեան ինձի
ըրած ուղորմութիւններդ օրհնե-
լու : Աստուած իմ, թէ որ ին-
չուան հիմա շատ անգամ զքեզ
կորսնցուցի, ալ ասկէ ետքը կոր-
սընցընել չեմ ուզեր : Աս օրուը-

նէս իրաւցընէ կ'ուզեմ կեանքս
փոխել: Արդարեւ բոլոր սիրոյս
արժանի ես. ես ալ բոլորով սրբ-
տովս զքեզ կ'ուզեմ սիրել. ս'լ
ասկէ ետքը չեմ ուզեր զիս բաժ-
նուած տեսնալ քեզմէ: Շատ ան-
գամ աս խօսքս տուեր եմ քեզի,
հիմա նորէն կը խոստանամ որ աս-
կէ վերջը աւելի կ'ուզեմ մեռնիլ՝
քան թէ զքեզ վշտացընել: Ար
խոստանամ նաև մեղաց առիթ-
ներէն ալ փախչիլ որ մեղաց մէջ
չիյնամ: Բայց ո՞վ Յիսուս, գիտես
դու իմ ակարուծիւնս, տուր ին-
ծի շնորհք որ ինչուան 'ի մահ
հաւատարիմ մնամ քեզի: Ամե-
նասուրբ կոյս Մարիամ, օգնէ
ինձի, բոլոր յոյսս քու վրագ է:

Պատրաստուածքիւն հաղորդու-
թեան :

Մեզքերէ ազատելու և Աստուծոյ սիրոյն մէջ առաջ երթալու համար՝ Հաղորդութենէ յարմարագոյն միջոց չկայ : Բայց ինչո՞ւ անթիւ մարդիկ այնչափ Հաղորդուելէն ետքը նոյն պակասութեանց մէջ կը մնան : Վասն զի ինչ պատրաստութիւն որ պէտք է չեն տեսնար : Լաւ պատրաստուելու համար երկու բան պէտք է . առաջինն է՝ հանել սրտէն այն փափաքներն որ Աստուծոյ սիրոյն դէմ են . երկրորդն է՝ մեծ փափաք ունենալ զԱստուած սիրելու : Ինչպէս սուրբ Փրանկիսկոս Սալեզացին կ'ըսէ , թէ Արբութիւն առնելուն առաջին վախճանը պիտի ըլլայ Աստուծոյ սիրոյն մէջ զարգանալը : Միայն զինքը սիրելնուս պէտք է ընդունինք զինքը սրտերնիս , ինչպէս ինքն ալ միայն զմեզ սիրելուն զինքը մեզի կը պարզուէ :

ՀԱՂՈՐԴՈՒԹԵՆԷՆ ԱՌԱՋ

ՆԵՐԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ ՀԱԻԱՏՈՅ

Ո՛վ ամենասիրելի Փրկիչ իմ,
դու որպէս զի այս ամենասուրբ
Հաղորդութեամբ ինձի հետ դաս
միանաս, քանի քանի դժուարին
և խիստ լեռներէ պէտք եղաւ որ
անցնիս: Պէտք եղաւ որ աստուա-
ծութենէդ իջնաս մարդ. ըլլաս,
անբաւութենէդ՝ ծառայ, Հօր
Աստուծոյ ծոցէն՝ կուսի մը ծոց,
երկնքէն՝ ախուր մը մէջ, փառաց
աթուէդ՝ նախատանաց խաչի
վրայ. և այսօր երկնային աթու-
ւէդ պիտի դաս իմ սիրտս բնա-
կիս: Ո՛ւր հասաւ քու ողորմու-
թիւնդ:

Ահա, անձն իմ, քու սիրելի

Յիսուսդ նոյն սիրով վառուած ,
որով խաչին վրայ սիրեց զքեզ՝
քեզի համար մեռնելով , հիմա
ալ սրբութեան մէջ ծածկուած ,
լինչ կ'ընէ . սիրելոյ մը պէս , փո-
խարէն կ'ուզէ սիրուիլ . սրբու-
թեան նշխարքին մէջէն կը դիտէ
զքեզ , որ այսօր իր աստուածային
մարմինը պիտի ճաշակես , կը դի-
տէ թէ ինչ կը մտածես , ինչ կը
սիրես , ինչ բանի կը փափաքիս ,
ինչ կը փնտռես , և ինչ ընծաներ
կը տանիս իրեն :

Հասցա , անձն իմ , պատրաս-
տուէ ընդունել զՅիսուս . վառէ
հաւատքդ ու ըսէ . ուրեմն , Փր-
կիչ իմ սիրեցեալ , քանի մը վայր-
կենէն իմ սիրտս պիտի դաս : Ո՛վ
Աստուած անյայտ և ծածկեալ
անթիւ մարդիկներէ , ես կը
հաւատամ քեզի , զքեզ ներկայ
կը դաւանիմ այս ամենակեցոյց
Սրբութեան մէջ . իբրև իմ Տէրս

և Փրկիչս՝ խորին խոնարհու-
թեամբ քեզ երկիր պագանեմ . և
աս ճշմարտութեանս վրայ կեանքս
աչ կու տամ : Ե՛կ ուրեմն հարըս-
տացուր զիս շնորհքներովդ , և
բողորովին քեզի հետ միացուր :
Ի՛նչ վատահուժիւնս պէտք է ու-
նենամ առ քեզ , ասանկ սիրով
սիրտս դաշուդ :

ՆԵՐԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ ՅՈՒՍՈՅ

Անճն իմ , բաց սիրտդ . Յիսուսդ
ամէն բարեք կրնայ ընել քեզի՝
որ զքեզ շատ կը սիրէ . ամէն բան
կրնաս յուսալ այս տիրոջմէդ , որ
ի սիրոյ շարժեալ ու բողորովին
սէր կարած առ քեզ կու դայ :
Այո՛ , սիրելիդ իմ Յիսուս , յոյս
իմ , քու գթութեանդ կ'ապաւի-
նիմ , կը յուսամ որ աս առտու
կը վառես իմ աղքատ սիրտս քու
սուրբ սիրոյդ ջերմ բոցովը , կու

աաս ինծի ճշմարիտ փառիւք՝ քե-
զի հաճոյ ըլլալու, որպէս զի աս
օրէն սկսեալ ուրիշ բան չուզեմ,
բայց եթէ ինչ որ դուն կ'ուզես :

ՆԵՐԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ ՍԻՐՈՅ

Ո՛վ Աստուած, Աստուած իմ,
միակ և ճշմարիտ սիրող հոգւոյս,
միայն ճշմարիտ բարութիւն. ալ
ի՛նչ կրնայիր ընել ինծի սիրելի
ըլլալու համար : Ո՛վ Տէր իմ,
ինծի համար մեռնիլը միայն բա-
ւական չի սեպելով, սուրբ հա-
ղորդութեան խորհուրդն ալ հաս-
տատեցիր՝ որպէս զի ինծի պէս
անմաքուր և ապերախտ արա-
րածոյ մը տաս բոլորովին զքեզ և
մէկ սիրտ ըլլաս ինծի հետ : Ասկէ
զատ, կը հրաւիրես զիս զքեզ
ընդունելու, և կը փառաբանես ալ
որ ընդունիմ : Ո՛վ սէր անհուն,
սէր անըմբռնելի, սէր յաւիտե-

Դասկան : Աստուած մը բողոքովին
խնդրկնքն ինծի կ'ուզէ տալ :

Անձն իմ, կը հաւտասա ասոր ,
ու ի՞նչ կ'ընես , ի՞նչ կ'ըսես : Ա՛յլ
Տէր անհուն սիրելի , դու միայն
արժանի ես ամենայն սիրոյ . ա-
մէն սրտովս զքեզ կը սիրեմ , ամէն
բանէ վեր զքեզ կը սիրեմ , ինծ մէ
ալ՝ կեանքէս ալ աւելի զքեզ կը
սիրեմ : Երանի՛ թէ տեսնայի որ
ամէնքն ալ զքեզ կը սիրեն : Երա-
նի՛ թէ ամէն սրտերու կարենայի
սիրցընել տալ զքեզ , որչափ որ
արժանի ես : Ես զքեզ կը սիրեմ ,
ո՛վ Աստուած իմ սիրեցեալ , և
զքեզ սիրելու համար՝ իմ խեղճ
սիրաս սերովքէից և քու սրտիդ
հետ միացուցած , ո՛վ Յիսուս ,
անով խոնարհաբար քեզ երկիր
պագանեմ : Զքեզ կը սիրեմ , ո՛վ
անհուն բարի , այն սիրով որով
բոլոր երկնից հրեշտակներն ըզ-
քեզ կը սիրեն , որով կը սիրէ ըզ-

գրեզ քաղցր մայրդ Մարիամ, այն սիրով որով դու ինքն Յիսուս գրեզ կը սիրես, և գրեզ միայն կը սիրեմ, որովհետև արժանի ես: Ելէք սրտէս ամենայն երկրաւոր իղձք և ցանկութիւնք, դուք որ Աստուծոյ համար չէք: Սրբուհի Մարիամ մայր սիրոյ, դու օգնէ ինձի որ սիրեմ այն Աստուածն որ դու այնչափ կը սիրես և կը փափաքիս ուրիշներէն ալ սիրուած տեսնալ:

ՆԵՐԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ ԽՈՆԱՐՀՈՒԹԵԱՆ

Ուրեմն, անձն իմ, կ'երթաս աս հա Յիսուսի ամենասուրբ մարմինը ճաշակելու: Արժանի ես: Տէր իմ, ո՞վ եմ ես, և դու ո՞վ: Ես լաւ կը ճանչնամ ու կը դաւանեմ քով ըլլալդ, որ ինքզինքդ ինձի կը պարգևես, դու ալ լաւ գիտես զիս, որ գրեզ ընդունելու կու գամ:

Ի՞նչպէս կարելի է ուրեմն, ո՞վ
 Փրկիչ իմ, որ դու անհուն մաք-
 րութիւն ըլլալովդ, փափաքիս
 իմ սիրտս դալ բնակիլ, որ շատ
 անգամ քու թշնամիդ ընդունելը
 և բիւրաւոր մեղքերով աղտեղելը
 է: Ար ճանչնամ, Տէր, քու ան-
 բաւ մեծութիւնդ և իմ խեղճու-
 թիւնս. ու կ'ամրչնամ իսկ առջևդ
 երևնալու: Պատկառելէս մէկ-
 դի երթալս կու գայ քեզմէ. բայց
 թէ որ քեզմէ հեռանամ, կեանք
 իմ, ո՞ւր երթամ, որո՞ւ գիմեմ,
 Ի՞նչ կ'ըլլայ ինձի: Ո՛չ, ո՛չ երբէք
 հեռանալ կ'ուզեմ քեզմէ, մանա-
 ւանդ թէ միշտ աւելի մօտենալ
 կ'ուզեմ: Գու գոհ կ'ըլլաս որ
 զքեզ ճաշակեմ, մանաւանդ թէ
 դու զիս կը հրաւիրես: Աու գամ
 ուրեմն, Փրկիչ իմ սիրեցեալ,
 կու գամ աս առաւօտ զքեզ ըն-
 դունելու խոնարհեալ, ցաւած և
 տագնապեալ՝ ըրած մեղքերուս

համար, բայց լի յուսով վրաս ու
նեցած գլխոյդ և սիրոյդ համար :

ՆԵՐԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ ԶԶՄԱՆ

Ո՛րչափ կը ցաւիմ, ո՛վ Տէր հոգւոյ խնոյ, որ անցեալ կենացս մէջ
զքեզ չեմ սիրած . և փոխանակ
զքեզ սիրելու, իմ փափաքներս
լեցրնելու համար՝ քու անբաւ ու
ղորմութեանդ դէմ անիրաւերեմ,
չատ անգամ զքեզ դառնացուցեր
եմ, քեզմէ երես դարձուցեր, քու
շնորհքդ և բարեկամութիւնդ
արհամարհեր եմ, վերջապէս,
ո՛վ Տէր, ես խեղճ ողորմելիս զքեզ
ոչնչութեան հետ փոխեր եմ: Ար
ցաւիմ կը զղջամ, Տէր, յամենայն
սրտէ: Ամէն գէշութեանէ աւելի
քեզի դէմ ըրած անիրաւութիւն
ներս կ'ատեմ, թէ՛ ծանր և թէ՛
թեթեւ . որովհետև անոնցմով ըզ
քեզ ամենաբարիդ վշտացուցեր

եմ: Ար յուսամ որ արդէն իսկ
ԹողուԹիւն տուած ես ինձի ,
բայց Թէ որ դեռ չես ներած , հի-
մա ներէ , ո՛վ Յիսուս , քանի որ
դեռ զքեզ չեմ ընդունած . անգին
արեամբդ լուս հողիս , ուր որ
քիչ ասե՛նէն գալ բնակիլ կ'ուզես:

Ի Ղ, 2

Հասցա , անձն իմ , հասեր է այն
երջանիկ վայրկեանը , որ քու Յի-
սուսդ գայ ու աղքատ սրտիդ մէջ
բնակի : Ահա երկնից Թագաւո-
րը , ահա Փրկիչդ ու Աստուածդ
առ քեզ կու գայ : Պատրաստուէ
սիրով զինքն ընդունելու . փափա-
քով մը զուրցէ իրեն . Եկ , Յի-
սուս իմ , եկ 'ի հողի իմ որ քեզի
կը փափաքի : Դեռ դու զքեզ ին-
ձի չի պարգևած , ես կ'ուզեմ
ու կ'ընծայեմ քեզի իմ ողորմելի
սիրտս , ընդունէ ու փութա ե-
կուր ժառանգէ զայն :

Եկուր շուտով, Աստուած
իմ, ալ մի ուշանար, միակ և ան-
վախճան արքայութիւն իմ և աս-
մենայն ինչ • այն սիրով զքեզ ըն-
դունիլ կը փափաքիմ, որով ըն-
դուներ են զքեզ ամենասուրբ
հոգիներն ու զքեզ շատ սիրող
ները, որով ընդուներ է զքեզ
սուրբ Աստուածածին : Իրենց
հետ ես ալ հաղորդակից կ'ըլլամ :

Ամենասուրբ Կոյս և մայր իմ
Մարիամ, ահա կը մերձենամ քու
որդիդ ընդունելու • քու սիրտդ
և սէրդ ունենալ կ'ուզէի, որով
դու կը հաղորդուէիր • ասէր ինձ ի
ասառաւօտ Յիսուսդ, ինչպէս որ
հովիւներուն և սուրբ մոգերուն
սուիր : Քու ամենամաքուր ձեռ-
քէդ կը սպասեմ զինքն ընդունիլ :
Ըսէ իրեն, որ ես քու ծառայ
եմ և քեզի ջերմեռանդ • որով
աւելի քաղցր աչքով նայի վրաս
և աւելի սիրով ընդգրկէ :

ԳՈՀՈՒԹԻՒՆ

Հաղորդուելէն ետքը :

Հաղորդուելէն ետքի ատենը, շնորհաց դանձեր վաստըկելու անգին ատեն է. որովհետև ան ատենուան եղած աղօթքները, հոգին Յիսուսի հետ միացեալ ըլլալով, ուրիշ ատենի եղածներէն աւելի արժանաւորութիւն և զօրութիւն ունին : Ան ատեն Աստուած հոգւոյն մէջ, իբրև ողորմութեան գահոյից վրայ բազմեալ է և կ'ըսէ. Արդեակ, ուզէ ինձմէ ինչ որ կ'ուզես. անոր համար ես քու սիրտդ եկեր եմ, որ քեզի բարիք ընեմ : Ահ, ինչ առանձնաշնորհութիւններ չեն ընդունիր անոնք որ հաղորդուելէն ետև երկայն բարակ Յիսուսի հետ կը խօսակցին : Հայրն Աւելա հաղորդուելէն ետև միշտ երկու ժամ աղօթքով կ'անցընէր : Ս. Լուիճի Կոնձակա երեք օր շնորհակալութեամբ կ'անցընէր : Ետևի ներդործութիւններն ընէ ուրեմն հաղորդուողը, և ջանայ բոլոր օրը ըղձով և աղօթքով միացեալ ըլլալ Յիսուսի հետ, զոր առաւօտն ընդունեցաւ :

ՆԵՐԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆՔ

ՀԱՂՈՐԴՈՒԵԼԷՆ ԵՏԵԻ

ՆԵՐԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ ՀԱՒԱՏՈՅ

Ահա Աստուածս ինձի այցելութեան եկաւ, ահա Փրկիչս եկաւ սիրտս բնակեցաւ. ահա 'ի ներքս յիս է Յիսուս: Եկեր է ինձի հետ միանալու. անանկ որ Յիսուս իմս է և ես իրենը:

Ո՛վ անհուն բարի, անհուն ողորմութիւն, անհուն սէր: Աստուած մը եկեր է ինձի հետ միանալու և ինքզինքը բոլորովն ինձի տալու: Անձն իմ, հիմա որ առանկ միացեր ես Յիսուսի հետ, ի՞նչ կ'ընես, բան մը չես ըսեր: Չես խօսիր Աստուծոյդ հետ, որ

քեզի հետ է : Հայա նորոգէ նո-
ւէն հաւատքդ , մտածէ որ հրեշ-
տակները չորս կողմի առած եր-
կըրսագու թիւն կ'ընեն իրենց Աս-
տուծոյն , որ քու սիրտդ է : Մէկ-
դի ըրէ ամէն մտածմունք , և բո-
լոր ըղձովդ ու սրտով Աստուծոյդ
հետ միացեալ , ըսէ առ նա .

ՆԵՐԴՈՐԾՈՒԹԻՒՆ ԸՆԴՈՒՆԵ-
ԼՈՒԹԵԱՆ

Ո՛վ Յիսուս , սէր իմ , անհուն
բարիս և ամենայն ինչ , ողջամբ
եկար իմ աղքատ սիրտս : Ո՛վ Տէր
իմ , ինչուան ո՞ւր հասար : Իմ
սիրտս եկար՝ որ ծնած մարէդ ա-
ւելի գէշ է , կըքերով , անձնասի-
րութեամբ և անկարգ ախորժակ-
ներով լեցուն : Ի՞նչպէս եկար
ուրեմն յիս բնակելու : Վ՛ուզեմ
սրբոյն Պետրոսի հետ ըսել . Ի
բաց գնա յինէն , զի այր մեղաւոր

եմ ես : Հեռացիր ինձմէ Տէր , որ
անարժան եմ անհուն բարի Աս-
տուած մը յիս ընդունելու : Այն
մաքուր սրտերուն մէջ գնա բնա-
կէ , որ ամենայն սրտանց քեզի կը
ծառայեն : Բայց չէ , Փրկիչ իմ ,
ինչ կ'ըսեմ . մի հեռանար ինձմէ ,
վասն զի թէ որ հեռանալու ըլ-
լաս՝ ես կորսուած եմ . կը գրկեմ
զքեզ՝ կեանք իմ , քեզի կը պլլու իմ :
Ի՞նչ խենթութիւն ու ապերախ-
տութիւն էր ըրածս , որ քեզմէ
բաժնուեցայ , զքեզ վնասեցի ա-
րարածները սիրելու համար : Ա՛լ
չեմ ուզեր քեզմէ բաժնուիլ ,
գանձդ իմ . կ'ուզեմ ընդ քեզ միա-
ցեալ միշտ ապրիլ ու մեռնիլ :

Սուրբ Աստուածածին , սե-
րովբէք և ամենայն հոգիք որ
սուրբ սիրով զԱստուած կը սի-
րէք , տպաւորեցէք յիս ձեր խղ-
ձերը , որպէս զի ես ալ միշտ ա-
զէկ ըլլամ սիրելի սիրոջս հետ :

ՆԵՐԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ ԳՈՀՈՒԹԵԱՆ

Ամենաբարի Տէր իմ, շնորհա-
կալ եմ աս առաւում ինձի ըրած
շնորհքիդ որ եկար ու սիրտս բնա-
կեցար. բայց աս ըրած մեծ շնորհ-
քիդ համար, քեզի արժանի շնոր-
հակալութիւն կ'ուզէի մատու-
ցանել. այլ ի՞նչ Տէր, ի՞նչ արժանի
շնորհակալութիւն կրնամ մա-
տուցանել խեղճ ողորմելիս :

Վ'ըսէ Հայրն Սէնեէրի. Հաղոր-
դուողին պատշաճագոյն խղճն է
վախը երբոր կը մտածէ ու կ'ըսէ.
Աստուած մը առ իս. Աստուած
մը առ իս : Վ'ըսէր Դաւիթ. « Զի՞նչ
տաց տրիտուր Տեառն ընդ ամե-
նայնի զոր և ետ ինձ » : Բայց ես
ի՞նչ տամ քեզի, Յիսուս իմ, որ
յեա այնչափ բարեբեկիդ ինձի
պարգևելու, աս առաւում ինք-
զինքդ ալ պարգևեցիր : Օրհնէ ա-

պա, անձն իմ, ու գոհացիր որ-
չափ որ կրնաս Աստուծմէդ: Եւ
գու մայր իմ Մարիամ, պաշտպան
սուրբերս, հրեշտակդ իմ սրահա-
պան, ամենայն հոգիք որ Աստու-
ծոյ սիրովն էք բորբոքեալ, եկէք,
մտիկ ըրէք ինչ որ ըրաւ ինձի
Աստուածս:

Եկէք օրհնեցէք ու գոհացէք
Աստուծմէս՝ ինձի ըրած ամե-
նամեծ շնորհքներուն համար, և
սքանչացած փառաւորեցէք զին-
քը:

ՆԵՐԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ ԸՆԾԱՅՄԱՆ

Սիրելիև իմ իև՛ և ես նմա:

Եթէ թագաւոր մը խեղճ հո-
վուի մը հիւղն երթայ անոր այ-
ցելութեան, ինչ կրնայ ընծայել
անոր հովիւը, բայց եթէ բոլոր
բովանդակ իր հօտը: Ապա, ո՛վ

երկնաւոր թագաւորդ իմ Յի-
սուս, որովհետեւ հոգւոյս խեղճ
տանը այցելութեան եկար, քեզ
կ'ընծայեմ ու կը պարգևեմ հոգ-
ւոյս տունն ու զիս բոլոր բովան-
դակ, հանդերձ ազատութեամբս
ու կամօքս: Սիրելին իմ ինձ և ես
նմա: Դու զքեզ բովանդակ ինձի
տուիր, ես ալ զիս բովանդակ քե-
զի կու տամ: Չեմ ուզեր, Փրկիչ
իմ, ալ ես իմս ըլլալ, աս օրէս
քուկդ կ'ուզեմ ըլլալ և բովան-
դակ քուկդ: Եւ ինչ աւելի ա-
խորժ կրնայ ըլլալ, կ'ըսէր Ս.
Պետրոս Ալկանդարացին, քան
ախորժելի ըլլալ քեզի՝ Աստուած
իմ ամենասիրելի, փառաքելի և
ամենաբարի: Բոլոր կարողու-
թիւններս քեզի կը պարգևեմ, և
կ'ուզեմ որ ամէնքն ալ քուկդ ըլ-
լան: Ա'ուզեմ որ յիշողութիւնս
ուրիշ բանի չծառայէ, բայց ե-
թէ քու բարեբարութիւններդ և

սէրդ յիշելու: Միտքս ուրիշ բանի չծառայէ, բայց զքեզ միայն մտածելու, որ միշտ իմ բարիքս կը մտածես: Եւ կամքս զքեզ սիրելու ծառայէ միայն, Աստուած իմ, ամենայն ինչ իմ. և այն ուզէ միայն զոր դու կ'ուզես:

Քեզ կը նուիրեմ ուրեմն և քեզ կը պատարագեմ, ո՛վ ամենաքաղցր Փրկիչ իմ, աս առաւօտ ինչ որ ունիմ, և ինչ որ եմ, զգացմունքներս, մտածութիւններս, իղձերս, փափաքներս, ախորժներս, հակամիտութիւններս, ազատութիւնս, վերջապէս քու ձեռքդ կ'աւանդեմ բոլոր մարմինս ու հոգիս:

Ընդունէ, ո՛վ անհուն Տէր, այն զոհն որ քեզի կը մատուցանէ աշխարհքիս վրայ եղած ամենէն ապերախտ մեղաւորը, բայց հիմա բովանդակ զինքը քեզի կ'ընծայէ ու կը նուիրէ: Ի՛նչ որ կ'ուզես ըրէ

ինծի, ո՞վ Տէր, ու կարգաւորէ
վրաս ինչպէս որ կ'ուզես :

Եկ, ո՞վ հուր ծախիչ, ո՞վ սէր
երկնային, և այրէ յիս ինչ որ
իմս է և քու ամենամաքուր աչ-
քերուդ անախորժ է, որպէս զի
աս օրէս սկսեալ ես միշտ քուկդ
ըլլամ, և ապրիմ միայն կատարե-
լու համար, ոչ միայն պատուէր-
ներդ, այլ և փափաքներդ և ինչ
որ քեզի ախորժելի է : Ամէն :

Ո՞վ ամենաօրբուհի Մարիամ,
մատո՞ճեաքերովդ առ ամենա-
սուրբ ԵրրորդուԹիւնն այս իմ
նուէրս, և ընդունելի ըրէ, և մին-
չև 'ի մահ հաւատարիմ մնալու
շնորհքը պարգևէ ինծի : Ամէն :

ՆԵՐԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ ԽՆԴՐՈՒԱԾԱՅ

Անձն իմ, արդ կրնաս ընդու-
նիլ ամենայն շնորհք զոր կը խըն-
դրես : Չէս տեսնար երկնաւոր

Հայրն որ քաղցրահայեաց քեզի
կը նայի, քու առ նա սէրդ տես-
նալով: Հեռացուր բոլոր ուրիշ
մտածութիւններդ, վառէ հա-
ւաքդ, ընդարձակէ սիրտդ, և
խնդրէ ինչ որ կ'ուզես:

Չես լսեր Յիսուսիդ որ կ'ըսէ .
Ձի՛նչ կամիս զի արարից քեզ:
Հոգի, ըսէ ինչ կ'ուզես ինձմէ:
Ձքեզ հարստացրնելու և գոհ ը-
նելու համար միայն եկեր եմ .
խնդրէ համարձակ, և ինչ որ կ'ու-
զես կ'ընդունիս:

Ո՛վ ամենաքաղցր Փրկիչ իմ,
որովհետեւ եկար յիս՝ ինձ իշնորհք
պարգևելու համար, և կը վա-
փաքիս որ ես քեզմէ խնդրեմ, ես
երկրաւոր բարիք չեմ փնտուեր,
ոչ հարստութիւն, ոչ պատիւ,
ոչ զուարճութիւն . տուր ինձի,
կ'սպաշեմ, մեծ ցաւ մը՝ զքեզ
այնչափ վշտացրնելուս: Մեծ լոյս
մը պարգևէ, որ ճանչցրնէ ինձի

աշխարհքիս ունայնութիւնը , և
քու սիրելի ըլլալուդ արժանաւո-
րութիւնը : Փոխէ սիրտս , և զա-
տէ ամէն երկրաւոր իղձերէ , և
քու կամացդ բոլորովին նման
սիրտ մը տուք ինձի , որ ուրիշ
բան չփնտռեմ բայց զքեզ հա-
ճեցընել , ուրիշ բանի չփափաքիմ ,
բայց եթէ քու սուրբ սիրոյդ :

Թէպէտ ես արժանի չեմ աս
բանիս , ո՛վ Յիսուս իմ , բայց դու
արժանի ես , որովհետև սիրտս
օթեանելու եկեր ես . կը խնդրեմ
զաստնք քեզմէ քու և ամենա-
սուրբ մօրդ արդեանցը և առ երկ-
նաւոր Հայրդ ունեցած սիրոյդ
համար :

Հոս քիչ մը կեցիր մամնաւոր խըն-
դիրքներդ ընելու Յիսուսէն՝ թէ քեզի
և թէ ընկերացդ համար . չմոռնաս նաև
մեզաւորներն ու քաւարանի հոգիներ-
ը և աս գրքոյկս շինողը :

Հայրերկնաւոր, Յիսուս Քրիստոս միածին որդիդ խոստացաւ մեզի, թէ ինչ որ իր անուամբը խնդրենք քեզմէ կը պարգևես : « Ամէն ամէն ասեմ, զի եթէ խընդրեցէք ինչ 'ի Հօրէ յանուն իմ, տացէ ձեզ » : Աս որդւոյդ ուրեմն սիրոյն համար որ սիրաս ընդուներ եմ, լսէ ինձի և աուր խընդրուածքներս :

Ա Ղ Օ Թ Ք

Առաջի խաչկոչքեան :

Վիակատար ներողութիւն ունի ով որ խաչկոչութեան պատկերի մը առջև զղջացեալ սրտով Հաղորդութենէ ետքը զուրցէ :

Ահաւասիկ ով սիրելի իմ բարի Յիսուս, ես քու ամենասուրբ ներկայութեանդ առջև իյնալով,

մեծաւ ջերմեռանդու թեամբ կը
խնդրեմ որ սրտիս մէջ տալաւորես
հաւատք, յոյս, սէր • ու ցաւ
իմ մեղքերու համար, և առա-
ջադրու թիւն որ ասկից ետքը ոչ
երբէք քեզի դէմ մեղանչեմ: Ո-
րովհետեւ ես ամէն սիրով ու սաս-
տիկ ցաւակցելով, մտածելու հետ
կ'ըլլամ քու հինգ վերքերդ • սկը-
սելով անկէց, որ կ'ըսէ քեզի հա-
մար, ո՛վ Յիսուս, սուրբ մարգա-
րէն Գաւիթ • « Ծակեցին զձեռս
իմ և զոտս իմ, թուեցին զամե-
նայն ոսկերս իմ » :

Հայր մեր • Ողջոյն քեզ • Փառք հօր
մը զուրցէ եկեղեցւոյ պիտոյից համար:

Այցեկոչքեանս առ ամենասուտարք
Հաղորդոչքիսն :

Տէր իմ Յիսուս Քրիստոս ,
մարդկանց վրայ ունեցած մեծ
սիրոյդ համար , գիշեր ցորեկ այս
սուրբ Հաղորդութեան մէջն ես
լի գթով և սիրով , ու կը ստասես ,
կը կանչես և կ'ընդունիս զանոնք
որ քեզի այցելութեան կու գան .
կը հաւտամ որ ներկայ ես խորա-
նինս վրայի Հաղորդութեան մէջ .
և անհուն սնչութենէս քեզ եր-
կիր պագանեմ , և շնորհակալ
կ'ըլլամ այնչափ ըրած բարիքնե-
րուդ , մասնաւորապէս այս Հաղոր-
դութեամբ զքեզ ինծի պարգևե-
լուդ , Աստուածածինս մայրդ ինծի
փաստաբան տալուդ , և զիս աս
եկեղեցին քեզի այցելութեան

կանչելուդ : Վ'ողջունեմ այսօր
քու ամենասիրելի սիրտդ , իրեք
վախճանաւ : Մէյ մը՝ 'ի շնորհա-
կալութիւն այս մեծ շնորհքին .
երկրորդ՝ 'ի փոխարէն այն ամէն
անարգանաց որ սուրբ Հաղորդու
թեան պատճառաւ ընդունելու ես
անհաւատներէ , հերձուածողնե-
րէ և դէշ քրիստոնեաներէ . և
երրորդ՝ կ'ուզեմ այս այցելու-
թեամբս երկրպագել քեզ աշ-
խարհիս ամէն կողմը , ուր որ քիչ
պատիւ կու տան Սրբութեան և
առանց այցելութեան կը ձգեն :
Յիսուս իմ , ամէն սրտովս զքեզ կը
սիրեմ , կը ցաւիմ որ անցեալ
կենացս մէջ շատ անգամ քու ան-
հուն բարութեանդ դէմ դործեր
եմ . կը խոստանամ շնորհքովդ ան-
ասկէ վերջը զքեզ չվշտացընել . և
հիմա խեղճութեամբս հանդերձ
դիս բոլորովին քեզ կը մատուցա-
նեմ , քեզ կը պարգևեմ և կը հրա-

ժարիմ բովանդակ կամքէս, իղձե-
րէս, փափաքներէս և ամէն բանե-
րէս : Աս օրէս՝ զիս ալ, ունեցած-
ներս ալ ինչ որ կ'ուզես ըրէ :
Զքեզ միայն կը փնտում, քու
սուրբ սէրդ, յեալն յարասեու-
թիւն, և կամացդ անթերի կա-
տարումը միայն կ'ուզեմ : Քեզի
կը յանձնեմ քաւարանի հողիքը
և մասնաւորապէս ամենասուրբ
հաղորդութեան և սուրբ Աս-
տուածածնայ շերմեռանդները :
Քեզի կը յանձնեմ բոլոր խեղձ
մեղաւորները : Եւ՝ ի վերջէ, Փր-
կիչ իմ սիրելի, բոլոր իղձերս քու
ամենասիրով լցեալ սրտիդ ըղ-
ձիցը հետ միացընելով կ'ընծայեմ
քու յաւիտենական հօրդ, և քու
անուամբդ կը խնդրեմ, որ քու
սիրոյդ համար ընդունի և հաճի
ընդ նոսա :

Հոս ըստ ետեի գրածին հողեորա-
կան Հաղորդութիւնն ըրէ :

ՆԵՐԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ

ՀՈԳԵՒՈՐԱԿԱՆ ՀԱՂՈՐԴՈՒԹԵԱՆ

Շատ օգտակար է ո՛վ որ հաւատքով,
խոնարհութեամբ ու սիրով
ստեղծ կ'ընէ :

Ար հաւատամքեղի, Փրկիչ
իմ, ամենասուրբ Հաղորդութեան
մէջ. կը սիրեմ զքեզ և կը ցան-
կամ ընդունել զքեզ խեղճ սրտիս
մէջ: Եկ զզջացեալ ու խոնարհ
սրտիս մէջ: . . . Իբրև արդէն իսկ
եկած, քեզի կը պըլլուիմ և զիս
բողորանուէր քեզ կը մատուցա-
նեմ. տուր ինձի քու սէրդ և յա-
րատեութիւն և ա՛յ ինձ մէ մի՛ բաժ-
նուիր: Զիս ալ մի՛ թողուր որ
բաժնուիմ քեզմէ:

Ն Ո Ւ Է Ր

Սրտին Յիսուսի պատկերի մը
առջև շննդոք :

Ես Ս. Ս. քեզի երախտագէտ
ըլլալու և առջի անհաւատարմու-
թիւններս քաւելու համար, քեզ
կը մատուցանեմ սիրտս, և զիս
բովանդակ քեզ կը նուիրեմ, Յի-
սուսդ իմ ամենասիրելի, և քու
շնորհքովդ կ'առաջագործեմ ալ չմե-
ղանջել :

ԱՅՏԵԼՈՒԹԻՒՆ

ԱՌ ՍՈՒՐԲ ԱՄՏՈՒԱԾԱԾԻՆ

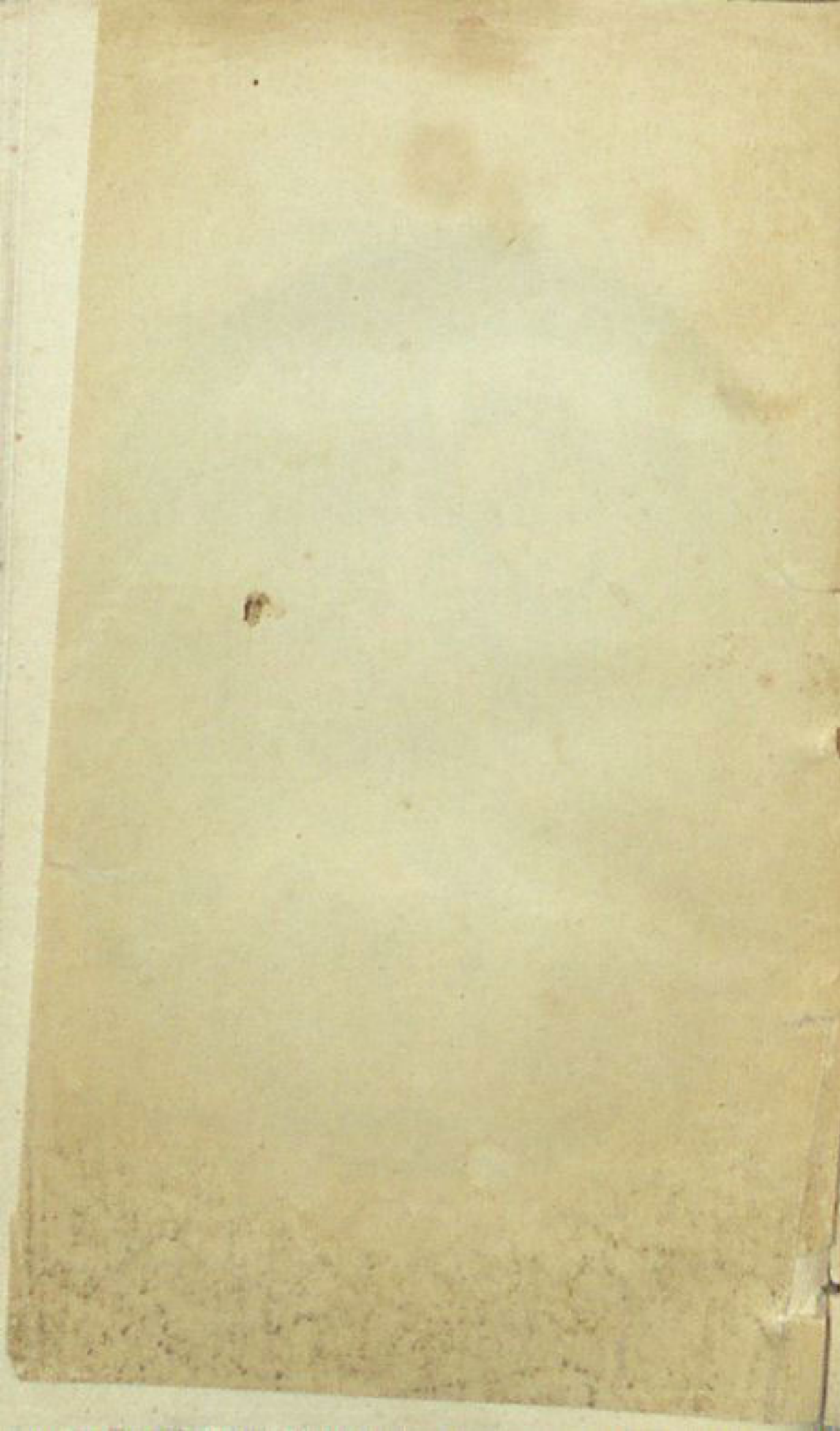
ՇԱՐԵԹԱԿԱՆ ԱՂՕԹՒՔ

Կ Ի Ի Ր Ա Կ Ի

Աղօրք առ առքը Աստուածա-
ծին մեղքերոս քողոքիչն
գտնելոս համար :

Ահաւասիկ , մայր Աստուծոյ ,
մէկ խեղճ՝ մեղաւոր մը ռաքդ ին-
կած՝ քեզի կը գիմէ , քեզի կ'ապա-
ւինի . ես չեմ արժանի որ վրաս
նայիս , բայց գիտեմ որ գուն աես-
նալով որգիդ որ մեռաւ մեղաւոր-
ները փրկելու համար՝ խիստ կ'ու-
զես օգնել անոնց : Ո՛վ մայր ողոր-

մուժեան, նայէ մէյ մը իմ խեղ
ճուժեանս վրայ, ողորմէ ինձի :
Ես կը լսեմ որ ամէնն ալ քեզի
համար կ'ըսեն Ապաստան մեղա-
ւորաց, Յոյս յուսահատելոց,
Օգնական անկելոց . անանկ է նէ
դուն ես, դու ես իմ ապաստանս,
իմ յոյսս, իմ օգնութիւնս . պէտք
է որ դուն քու բարեխօսու-
թեամբդ զիս միրկես . հասիր ինձի
Յիսուսի սիրոյն համար . տուր
ձեռքդ մէկ խեղճ ընկածի մը, որ
քեզի է յանձնուած : Եւ գիտեմ
որ քեզի մխիթարութիւն է մե-
ղաւորի մը օգնել երբոր կրնաս .
անանկ է նէ հիմա որ կրնաս՝ օգնէ
ինձի . ես իմ մեղքերովս կորսըն-
ցուցի աստուածային շնորհքը ու
իմ հոգիս . հիմա ես զիս քու
ձեռքդ կը յանձնեմ . ըսէ ինչ
ընեմ որ նորէն Աստուծոյ շնոր-
հացը մէջ ըլլամ, շուտ մը կ'ու-
զեմ ան բանն ընել : Տէրն իմ զիս

քեզի կը խրկէ որ ինձի օգնու-
թեան համնիս . կ'ուզէ որ ես քու
դժու թեանդ սպաւինիմ , որպէս
զի չէ թէ միայն քու որդւոյդ ար-
դիւնքը՝ այլ նաև քու բարեխօ-
սու թիւնդ իմ փրկու թեանս օգ-
նական ըլլայ : Անակ է նէ ես
քեզի կը դիմեմ . դուն ինձի հա-
մար աղաչէ Յիսուսի . Ճանչցու-
ան բարիքն որ քեզի սպաւինող-
ներուն կ'ընես : Ասանկ կը յու-
սամ , ասանկ ըլլայ :

Երեք Ողջոյն քեզ Մարիամ ըսէ ան
հայհոյանքներուն տեղ որ իրեն դէմ
կ'ընեն :

ԵՐԿՈՒՇԱԲԱԹԻ

Աղօրք առ ամենատոշր կոյսև
զտոշր յարատևոշր իշև ըն-
դռևևյոշ համար :

Ո՛վ երկնաւոր թագուհի , ես

որ ատեն մը գերի եղած էի սա-
տանայի, հիմա քեզի ծառայ կ'ըլ-
լամ մշտնջենաւոր. կընուիրեմ զիս
քեզ պատուելու, քեզի ծառայե-
լու բոլոր կենացս մէջ. ընդունէ
զիս ու մի մերժեր, ինչպէս որ ար-
ժանի եմ: Ո՛վ մայր իմ, բոլոր
յոյսս քու վրագ էմ դրած: Վ'օրհ-
նեմ շնորհակալ կ'ըլլամ Աստու-
ծոյ՝ որ իրեն ողորմութեամբը կը
շնորհէ ինձի քեզի սպաւինիլ:
Իրաւ է որ անցած ատենները
մեղքերու մէջ ընկայ չարաչար,
բայց կը յուսամ որ անոնց թո-
ղութիւնն առի Յիսուսի Քրիս-
տոսի արդեամբքն ու քու կին բա-
րեխօսութեամբդ. բայց աս հե-
րեք չէ, մայր սուրբ, մէկ մտմը-
տուք մը զիս կը տանջէ, երբոր
կը մտածեմ որ՝ կրնամ նորէն իյ-
նալ, աստուածային շնորհքը կոր-
սընցընել. վտանգները չեն սպա-
սիր, թշնամիները չեն քնանար:

Նոր նոր փորձութիւններ վրաս
կ'ելան : Ո՛վ տիրուհի, դուն ա-
նանկ է՛նէ պաշտպանէ զիս . դժո-
խային յարձակմանց դէմ օգնէ
ինձի . մի՛ թողուր որ նորէն կոր-
սընցընեմ հողիս , արքայութիւնն
ու զԱստուած : Աս շնորհքս քեզ
մէ կը խնդրեմ , ո՛վ սուրբ կոյս
Մարիամ , աս կ'աղաչեմ , ասոր
համար դուն բարեխօս եղիր ինչ-
պէս որ կը յուսամ : Ամէն :

Երեք Ողջոյն քեզ ըսէ , ինչպէս որ
վերն ըսինք :

ԵՐԵՒՇԱԲԱԹԻ

Աղօրք առ ամենատոշրք կոյսն
Մարիամ , բարի մահ ունե-
նարու համար :

Ո՛վ ամենասուրբ կոյս Մա-
րիամ , ի՛նչ պիտի ըլլայ իմ մահա-
ես միտքս բերելով իմ մեղքերս .

ՉՈՐԵՔՇԱԲԱԹԻ

Ա. Դ. Օ Թ Ք :

Առ ամենատարբեր կոյսն Մարիամ, դժոխքէ ազատելոռ համար :

Ո՛վ մայր Աստուծոյ ամենատարբեր կոյս Մարիամ, շնորհակալ եմ որ այնչափ անդամ զիս դժոխքէ ազատեցիր, որչափ անդամ որ ես իմ մեղքերովս անոր արժանի եղայ : Ատրելի է որ առաջին մեղք ընելուս դատապարտութեան վճիռս կարուած կ'ըլլար ու ես խեղճ ողորմելիս ան բանտին մէջ հիմա դատապարտուած կ'ըլլայի, թէ որ դու պիտութեամբդ օգնութեան չհասնէիր ինձի : Առանց իմ աղաչանացս, այլ միայն քու ողորմութեամբդ

բռնեցիր աստուածային արդա-
րութիւնը . ետքն ալ իմ խատա-
սրտութիւնս կտարեւով՝ սիրտս
շարժեցիր քեզի ապաւինելու :
Արդեօք քանի քանի ուրիշ մեղ-
քերու մէջ ալ սխալի իյնայի թէ
որ դուն, մայր սիրելի, չպահելի
զիս շնորհքներով որ ինձի համար
աւիր . բայց ով թագուհի երկնա-
ւոր, կատարեալ զիս դժոխքէն
ազատէ . ինչ օգուտ կ'ընէ քու
գթութիւնդ ու օգնութիւնդ որ
ինձի ըրիր, երբոր ես զիս կոր-
սընցընեմ : Ատեն մը թէ որ ես
քեզ չսիրեցի՝ հիմա Աստուծմէ
ետեւ ամէն բանէն վեր զքեզ կը
սիրեմ . անանկ է նէ թող մի՛ տար
որ ես քեզմէ ու Աստուծմէ
բաժնուիմ, որ քու միջնորդու-
թեամբդ այնչափ ողորմութիւն
ըրած է ինձի : Ա՛վ տիրուհի սի-
րելի, մի՛ թողուր որ դժոխքին
մէջ իյնալովս՝ զքեզ միշտ ասող

ու անիծող ըլլամ: Ի՞նչպէս կրնայ
գիմանալ սիրտդ դատապարտած
սեանալով մէկ ծառադ որ զքեզ
կը սիրէ: Մայր սուրբ Մարիամ,
ի՞նչ կ'ըսես ինձի համար. արդեօք
ես զիս սխալի կորսնցընեմ. իրաւ-
ցընէ կը կորսնցընեմ թէ որ զքեզ
թողուամ. բայց ասկէց ետքը որո՞ն
սրտէն կ'անցնի զքեզ թողուլ,
ով կրնայ մոռնալ ան սէրն որ ին-
ձի ցըցուցիր: Չէ. ո՞վ որ հաւա-
տարմութեամբ քեզի կ'ապաս-
տանի քեզի կը գիմէ՝ չիկորսուիր:
Անանկ է նէ, ո՞վ մայր իմ սիրելի,
զիս իմ ձեռքս մի թողուր. թո-
ղուս նէ՝ ես զիս կը կորսնցընեմ.
այլ տուր որ միշտ քեզի գիմեմ.
փրկէ զիս, ո՞վ յոյս իմ, փրկէ զիս
դժոխքէն. և ամենէն առաջ մեղ-
քէն՝ որ կրնայ զիս դժոխքին մէջ
դատապարտել:

Երէք Ողջոյն քեզ, վերինին պէս:

ՀԻՆԳՇԱԲԱԹԻ

Ս. Ղ. Օ Թ Ք

Սք ամենատարբեր կոչակ Մա-
րիամ, արքայոցոչիւն արտակարգ
համար:

Ո՛վ թագուհի երկնից ար-
քայու թեան, որ հրեշտակներու
գաւերէն վեր կը նստիս, աւելի
մօտիկ Աստուծոյ, եւ ողորմելի
մեղաւորս աս խեղճ աշխարհքիս
մէջ կեցած՝ քեզի ողջոյն կու
տամ, քեզ կ'աղաչեմ. մէյ մը ին-
ծի դարձուր քու կին գթու թեան
աչու ըներդ, որոնք ո՛ւր նային
չնորհք կը սփռեն հոն. ա՛նս նայէ,
քանի քանի վտանգներու մէջ ըն-
կած եմ և սխալի գանու իմ քանի
որ ողջ եմ աս աշխարհքիս վրայ.
անանկ վտանգներ, որ կրնամ կոր-

սընցընել հողիս ալ, արքայու-
թիւնն ալ, Աստուած ալ. բոլոր
յոյսս քու վրադ գրած եմ, ո՛վ
սիրուհի. ես քեզ կը սիրեմ, կը
հառաչեմ շուտով քովդ գալու,
քեզ տեսնալու, քեզ փառաւո-
րելու արքայութեան մէջ: Երբ
պիտի ըլլայ ան օրը, մայր սուրբ
կոյս Մարիամ, որ ես զիս փրո-
կուած տեսնամ ոտքիդ առջև
նստած. երբ պիտի համբուրեմ
ան ձեռքն որ այնչափ շնորհքներ
տուեր է ինձի: Իրաւ է մայր
սուրբ, որ ես իմ կեանքիս մէջ
շատ ապերախտ եղեր եմ քեզի
դէմ. բայց թէ որ արքայութիւն
հասնիմ, հոն զքեզ պիտի սիրեմ
ամէն վայրկեան մինչև յաւի-
տեան, հոն հատուցում ընեմ
իմին ապերախտութեանս ակող՝
միշտ օրհնելով ու շնորհակալ ը-
լալով: Ես հիմա շնորհակալ կ'ը-
լամ Աստուծոյ՝ որ ինձի ասանկ

յոյս համարձակութիւն կու տայ
Յիսուսի Քրիստոսի արեանն ու
քու հզօր բարեխօսութեանդ
վրայ. ասանկ յոյս դրած ունէին
քու ճշմարիտ ջերմեռանդներդ
և անոնցմէ մէկն ալ չխաբուեցաւ.
անանկ է նէ ես ալ պիտի չխա-
բուիմ: Ա՛վ սուրբ կոյս Մարիամ,
բարեխօս եղիք քու որդւոյդ Յի-
սուսի, որ հաստատուն պահէ ու
աւելցրնէ աս իմ յոյսս, ինչպէս
որ ես ալ կը խնդրեմ իրեն քա-
շածներուն արդեանցը համար:
Ամէն:

Երեք Ողջոյն, ինչպէս վերը:

ՈՒՐԲԱԹ

Ա Ղ Օ Թ Ք

Առ ամենասուրբ կոյսե Մա-
րիամ, իրևե և Յիսուսի սիրովը
բարբոքելու համար:

Ո՛վ սուրբ կոյս Մարիամ, դու
ես ստեղծուածոց մէջ ամենէն
ազնիւը, ամենէն դերագանացը, ա-
մենէն մաքուրը, ամենէն գեղե-
ցիկն և ամենէն սուրբը: Ի՛նչ ա-
զնի կ'ըլլար ո՛վ աիրուհի, թէ որ
ամէնն ալ քեզ ճանչնային, քեզ
սիրէին ինչպէս որ արժանի ես,
բայց ասով կը մսիթարուիմ որ
այնչափ երանելեաց հոգիք երկին-
քին մէջ, այնչափ արդարներ եր-
կրիս վրայ կ'ապրին սիրելով զմայ-
լելով քու ազնուութեանդ ու փա-
ռաւորութեանդ վրայ: Ամենէն

աւելի ինձի ուրախութիւն ան է՝
որ նոյն ինքն Աստուած ալ քեզ
մինակ աւելի կը սիրէ՝ քան թէ
ամէն մարդիկ ու հրեշտակները
միանգամայն : Ո՛վ թագուհի սի-
րելի , ես ողորմելի մեղաւորս ալ
քեզ կը սիրեմ , բայց սա իմ սէրս
չատ քիչ է . կ'ուզեմ շատ աւել-
ի ու սրտանց սէր ունենալ առ
քեզ . սա շնորհքը դուն պիտի
առնես , որովհետեւ քեզ սիրելը
մեծ նշան է նախասահմանու-
թեան , և մէկ շնորհք մը՝ որ Աս-
տուած կը սպարդէ անոնց որ կը
փրկուին : Ար ճանչնամ ալ մայր
սուրբ , որ մեծ պարտաւորու-
թիւն ունիմ քու որդւոյդ . կը
տեսնամ որ արժանի է ինքը ան-
հուն սիրոյ . դուն որ ուրիշ բանի
չես բողձար՝ բայց եթէ տեսնալ
իրեն սիրելի ըլլալը , սա շնորհքն
է ահա որ դուն պիտի առնես
ինձի համար . առ ապա ինձի

համար մեծ սէր մը առ Յիսուս
Քրիստոս. անանկ է նէ, առ աս
չնորհքը ինծի համար, դուն որ
կ'առնես Աստուծմէ ինչ որ կ'ու
ղես: Ես չեմ ինդրեր քեզմէ
երկրաւոր բարիք, ոչ սպառիւ,
ոչ հարստութիւն, այլ կը խըն
դրեմ ան բանն որ քեզի աւելի
բաղձալի է, որ է միայն սիրել
դԱստուածն իմ. կրնայ ըլլալ
որ չհասնիս չկատարես աս իմ
բաղձանքս՝ որ այնչափ ուզածդ է
քուկին. դիտեմ որ կը հասնիս ու
կը ինդրես: Ա՛յ աղաչեմ սուրբ կոյս
Մարիամ, ինդրէ ու ինդրելէն մի
դադրիր ինչուանն որ զիս արքայ
ութեան մէջ չտեսնաս, ուր ա
պահով կ'ըլլամ ժառանգել ու սի
րել միշտ դԱստուածն իմ քեզի
հետ, մայր սիրելի: Ամէն:

Երեք Ողջոյն, ինչպէս վերը:

Չ Ա Յ Ա Ք

Ա Ղ Օ Ք Ք

Առ ամենասուրբ կոյսն Մա-
րիամ, իրեն պաշտպանութիւնը
խնդրելո՞ւ համար :

Ո՛վ ամենասուրբ մայր, կը տես-
նամ շնորհքներդ, որ դուն ըրեր
ես ինձի, և կը տեսնամ ապերախ-
տութիւնս որ ես ըրեր եմ քեզի,
գիտեմ որ ապերախտ մարդն ար-
ժանի չըլլար բարերարութեան,
բայց անանկ ալ չեմ կարեր յոյսս
քու ողորմութեանդ վրայ, որ ա-
պերախտութենէս մեծ է : Ո՛վ
հզօր փաստաբան իմ, նայէ ողոր-
մէ վրաս - դուն ես գանձապետ
ամէն շնորհաց որ Աստուած կու
տայ մեզի խեղճ՝ մեղաւորներուս -
սս բանիս համար Աստուած ըզ-

քեզ ասանկ կարող, ասանկ ա-
ռատաձեռն ու բարերար ըրաւ,
որպէս զի մեզի հասնիս: Ես կ'ու-
զեմ փրկուիլ, անոր համար քու
ձեռքդ կը յանձնեմ իմ յաւիտե-
նական փրկութիւնս, քու ձեռքդ
կ'աւանդեմ իմ հոգիս, քու ա-
ռանձին ծառաներուդ մէջ կ'ու-
զեմ գրուիլ. զիս դուրս մի հա-
ներ: Աղորմելիները կը փնտռես
դու մխիթարելու համար, անանկ
է՛նէ զիս ողորմելի մեղաւորս մի
ձգեր երեսդ, որ քեզի եմ ապա-
ւինած. ինձի համար բարեխօս
եղիր. դու ինչ որ ուզես կը կա-
տարէ որդիդ, առ զիս քու պաշտ-
պանութեանդ սակը՝ հերկք է
ինձի այսչափս. թէ որ դուն զիս
պաշտպանելու ըլլաս՝ ես բանէ
մըն ալ չեմ վախնար. ոչ իմ մեղ-
քերէս, որովհետև կը յուսամ
թէ դու անոնց համար թողու-
թիւն կ'առնես Աստուծմէ. ոչ

սատանաներէն , որովհետև դու
բոլոր դժոխքէն ալ զօրաւոր ես .
և ոչ արդար դատաւորէն Յիսու
սէ , որ քու մէկ խնդիրքդ լսելու
ըլլայ՝ կը զիջանի կը հաշտուի : Ա
նանկ է նէ պաշտպան եղիր ինծի ,
մայր սուրբ . Թողու թիւն առ իմ
մեղքերուս համար , սէր առ Յի
սուս , սուրբ յարատեութիւն ,
բարի մահ , ետքն ալ արքայու
թիւն . մասնաւորապէս շնորհք
առ ինծի համար՝ միշտ զիս քեզի
յանձնելու : Իրաւ է որ ես չեմ
արժանի այս շնորհքներուն , բայց
թէ որ դուն խնդրելու ըլլաս Աս
տուծ մէ ինծի համար՝ ան ատե
նը կ'առնեմ . անանկ է նէ խըն
դրէ Յիսուսէն ինծի համար , ո՛վ
սուրբ կոյս Մարիամ Թագուհի .
քեզի եմ ապաշիներ , քու վրադ
յոյսս դրած կեցեր եմ , և սս
յուսովս մեռնիլ կ'ուզեմ : Ամէն :

Երեք Ողջոյն , ինչպէս վերը . և շարաթ

ըլլալով լիթանիան ալ ըսէ, որուն հա-
մար 300 օրուան ներողութիւն կայ :

Ա Ղ Օ Թ Ք

ԾԱՌԱՅԻՆ ԱՍՏՈՒԾՈՅ

Տ . ՎԻՆԿԵՆՏԻՈՍԻ ՊԱԼԼՈՏԵԱՅ

Աստուածսպաշտոչրեան և հա-
շատոց աճման և համար :

Հայր երկնաւոր, քու անբաւ-
ողորմութեանդ, և Յիսուս՝ որդ-
ւոյդ անհուն արդեանցը համար,
ճանչցուր և սիրցընել առւր զքեզ
ամենուն, որովհետեւ ամենուն
փրկութիւնը կ'ուզես: Փառք + Հօր:

Բան յաւիտենական, մարմնա-
ցեալ Փրկիչ աշխարհի, դարձուր
առ քեզ զամէնքը, վասն զի ա-

նոնց համար ինչուան խաչ ելլա-
լու հնազանդ եղար : Փառք հօր :

Սուրբ Հոգիդ երկնային , Յի-
սուսի շարժարանաց և մահուան
անբաւ արդեանցն համար , լե-
ցուր քու ջերմ և ամենակարող
սիրովդ ամենուն սիրադ , որով
քոյրդ աշխարհք մէկ հօտ և մէկ
հովիւ ըլլայ , որպէս զի ամէնքնիս
ալ արժանի ըլլանք դաւ երկինքը
օրհնել յաւիտեան քու ողորմու-
թիւններդ • Ամէն : Փառք հօր :

Ս. Ղ. Օ թ. Գ

Առ ամենասուշրք կոյսն
Մարիամ քաղուհի Առաքելոց :

Անարատ կոյս մայր Աստուծոյ
Թագուհի Առաքելոց , կը ճանչ-
նամ որ աստուածային պատուէրն

որ կ'ապսպրէ ինձի սիրելի զընկերն
կբրե զանձն, կը պարտաւորէ մի-
անգամայն ընկերոջս փրկու թեան
համար ալ ամէն կերպով աշխա-
տիմ: Բայց կը խոստովանիմ որ իմ
մեղքերու համար, անոր ժան
եմ հարկաւոր եղած շնորհքներն
առնելու, որպէս զի աւելի լաւ
և հաստատուն կերպով թէ՛ իմ,
թէ՛ աղգականացս, թէ՛ մերձաւո-
րացս հոգւոյն յաւիտենական
փրկու թեանն համար աշխատիմ,
և մանաւանդ բարի գործքերու
օգնելով, և հաւատքը կենդանա-
ցընելու և քրիստոնէից մէջ սէրը
վառելու հոգւոր և նիւթական
միջոցներն աճեցընելով և այդ
երկնային սէրը բոլոր աշխարհք
տարածելով: Դու ապա, մայր
իմ, առ ինձի համար աս շնորհքս
Աստուծմէ իր ողորմութեանը և
Յիսուսի անհուն արդեանցը հա-
մար. և քեզի և բոլոր երկնից

արքունեաց և ամէն արդարնե-
րու հետ որ են ու պիտի ըլլան
սուրբ եկեղեցեաց մէջ՝ կը նուի-
րեմ միշտ Յիսուսի արդիւնքներն
'ի շնորհակալութիւն՝ իբրև թէ
արդէն իսկ ընդունած ըլլայիր
թէ ինձի, թէ ամենուն համար :
Ուստի ես քու հզօր միջնորդու-
թեանդ վստահացած, կը խոս-
տանամ այս վայրկենէն որ ե-
թէ պարգևէ ինձի Աստուած իշ-
խանութիւն, հանձար, գիտու-
թիւն, երկրաւոր բարիք, ա-
րուեստ, աւողջութիւն, ցաւ և
նեղութիւն, ասոնց ամենէն ալ
մեծ օգուտ հանեմ Աստուծոյ փա-
ռացը և իմ հոգւոյս և ընկերացս
փրկութեանը համար. մասնաւո-
րապէս աստուածաշառութիւնն
ու հաւատքը բոլոր աշխարհք
տարածելու աշխատիմ : Եթէ
գործել չկարենամ, գոնէ աղօ-
թելէն պիտի չգաղբիմ որ բոլոր

աշխարհք մէկ հօտ և մէկ հովիւ
ըլլայ, և այնպէս կը յուսամ որ
դամ արքայութիւն ու յաւի-
տեան վայելեմ զՅիսուս քարո-
ղելուն արդիւնքը . ամէն : Երեւ
Ողջոյն և Փառք հօր :

Ձերմեռանդական դիտաւորու-
թիւնք օրոշան մեզ ստեպ կըր-
կնկոյն համար :

Աստուած իմ, քու սիրոյդ հա-
մար անբաւ բարի գործեր և այն-
չափ առաքինութիւն ըրած կը
համարիմ և յաւիտեանս յաւի-
տեանց ընել կ'ուզեմ՝ որչափի
որ դու արժանի ես . և ամէն բան
անանկ կատարեալ ընել կ'ուզեմ
ինչպէս որ դու կ'ուզես . ասոր
համար կ'ընծայեմ քեզի նաև
Յիսուսի սրտաւանդան արիւնք,
չորհակալ ըլլալով որ անով իբրև

հիմակուղնէ սուրբ և կատարեալ
ըրեր ես զիս՝ նման հօրն երկնա-
ւորի, իբրև հիմակուղնէ ար-
քայու թիւնը պարգևեր ես ինձի
առանց քաւարան երթալու, և
իբրև հիմակուղնէ ամէն բան շնոր-
հեր ես ամենուն, այժմ և յաւի-
տեան:

Ա Ղ Օ Թ Ք

ԵԱՌԱՅԻՆ ԱՍՏՈՒԾՈՅ

Հ . ԲԵՌՆԱՐԴՈՍԻ ԿԼԱԻՍԵԱՅ

Ան ամենատոշրք Երրորդու-
րիւնն:

Հայր յաւիտենական, ահա-
ւասիկ խեղճ ողորմելի արարած
մը անկարող ամենայնի՝ կը ճանչ-

նայ իր յետին անկարուծիւնը և
քու անհուն կարողութիւնդ . և
աս իրեն պիտոյիցը համար քու
կարողութեանդ կ'իյնայ, կը յու-
սայ և կը վստահի : Դու հոգա
զինքը : Փատո՛ք հօր :

Արդիդ յաւիտենական, ահա-
ւասիկ խեղճ տգէտ արարած մը
որ ոչինչ գիտէ, կը ճանչնայ իր
յետին տգիտութիւնը և քու ան-
հուն իմաստութիւնդ . և աս իր
պիտոյիցը համար քու իմաս-
տութեանդ կը դիմէ, կը վստա-
հի, և ինքզինքը կը յանձնէ : Փատո՛ք
հօր :

Հոգիդ սուրբ յաւիտենական,
ահաւասիկ ողորմելի և ասպերախա
արարած մը, որ բանի մը արժա-
նի չէ, կը ճանչնայ իր յետին ա-
պերախտութիւնը և քու անհուն
ողորմութիւնդ . քու ողորմու-
թեանդ կը դիմէ ու կը պլլուի,
քեզի կ'ապաւինի, քեզի կը վստա-

Հի . դու զինքն հոգա : Փորձ
հօր :

Հոգւոյ մը կատարեալ սրբութիւնը
և կատարեալ ըլլալը՝ զՅիսուս մեր Աս-
տուածը, մեր անհուն բարին, մեր փրկ-
կիչը՝ սիրելուն մէջն է : Ուստի բոլոր
մեր հոգը պէտք է ըլլայ ստանալ ճշ-
մարիտ սէր առ Յիսուս (Ս . Լէկոնորէ) :

Ս . Գ . 0 Թ . Ք

Շատ օգտակար է ամէն օր ըսելու ,
մանաւանդ բարեկենդանի մէջ՝ ի փո-
խարէն մարդկանց մեղքերուն :

Հայր յաւիտենական , քեզ կը
մատուցանեմ Յիսուսի ամենա-
սուրբ սրտին սէրը , փառքը , վըշ-
տերը , խղճերը և բոլոր փափաք-
ները , ի փոխարէն մարդկանց
մարմնաւոր և երկրաւոր մեղքե-
րուն և քեզի դէմ ուղածներնուն

Համար : Հայր Տէր , Ողջոյն , Փառա-
հօր :

Հայր յաւիտենական , քեզ կը
մատուցանեմ Յիսուսի անմեղ
բերնին բոլոր կրթութիւնները ,
իր զգուշաւորութիւնը , կերա-
կուրի և խօսելու չափաւորու-
թիւնը , իր աղօթքը և քարոզու-
թիւնը , որոնցմով այնչափ աշխա-
տեցաւ մարդուս փրկութեան
համար՝ 'ի փոխարէն ան ամէն
մեղքերուն որ բոլոր Նկեղեցնայ
մէջ կ'ըլլան , բերնով , խմելով ,
հայհոյութեամբ , և այնչափ դա-
տարկ և մեասահար խօսքերով :
Հայր Տէր , Ողջոյն , Փառա-
հօր :

Հայր յաւիտենական , քեզ կը
մատուցանեմ Յիսուսի ամենա-
սուրբ մարմնոյն բոլոր կրթու-
թիւնները և բոլոր կրած դառն
չարչարանքներն ու մահը , 'ի փո-
խարէն ան ամէն մեղքերուն՝ որ
կ'ընեն մարդիկ չար սովորու-

Թեամբ մարմնոյ , քու աստուածային օրինացդ և իրենց յաւիտենական իրկութեան դէմ : Հայր Բեր , Ողջոյն , Փառք Հօր :

Ս Ղ Օ Թ Ք

Սաստիկ վշտաց և նեղութեանց միջոց հաշատքնիս առնչի բոլորքս ինչոք համար :

Աստուած իմ , Հայր ողորմութեան և աղբիւր մշանջենարուխ ամենայն մխիթարութեան , ևս թէպէտ անանկ սաստիկ դժուարութեանց , նեղութեանց և փորձութեանց ծովի մէջ կը գանուիմ , որ ընկղմելու մօտ եմ , սակայն չեմ ուզեր յուսահատիլ կամ էքանիլ , այլ արիութիւնը և վրաստահութիւնը ձեռք առած՝ յու-

սալ բոլորովին և յանձնել զիս քու
ամենաքաղցր ողորմութեանդ, որ
անսպառ է. և գիտեմ թէ անհուն
բարերար և գթած ես :

Անանկ որ եթէ տեսնամ զքեզ
որ սուր մը ձեռքդ զիս սպաննե-
լու և կտոր կտոր ընելու կու
գաս, սակայն և այնպէս կը յու-
սամ ՚ի քեզ, որ զիս անանկ կտորը-
տելէդ ետքն ալ, կ'ողջնցընես քու
կարողութեամբդ : Եւ թէպէտ
բիւր անգամ դարձեալ կտրտես
ու կտոր կտոր ընես, բիւր ան-
գամ ՚ի քեզ կը յուսամ, որ յետ
զիս կտրտելուդ ու ոչնչացընե-
լուդ, դարձեալ կը յարուցանես .
վասն զի դուն կը մեռցընես ու
կ'ողջնցընես, կը խոնարհեցընես
ու կը բարձրացընես, կը թողուս
որ ինչուան դժոխքին սահմանը
մօտենայ մարդ և ետքը գթու-
թեամբդ արքայութեան ճամբան
զինքը կը խօթես, և ալեկոծու-

Թե՛նէ ետքը՝ Ի. քեզ կը հանդար-
տեցընես, Աստուած իմ, Հայր,
Որդի և Սուրբ Հոգի: Ի. քեզ Տէր
յուսացայ, մի՛ ամաչեցից յաւի-
տեան:

ՃԱՆՍԱՊԱՐՀ ԽԱԶԻ

ԵՐԱՆԵԼԻՈՅՆ ԼԷՈՆԱՐՏՈՍԻ

Ի ԲՈՐԳՈՅ-ՄԱԽՐԻՅԻՈՅԷ

Ճանապարհ խաչի ընողները նոյն ներողութիւնները կ'առնուն՝ ինչ որ Երուսաղեմայ սուրբ տեղեաց սյցեւութիւն ընողները :

ՆԵՐԳՈՐԾՈՒԹԻՒՆ ԶՂԶՄԱՆ

Փրկիչ իմ գթած , որովհետև ամենաբարի ես և ողորմած , ամէն բանէ վեր զքեզ կը սիրեմ , և կը զգջամ բոլոր սրտանց իմ բարերարս վշտացընելուս համար , ընծայելով այս սուրբ խաչին ճանապարհն՝ ի պատիւ այն կսկծելի ճանապարհին , որ դու ըրիր անարժան մեղաւորիս համար . և յուսամ որ կ'ընդունիմ սուրբ

Ներողութիւնները, և կ'աղօթեմ
միայն այն վախճանաւ ու պատ-
ճառաւ՝ որուն համար որ շնոր-
հուած է այսպիսի մեծ գանձ մը .
դարձեալ խոնարհաբար կ'աղա-
չեմ զքեզ որ օգտակար ըլլայ ին-
ծի՝ աս աշխարհքիս վրայ քու
գթութեանդ հանդիպելու և ան-
գին՝ յաւիտենական փառաց :
Ամէն :

ՀԱՆԳԻՍՏ Ա. Յիսուս մա-
հոռան կը դատապարտուի :

Երկրպագեմք քեզ Քրիստոս
և օրհնեմք զքեզ, որ խաչիւղ
քով սրբով փրկեցեր զաշխարհ :

(Այսպէս զուրցէ ամէն հանգստեան
սկիզբը) :

Ո՛վ սիրելիդ իմ Յիսուս, ինչ
անբաւ սէր է քու ունեցածդ,
որ անարժան ստեղծուածոյ մը

համար կը համբերեա բանտի,
կապանաց, ձաղանաց և ինչուան
ան աստիճան անարգ մահուան
դատապարտուելու: Ա՛հ, բաւա-
կան է այսչափը սիրտս վերաւո-
րելու, և ատել տալու ինձի մեղ-
քերս, որ ատ քաշածներու դ-
պատճառ եղան. անանկ որ կը
զգուիմ անոնցմէ և դառնասպէս
կուլամ, և բոլոր այս ճանապար-
հը պիտի կատարեմ լալով, հա-
ռաչելով, սղաղատելով. Յիսուս
ողորմեա ինձ, ողորմեա ինձ Յի-
սուս: — Հայր Տէր, Աղփոյն: Աղորմեա
Տեղ Տէր, ողորմեա Տեղ:

(Այսպէս ըսէ ամէն հանգստեան
վերջը):

Բ. Յիսուս խաչը ուսը կ'առնէ:

Փրկիչ իմ Յիսուս, ինձի արժա-
նի է ատ խաչը, ոչ թէ քեզի: Ա՛վ
ամենաճանր խաչ, զոր իմ անբաւ

Ծանր ծանր մեղքերս շինեցին :
Հայա , Փրկիչ իմ սիրելի , տուր
ինձի զօրութիւն ամէն խաչի սի-
րով պլլուեւո՛ւ որոնց արժանի
եմ ամենածանր մեղքերովս • մա-
նաւանդ թէ տուր որ սուրբ խա-
չին պլլուած հոգիս աւանդեմ , և
խաչին սիրովը վառուած բիւր ու
բիւր անգամ կրկնեմ Ս • Թերե-
զայի հետ • « Կամ կրել , կամ մեռ-
նիլ • կամ կրել , կամ մեռնիլ » :

Գ • Յիսուս խաչը ուսը առջի ան-
գամ գետին կ'իջնայ :

* Փրկիչ իմ ամենասիրելի , ահա
ւասիկ ոտքդ ինկած աշխարհքիս
ամենէն կորուսեալ մեղաւորը :
Ո՛հ սրչափ անգամ ինկեր , սր-
չափ անգամ մեղքերու անդունդի
մէջ գլորեր եմ : Ա՛հ , տուր ինձի
սուրբ ձեռքդ • օգնէ ինձի , Յի-
սուս , օգնէ ինձի , որպէս զի ա՛լ

կենացս մէջ մահուչափ մեղաց մէջ
չիյնամ, և մահուանս ատեն ա-
ստուծոյ ըլլայ յաւիտենական փր-
կութիւնս :

Դ. Յիսուս իր ամենասուշրք
մօրը կը հանդիպի :

Ո՛վ երկնաւոր Որդիդ Մարիա-
մու, ո՛վ ամենասուշրք մայր փրկի-
չին խնոյ Յիսուսի, ահաւասիկ ես
խոնարհաբար և զղջացեալ ձեր
ոտքն ինկած . ես եմ ան մասնիչն
որ մեղքերովս ցաւոց սուրը շե-
նեցի, որ ձեր փափուկ սիրտը
մտաւ : Ա՛հ որչափ սրտանոց կը
ցաւիմ, և երկուքէդ ալ գթու-
թիւն և թողութիւն կը խնդրեմ .
գթութիւն Փրկի՛չ իմ, գթու-
թիւն . գթութիւն ամենասուշրք
կոյս Մարիամ, գթութիւն . որ
ձեր գթութեամբն ալ չմեղանչեմ
ու գիշեր ցորեկ ձեր ցաւերն ու
կակիծները մտածեմ :

Ե. Միսնն Կիւրկնացին Յիսուսի
կ' օգնէ :

Ո՛վ ամենասիրելիդ իմ Յիսուս,
Հնորհակալ եմ այնչափ ալէկ ա-
ղէկ առիթներս տալուդ որ քեզի
համար համբերեմ, և ինձի հա-
մար արդիւնք շահիմ: Տո՛ւր Տէ՛ր,
որ համբերութեամբ կրելով աշ-
խարհքիս վրայ չար երևցածներն,
անդին յաւիտենական բարիք դի-
զեմ. և աս աշխարհքիս վրայ քե-
զի հետ լալով, արժանի ըլլամ
երկնից արքայութեան մէջ քեզի
հետ մէկտեղ թագաւորել:

Զ. Վերոնիքս Յիսուսի քրտին-
քը կը սրբէ :

Փրկիչ իմ չարչարեալ, տալա-
ւորէ, կ'աղաչեմ, այդ սրբազան

դէմքդ սրտիս մէջ, որ գիշեր ցորեկ զքեզ մտածեմ, և քու դառնասկսկիծ տանջանքներդ աչքիս առջև դրած՝ լամ միշտ իմ ծանր ծանր մեղքերս, խոստանալով որ ինչուան 'ի մահ ցաւով ու ապաշաւանօք ապրիմ, ատելով միշտ իմ գէշ վարքս :

Է. Յիսուս նրկրորդ սևեզամ կ'իշնայ :

Ո՛վ ամենասուրբ Փրկիչ իմ, թէպէտ ընկած զքեզ կը տեսնամ, բայց կը խոստովանիմ որ ամենակարող ես . կ'աղաչեմ զքեզ, խոնարհեցուր իմ հպարտ, ամբարտաւան և ինքնասահաւան մտածութիւններս, որպէս զի միշտ գլուխս դեռին խոնարհած քալելով, սրտանց ընդգրկեմ նախաափնք ու արհամարհանք . և այս ճշմարիտ ու անկեղծ խոնար-

հութեամբս , որ շատ սիրելի է
քեզի , այդ ցաւազին անկմանէդ
վեր հանեմ զքեզ :

Ը . Յիսուս կը մխիթարէ
զկանաչս :

Փրկիչդ իմ ամենասիրելի , ինչ
չո՞ւ բոլոր սիրտս ճշմարիտ ապաշ-
խարութեան արցունքով չի լե-
ցուիր : Արցունք կը խնդրեմ
քեզմէ Յիսուս , ցաւոց և կարե-
կցութեան արցունքներ , որպէս
դի արտօսրալից աչքերով և ցա-
ւազին սրտիւ արժանի ըլլամ այն
գթութեանդ որ ցըցուցիր այն
խեղճ կանանց : Ո՛հ , տո՛ւր ինձի
աս մէկհատիկ մխիթարութիւնը ,
որ ողջութեանս ասե՛ն գորովա-
լից աչքով վրաս նայելովդ՝ ա-
պահով ըլլամ մեռած վայրկեանս
զքեզ տեսնալու :

Թ . Յիսուս և յրորդ տևգամ
կ'իյնայ :

Աստուած իմ ամենակարող, որ
մէկ նայուածքով երկինքն ու եր-
կիրս հաստատուն կը բռնես, ո՞վ
դքեզ ասանկ խեղճ կերպով դե-
տին կը ձգէ . վայ ինձ, իմ անդա-
դար մեղքի մէջ գլորելներս ու
անօրէնութիւններս . և մեղք մեղ-
քի վրայ դիպելով չարչարանքներդ
աւելցուցի : Բայց արդ ցաւոց
մէջ ընկղմած ոտքդ կ'իյնամ, հաս-
տատապէս խոստանալով ալ դա-
դրիլ մեղքէ, և լացովս և հառա-
չանքներովս՝ բիւրիցս բիւր ան-
դամ կը կրկնեմ, ալ չեմ մեղան-
չեր Աստուած իմ, ալ չեմ, չեմ
մեղանչեր :

Ժ. Կը հասնուշեցընեն զՅիսուսս
ու ընդի կը խմցընեն :

Փրկիչ խմ տառապեալ , ինչ
ահաւոր տարբերութիւն է աս :
Դու բովանդակ արեան մէջ թաթ-
խուած , բովանդակ վէրք , բո-
վանդակ լեղի , և ես բոլորովին ու-
րախութեանց , զուարճութեանց
ու քաղցրութեանց մէջ : Ա՛հ ,
չէ , քայլերս աղէկ չեն . ա՛հ փո-
խէ վարքս , և անանկ դառնա-
ցուր ինձի ապագայ կենացս
քաղցրութիւններն , որ աս օրէս
ուրիշ բանէ ախորժ չառնելով ,
բաց ՚ի քու ամենասուրբ չարչա-
րանքներէդ , արժանի ըլլամ հաս-
նիլ քեզի հետ արքայութեան զը-
ւարճութիւնները վայելել :

ԺԱ. Յիսուս խաչին վրայ կը
գամուշի :

Փրկիչ իմ Յիսուս ամենազորմ ,
որ ինձի համար խաչուեցար ,
զարկ ու զարկ աս իմ խստացեալ
սիրտս սուրբ սիրովդ ու վախով .
և որովհետև մեղքերս եղան ան
անգուժ գամերն որ ծակեցին
զքեզ , տուր որ ցաւս ալ իմ գա-
հիճս ըլլայ որ ծակէ ու գամէ բո-
լոր իմ անկարգ կրքերս . որպէս
զի աղէկ ապրելով և քեզի հետ
մէկտեղ խաչեալ մեռնելով աշ-
խարհքիս վրայ , կարենամ գալ
ու թագաւորել քեզի հետ մէկ-
տեղ երկինքը :

ԺԲ. Յիսուս խաչին վրայ կը
բարձրաւայ ոչ կը մեռնի :

Փրկիչ իմ ամենասիրելի , կը
ճանչնամ որ իմ ծանր ծանր մեղ-

քերս եղան քու ամենէն անդու թ
դահիճներդ որ կեանքդ վերու
ցին քեզմէ . անանկ որ թողու
թեան իսկ արժանի չեմ, ես ըւ
լալով այն մասնիչն որ զքեզ խա
չեցի . բայց երբ կը լսեմ որ զքեզ
խաչողներուն համար կ'աղօթես,
նէ որչափ կը մխիթարուի սիրտս:
Ի՞նչ ուրեմն կրնամ ընել քեզի,
որ ինձի այսչափ շնորհք ըրիր:
Ահաւասիկ, անանկ է նէ, ահա
կը ներեմ ես ալ՝ ո՞վ որ ինձի չա
րեք մը ըրեր է: Այո՛ Աստուած
իմ, քու սիրոյդ համար ամենուն
կը ներեմ, զամէնքը կը սիրեմ, ա
մենուն բարեքը կ'ուզեմ . որով կը
յուսամ վերջի վայրկենիս լսել
քեզմէ . Այսօր ընդ իս իցես 'ի
դրախտին:

ԺԳ. Յիսուս խաչէն վար
կ' առնուշի :

Ո՛վ Թագուհի մարտիրոսաց ,
էրբ պիտի արժանի ըլլամ ըմբռու-
նել քու վշտերդ ու ցաւակից ըլ-
լալ քեզի , միշտ աչքիս առջև ու
սրտիս մէջ ունենալով զանոնք :
Տո՛ւր հզօր Տիրուհի , որ դիշեր
ցորեկ լամ իմ այնչափ ծանրա-
կշիռ մեղքերս , որ քեզի ասանկ
ցաւ պատճառեցին . որտէս զի լա-
լով , սիրելով , յուսալով ու վրադ
ցաւակցելով մեռնիմ , քեզի հետ
յաւիտեան ապրելու համար :

ԺԵ. Յիսուս սուրբ գերեզմա-
նին մեջ կը դրուշի :

Յիսուս իմ գթած , որ իմ սի-
րոյս համար միայն յանձն առիր
այսպիսի ցաւակից ճամբայ մը

լմնցընեւ, քեզ երկիր պագանեմ
Թաղեալ և եղեալ 'ի սուրբ գե-
րեզմանի. բայց կ'ուզէի միանգա-
մայն որ իմ սրտիս մէջ ամփո-
փուէիր, որպէս զի քեզի հետ
միացեալ այս սուրբ կրթութե-
նէն 'ի նոր կեանս շնորհաց վերա-
դառնամ, և սուրբ յարատեւ
Թեամբ կարենամ շնորհաց մէջ
մեռնիլ: Տուր ինձի ապա որ քու
ամենասուրբ չարչարանացդ ար-
դեամբքն որ ինչուան հիմա մտա-
ծեցի, իմ յեաին կերակուրս
վերջի վայրկենիս քու աստուա-
ծային մարմինդ ըլլայ. իմ վերջի
բաւերս, Յիսուս և Մարիամն ըլ-
լան. վերջի շունչս խաչին վրայէն
ինձի համար աւանդածիդ հետ
միաւորի: Այս կերպով կենդանի
հաւատքով, հաստատուն յուսով
և վառ սիրով մեռնիմ քեզի հետ
ու քեզի համար, որ դամ քեզի
հետ Թագաւորեմ յաւիտեանս
յաւիտենից. Ամէն:

Ա Ղ Օ Թ Ք

Ս . Բուսարեկոչոչրայի :

Աստուծոյ ճիտութիւնն Յիսուս , որ ինծի
համար և ոչ իսկ քեզի ներեցիր ,
տալաւորէ յիս քու չարչարանք-
ներդ , որպէս զի ո՛ր որ դառ-
նամ՝ քու վերքերդ տեսնամ , և ու-
րիշ տեղ հանգիստ չգտնամ՝ բայց
'ի քեզ և քու քաշած վշտերուդ
մտածման մէջ :

ԿՐԹՈՒԹԻՒՆ

ՋԵՐՄԵՌԱՆԴՈՒԹԵԱՆ

ՍՐՏԻՆ ՅԻՍՈՒՍԻ

Ամէն օր առտու , ցորեկ , իրիկուն
երբոր Հրեշտակ Տէառն աղօթքը կ'ը-
նենք , սրտիւ Յիսուսի սիրոյն հետ
միացեալ՝ ըսենք .

Վառեալդ 'ի մէր սէր՝ սիրա
աստուածեղէն,

Ի սէր քո վառեա ըզսիրտս հա
մօրէն :

ՎԱՐԴԱՐԱՆ

Ի պատիւ սրտին Յիսուսի :

500 օրուան ներողութիւն կը վաստը
կի ամէն անգամ ըսողը , և լիակատար՝
ամիս մը ըսողը :

Ս. Սիրելիդ իմ Յիսուս , երբոր
քու ազնիւ սիրտդ կը մտածեմ և
կը տեսնամ զքեզ լի գթութեամբ
ու քաղցրութեամբ առ մեղա
ւորս , ուրախութիւն կը զգամ
սրտէս , և վատահութեամբ կը
լեցուիմ որ զիս սիրով կ'ընդու
նիս : Վայ ինձ , որչափ մեղք եմ
ըրեր : Բայց հիմա Պետրոսի ու
Մարգարէնացւոյ սէս կու լամ
դառնասէս ու կ'ատեմ , որովհե-

տև քեզի՝ անհուն բարեոյդ դէմ
են : Այո՛, այո՛, տո՛ւր ինձի թո՛ւ
զուժիւն, և ո՛հ, մեռնիմ նախ,
(աս կը խնդրեմ ազնիւ սրտիդ
համար) մեռնիմ նախ քան թէ
սիրտդ վերաւորեմ. և զքեզ սիրե-
լու համար միայն ապրիմ :

Մէկ Հայր Տէր և հինգ Փառ + հօր՝ Յե-
սուսի հինգ վերացը և սրտին դիտմանը
զուրցէ :

Ո՛վ քաղցրագուժ սիրա Յի-
սուսիս ,

Վառեա՛ ի սէր քոյին և զիս :

(Այսպէս ըսէ ամէն հանգստեան
վերջը) :

Բ. Կ՛օրհնեմ ու կը փառաւո-
րեմ, փրկիչ իմ Յիսուս, քու խո-
նարհ սիրտդ, և շնորհակալ կ'ըլ-
լամ որ ինձի զայն օրինակ տա-
լովդ, չէ թէ միայն ամէն փու-
թով կը յորդորես զիս անոր նմա-
նիլ, այլ և անհուն խոնարհու-

Թեամբդ ճամբան ալ կը ցըցընես ,
կը շտկես ու կը գիւրացընես :
Ո՛րչափ յիմար և ապերախա
գանուեր եմ : Ո՛հ , ո՛րչափ մոլո
րեր եմ . Թող ինձ : Ոչ ևս հպար
տուԹեամբ , այլ խոնարհ սրտիւ
ու խոնարհ գործովք կ'ուզեմ
ետեէդ դալ և խաղաղութիւն և
փրկութիւն ստանալ : Գու զիս
զօրացուր , որ օրհնեմ յաւիտեան
քու սուրբ սիրտդ : Հայր Թեր ,
Փատո՛ւ , Ո՛վ քաղցրագո՛ւն :

Գ. Ար հիանամ Յիսուս համբե
րող սրտիդ , և շնորհակալ եմ այն
չափ հրաշալի օրինակներուն հա
մար՝ որ Թողուցիր մեզի անցաղթ
համբերութեամբ : Ար ցաւիմ որ
պարապ տեղը կը յանդիմանեն
անոնք իմ ջափազանց փափկու
թիւնս որով պզտի նեղութեան
մ'ալ չեմ համբերեր : Ո՛վ սիրելի
փրկիչ իմ Յիսուս , լեցուր սիրտս
վառ և հաստատուն սէր նեղու

Թիւն քաշելու, խաչ կրելու,
մահանալու, ապաշխարելու, որ
պէս զի Գողգոթա քեզի հետ
մէկտեղ ելլալով՝ հասնիմք քեզի
հետ ՚ի փառս և յերկնից ուրա-
խուԹիւն: Հայր Տէր, Փառք, Ո՛վ
քաղցրագոյն:

Դ. Քու ամենագթած սիրտդ
տեսնալով, սիրելի Փրկիչ իմ, կը
ստակամ իմ սրտէս, որ բոլորովին
քու կիսնիդ հակառակն է: Թե-
թե բան մը, կերպ մը, սզաի հա-
կառակ խօսք մը զիս մէկէն կը
խռովեն ու անհանդիսա կ'ընեն:
Ո՛հ, Թող իմ յանցանքներս, և
սուր ինծի շնորհքդ որ ասկէ ե-
տե ո՛ր և իցէ դժկամակուԹեանցս
մէջ քու անխռով հեզուԹեանդ
հետեիմ, և անանկով յաւիտե-
նական սուրբ խաղաղուԹիւնը
վայելեմ: Հայր Տէր, Փառք, Ո՛վ
քաղցրագոյն:

Ե. Թող նուագներ երգուին,

Յիսուս, քու ամենաուստ սրտիդ,
որ յաղթող է մահու և դժոխոց •
վասն զի արժանի է: Իսկ ես իմ
երկչոտութիւնս տեսնալով չը-
փոթած մնացեր եմ, որ ամէն
խօսքէ, ամէն մարդկային նկատ-
մունքներէ կը վախեմ. բայց ալ
ասանկ սխալի չըլլամ: Ար խըն-
դրեմ քեզմէ անանկ արիութիւն
մը, որ աշխարհքիս վսայ սրտե-
րազմելով ու յաղթելով, ուրա-
խութեամբ երկինքը քեզի հեա
սպակուխմ: Հայր Տէր, Փառք, Ող-
բարեւոյնքս քեզ:

Դարձիր առ Մարիամ, և զքեզ ա-
ւելի կերպով մը իրեն նուիրելով, և իր
մայրենի սիրոյն վստահացած, ըսէ:

Քու ամենաքաղցր սրտիդ մե-
ծամեծ արդեանքը համար, տուր
ինձ ո՞վ մայր Աստուծոյ և մայր
իմ, ճշմարիտ և հաստատուն սէր
և ջերմեռանդութիւն Յիսուս որ-

դւոյդ սուրբ սրտին, որուն մէջ
ընկղմած բոլոր իմ խորհուրդնե-
րովս և իղձերովս, լաւ կատարեմ
ամէն պարտքերս . և զուարթ
սրտով միշտ ծառայեմ Յիսուսի,
մանաւանդ այսօր :

Ա Ղ Օ Թ Ք

Առ սուրբ սիրտն Յիսուսի :

Ինչուան ո՛ւր հասաւ քու ան-
հուն գթութիւնդ, Փրկիչ իմ ա-
մենասիրելիդ Յիսուս : Անգին ա-
րեամբդ ու մարմնովդ երկնային
սեղան մը պարգևեցիր ինձի, ըզ-
քեզ բոլորովին ինձի տալու հա-
մար : Ո՛վ զքեզ ստիպեց այս աս-
տիճան սիրոյ, բայց եթէ քու ան-
բաւ սէրդ : Ո՛վ երկրպագելի սիրտ
Փրկչին իմոյ Յիսուսի, վառարան
մշտավառ աստուածային սիրոյն,
ընդունէ՛ հոգիս ամենասուրբ վի-

րացդ մէջ, որպէս զի այն սիրոյ
դպրոցին մէջ սորվեմ սիրել նո-
րէն այն Աստուածն, որ հրա-
շալի նշաններ տուած է ինձի իր
սիրոյն. Ամէն :

100 օրուան ներողութիւն շնորհուած է
Պիոս է սրբազան պապէն :

Հինգ Փառք. ամէն Փառք Հօրին
պէք է երկնել. Ո՛վ քաղցրագուծ
սիրա Յիսուսիս, վառեա՛ի սէր
քոյին և զիս :

ԵՕԹՆ ՆՈՒԷՐԲ

ՔՐԻՍՏՈՍԻ ԱՆԳԻՆ ԱՐԵԱՆՐ

500 օրուան ներողութիւն կ'առնէ ա-
մէն անգամ ըսողը, և լիակատար՝ ամիս
մը ըսողը :

Ս. Ո՛վ Հայր յաւիտենական,
ես կը մատուցանեմ Յիսուսի պա-
տուական արեան արդիւնքը, որ

քու սիրական որդիդ է և խմաստուածային Փրկիչս, սիրելի մօրս սուրբ եկեղեցւոյ տարածմանն ու փառաւորութեանն համար, և անոր երևելի գլխոյն՝ Յիսուսի փոխանորդին կենացը և յաջողութեանն համար. նոյնպէս եկեղեցական իշխանաւորաց, եպիսկոպոսաց, հոգւոյ հովիւներուն և ամէն սրբութեան պաշտօնէից համար:

Փատո՛ք հօր. Օրհնեալ և բարեբանեալ ըլլայ միշտ Յիսուս, որ իր արեամբն զմեզ փրկեց:

Բ. Ո՛վ հայր յաւիտենական, ես կը մատուցանեմ Յիսուսի պատուական արեան արդիւնքը, որ քու սիրական որդիդ է և խմաստուածային Փրկիչս, թաղաւորաց և ուղղափառ իշխանաց խաղաղութիւն և միաբանութիւն պարգևելու, սուրբ հաւատոյ թշնամեացը ձնշուելուն և քրիս-

տոնէից երջանկու թեանն համար :
Փառք . և այլն :

Գ . Ո՛վ Հայր յաւիտենական ,
ես կը մատուցանեմ Յիսուսի սա-
տուական արեան արդիւնքը , որ
քու սիրական որդիդ է և իմ ա-
տուածային Փրկիչս , անհաւատ-
ները լուսաւորելու , հերետի-
կոսները դարձնելու և մեղաւո-
րաց ալ դարձ տալու համար :
Փառք . և այլն :

Դ . Ո՛վ Հայր յաւիտենական ,
ես կը մատուցանեմ Յիսուսի սա-
տուական արեան արդիւնքը , որ
քու սիրական որդիդ է և իմ ա-
տուածային Փրկիչս , անոնց ամե-
նուն համար՝ որոնց համար որ
սարտական եմ և կ'ուզես որ ա-
ղօթեմ : Փառք :

Ե . Ո՛վ Հայր յաւիտենական ,
ես կը մատուցանեմ Յիսուսի սա-
տուական արեան արդիւնքը , որ
քու սիրական որդիդ է և իմ ա-

տուածային Փրկիչս, աս օրուան
ամէն մեռնողներուն համար, որ
պէս զի փրկես դժոխքին պատ-
ժէն և ընդունիս քու փառացի
ժառանգութեանը մէջ: Փառք:

Զ. Ո՛վ Հայր յաւիտենական,
ես կը մատուցանեմ Յիսուսի պա-
տուական արեան արդիւնքը, որ
քու սիրական որդիդ է և իմ աս-
տուածային Փրկիչս, անոնց հա-
մար՝ որ աս անգին գանձը կը սի-
րեն, ու ինձի հետ երկրպագու-
թեամբ կը պատուեն նոյնը, և
կ'աշխատին անոր ջերմեռանդու-
թիւնը տարածելու: Փառք:

Ե. Ո՛վ Հայր յաւիտենական,
ես կը մատուցանեմ Յիսուսի պա-
տուական արեան արդիւնքը, որ
քու սիրական որդիդ է և իմ աս-
տուածային Փրկիչս, իմ ամէն
հոգևոր և ժամանակաւոր պի-
տոյիցս համար, քաւարանի հո-
գիներուն օգնութեան համար, և

աւելի անոնց՝ որ մեծապէս ջերմ-
եռանդ եղեր են Յիսուսի սուրբ
արեանը՝ որ մեր փրկութեան
գինն է, և սուրբ Աստուածա-
ծնայ եօթը խոցին: Փառք:

Օրհնեալ ըլլայ արիւնն Յիսու-
սի, այժմ և միշտ և յաւիտեանս
յաւիտենից. Ամէն:

Ա. Ղ. Օ թ. Ք

Ս. ՕԳՈՍՏՈՆՆՈՍԻ

Ս. Սուրբ Հոգին:

Ե՛կ արդ, ո՛վ աստուածային
սուրբ Հոգի, միսիթարութիւն
տրամեցեւոց, ուրախութիւն սրբ-
տից և թեթևութիւն ՚ի նեղու-
թեան: Ե՛կ, ո՛վ սրբութիւն մե-
ղաւորաց, վարդապետ խոնար-
հաց, հայր գթած սրբոց, ամբու-

Թիւն տկարաց և քաջալերու
Թիւն աղքատաց: Քու շնորհքիդ
զօրութեամբը հոգւոյս խորերը
Թափանցէ, ձեռք տուր տկարու
Թեանս քու ամենազօր ձեռքովդ,
վառէ գաղջութիւնս քու սուրբ
սիրովդ, փրկաւէտ կերպով խոցէ
սիրտս քու ամենաքաղցր գթու
Թեանդ նետով, տուր ինձ ճաշա
կել երկնաւոր քաղցրութեանդ
մէկ կաթիլը, որպէս զի ասկէ
վերջը զգուիմ ամէն զգայական
զուարճութիւններէ և միայն հո
գւոյ ուրախութիւնները վայե
լեմ. Ամէն:

Եօթը Փառք Հօր, որպէս զի Հոգին
սուրբ իր շնորհքները մեզի պարգևէ:

ՀԱՄԱՌՕՏ ԿՐԹՈՒԹԻՒՆ

Ի պատիւ ցաւազին սրտին
Մարիամոյ :

500 օրուան ներողութիւն :

Ա. Յաւակից կ'ըլլամ քեզի, ցաւազին Մարիամ, այն վշտաց համար որ քու փափուկ սիրտդ կրեց Սիմէոն ծերունւոյն մարգարէութենէն : Սիրեցեալ մայր, ասանկ ցաւազին սրտիդ համար տուր ինձ ի խոնարհութեան առաքինութիւնն և Աստուծոյ սուրբ վախը : Ողջոյն :

Բ. Յաւակից կ'ըլլամ քեզի, ցաւազին Մարիամ, այն վշտաց համար որ քու զգայուն սիրտդ կրեց Եզիպտոս փախչելուդ ու բնակութեանդ միջոց : Սիրեցեալ մայր, այդ ցաւազին սրտիդ հա-

մար՝ տուր ինձի առատաձեռնու-
թեան առաքինութիւնը , մանա-
ւանդ աղքատաց , և կարեկցու-
թեան շնորհքը : Ողջոյն :

Գ . Յաւակից կ'ըլլամ քեզի ,
ցաւազին Մարիամ , այն վշտացդ
համար որ դիւրագորով սիրտդ
կրեց՝ զՅիսուս սիրական որդիդ
կորսնցուցած ատենդ : Սիրեցեալ
մայր , ասանկ խռոված սրտիդ
համար՝ տուր ինձի մաքրու-
թեան առաքինութիւնը , և դի-
տութեան շնորհքը : Ողջոյն :

Դ . Յաւակից կ'ըլլամ քեզի ,
ցաւազին Մարիամ , այն կսկըծիդ
համար որ զգաց քու մայրենի
սիրտդ՝ երբոր հանդիպեցար Յի-
սուսի որ խաչը ուսը կ'երթար :
Սիրեցեալ մայր , քու աղնիւ
սրտիդ համար որ այդչափ վերա-
ւորեցաւ , տուր ինձի համբերու-
թեան առաքինութիւնը , և ա-
րիութեան շնորհքը : Ողջոյն :

Ե. Յաւակից կ'ըլլամ քեզի ,
ցաւազին Մարիամ , այն մարտի-
րոսութեանդ համար , որ քու
մեծ սիրադ կրեց Յիսուսի հոգե-
վարութեան ներկայ եղած Ժա-
մանակդ : Սիրեցեալ մայր , քու
ատանկ մարտիրոսացած սրաիդ
համար ըլլայ , տուր ինձի զգա-
տութեան առաքինութիւնը , և
խոհականութեան շնորհքը : Ող-
ջոյն :

Զ. Յաւակից կ'ըլլամ քեզի ,
ցաւազին Մարիամ , այն խոցիդ
համար որ քու գթած սիրադ
զգաց՝ երբոր ախաւ խոցեցին
զՅիսուս և իր ամենասիրելի սիր-
աը վիրաւորեցին : Սիրեցեալ
մայր , քու սրաիդ համար որ ա-
նանկ վիրաւորեցաւ՝ տուր ինձի
եղբայրական սէր , և հանձարեղ
ըլլալու շնորհքը : Ողջոյն :

Է. Յաւակից կ'ըլլամ քեզի ,
ցաւազին Մարիամ , այն կսկը-

Տինն համար որ քու սիրելի սիրադ
զգաց Յիսուսի թաղման ժամա-
նակ : Սիրեցեալ մայր , քու սրբ-
բազան սրտիդ համար որ չափա-
զանց կակիծներով լեցուեցաւ ,
տուր ինձի ջանասիրութեան ա-
ռաքինութիւնը , և խնաստու-
թեան շնորհքը : Ողջոյն :

Մայր ցաւագին , աղաչեա վասն
մեր , զի արժանի լիցուք խոստ-
մանցն Քրիստոսի :

Եթէ Ողջոյն զուրցէ , ամէն Ողջու-
նէն ետքն աւելցընելով . Սրբո-
հի մայր ,
Յիսուսի վերտերը «բարի» մէջ արդարեւ :
500 օրուան ներողութիւն կ'առնէ ան-
գամ մը ըսողը , իսկ ամիս մը ըսողը
լիակատար :

Յ. Ղ. Օ. Թ. Ք.

Ան ամենատարբէ կոյսն :

Կարելի է արդեօք թաղուհի
տուրք , սիրեցեալ մայր իմ Մա-

ըիամ, որ քեզմէ շնորհք մը չըն-
դունիմ: Դու չես, ո՛վ տիրուհի,
որ Աստուծոյ մայր եղար և թա-
գուհի երկնից՝ որպէս զի օգնես
խեղճերուն, թշուառներուն, տա-
ռապեալներուն և ամենէն մեծ
մեղաւորներուն: Դու չես փաս-
տաբան և ապաստան խեղճ մե-
ղաւորաց, ո՛վ ամենասուրբ մայր:
Ուրեմն հաւտամ որ չես ուզեր
ու պիտի չուզես օգնել ինձի, ու
ազատել զիս ամէն նեղութիւն-
ներէս, խեղճութիւններէս ու
տառապանքներէս, և զիս իմ
անօրէնութեանս անդունդին մէջ
պիտի թողուս: Ա՛րչափ շնորհք,
ս՛րչափ գթութիւն և հրաշքներ
ըրեր ես, կ'ընես ու պիտի ընես
ինչուան վերջի դատաստանին ա-
հաւոր օրը, ո՛վ ամենագթած մայր
իմ Մարիամ: Ա՛րչափները մեծա-
մեծ վտանգներէ փրկեր ես. ս՛ր-
չափները մահու ընէ ազատեր ես.

նորչափններուն յարուժիւնս պար-
գեւեր ես . նորչափնները դժոխքէն
խալըսեր ես : Ապա ինչպէս հաւ-
տամ որ չես ուզեր օգնել ու ա-
զատել զիս : Ա՛հ թագուհի ամե-
նասուրբ , ինչպէս հաւտամ թէ
կ'ուզես որ այս ձայնն ելլայ , թէ
կը ձգես ու չես օգներ խեղճերուն ,
նեղեալներուն ու տառապեալ
մեղաւորներուն : Ա՛հ , չըլլայ թէ
աս բանս ըսուի , թէ խեղճ ուղոր-
մելի , նեղեալ և յեափն տառա-
պանաց մէջ , և ահաւոր փորձու-
թիւններէ պաշարուածին մէկը՝
անգամ մը անհամար արցունքով
և ցաւով սրաի աղաչեց քեզի , և
չուզեցիր ազատել զինքը , և ոչ
խակ ձայնին լսել : Ա՛հ , ամենա-
սուրբ կոյս , ինչպէս հաւտամ
թէ կ'ուզես որ ըսուի , թէ փո-
խուեր ես և անգթութեամբ հետս
կը վարուիս , և թէ ա՛լ ասկէ վեր-
ջը մայր ուղորմութեան և գանձա-

բանն ամենայն շնորհաց չես : Ըսես
պիտի թէ՛ թող ըսեն որ, չուզեց
ոչ մտիկ ընել, ոչ աղատել, վասն
զի ապերախտ ու մեղաւոր էր
ինդրողը : Իրաւ է և ամենախրաւ,
ով ամենազթած մայր իմ Մա-
րիամ, որ ապերախտ եմ և ամ-
պարիշտ և ամենէն գէշ մարդն որ
աշխարհք եկեր է և կամ ասկից
ետքը պիտի գայ . բայց դու Տի-
րուհի և մայր գթութեան, ըսէ,
որո՞ւն վրայ աւելի պէտք է գութ-
ցուցընես՝ քան թէ մեղաւորաց :
Մանաւանդ թէ աս քանիս հա-
մար որ ապերախտ ու ամպա-
րիշտ դո՞նուեր եմ և որդիդ ան-
հուն կերպով վշտացուցեր եմ,
պէտք չէ՞ աղաչես ինձի համար և
օգնես ինձի, և մայրենի և ողոր-
մած պաշտպանութեանդ տակը
զիս առնես : Ա՛հ, մայր իմ գթած,
պիտի երթամ ասկէ առանց քեզ-
մէ ինդիրքս ընդունելու : Թո-

դո՞ւս պիտի որ երթամ առջևէդ՝
առանց մխիթարելու զիս և ազա-
տելու այս ահաւոր նեղութիւն-
ներէս և արտաքին ու ներքին փոր-
ձութիւններէս . ուրեմն պիտի
վճնաե՞ս զիս երեսէդ առանց ա-
ռատաձեռնութեամբդ ամէն շը-
նորհք ամէն գթութիւն ու ողոր-
մութիւն ինձի համար առնելու ,
որոնց որ պէտք ունիմ : Կ՛հ , չը-
լայ երբէք աս բանս . քու և Յի-
սուս որդւոյդ պատուոյն համար
կ'ազաչեմ , իրեն վիրացը , թա-
փած անգին արեանը , սիրելի և
ողորմած սրտին , իրեն ձաղանա-
ցը , փշով պսակուելուն , ցաւա-
գին խաչելութեանը , խաչին վը-
րայի հոգեվարութեանն ու մեռ-
նելուն համար ըլլայ :

Ազատէ՛ զիս , մայր գթութեան ,
տես տառապանքներս որ անանկ
ծանր են՝ որ ալ չեմ կրնար վեր-
ցրնել . ազատէ՛ զիս Մարիամ , ա-

զատէ զիս մայր խմ, դուստր հնա-
զանդ երկնաւոր հօր, գերադոյն
մայր յաւիտենական Բանին մար-
մնացելոյ, հարսն ամենամաքուր
հոգւոյն սրբոյ, կենդանի տաճար
ամենասուրբ Երրորդութեան,
Թագուհի կուսանաց, մեծափառ
տիրուհի երկնի եւ երկրի, մայր
գլխութեան, ասպատան ասպա-
հով, փաստաբան. և նեցուկ Ա-
դամայ տառապեալ խեղճ և մե-
ղաւոր որդւոց, և դանձապետ
ամենայն շնորհաց: Արդէն իսկ
գիտես, որ Թէպէտ ուշանաս ա-
զատել զիս, օրէ օր վստահու-
թիւնս կ'աւելնայ վրագ. անոր
համար կը յորդորեմ բոլոր ա-
րարածները շնորհակալ ըլլալու
քեզի այժմ եւ միշտ՝ իբրև ար-
դէն իսկ Թէ ինձի Թէ ուրիշնե-
րու համար առած ըլլայիր ամէն
հոգւոր և ժամանակաւոր շնորհք-
ները, 'ի մեծ փառս Աստուծոյ:

և ՚ի կատարեալ սրբութիւն իմ
անձիս և ազգականացս եւ մտեր-
մաց յաւիտեանս յաւիտենից .
Ամէն :

ԱՂՕԹՔ

Առ Միքայել հրեշտակապետ :

Փառաւորեալ սուրբ հրեշտա-
կապետ Միքայել, պաշտպանե՛
ղիս առ աշխարհքիս մէջ, և մա-
հուանս ատեն սատանային որո-
գայթներէն . առ ինձի համար
չնորհք խոնարհութեան, որպէս
ղի հպարտութիւնը զիս դժոխք
չի տանի :

ԱՂՕԹՔ

Առ պահապան հրեշտակի :

Սուրբ հրեշտակդ իմ պահա-
պան, ճշմարիտ բարեկամս, ա-

զատէ՛ զիս զԱստուած վշտացը-
նելու վտանգներէն : Ո՛հ գթա՛
օգնէ ինձի և սխարաստէ զիս ա-
ղէկ ընդունելու զսուրբ Հաղոր-
դութիւնը : Ընդունէ ինձի հա-
մար շնորհք Հաւատոյ, Յուսոյ,
Սիրոյ և խոնարհութեան սրտի,
որպէս զի գամ քեզի հեռ մէկ-
տեղ օրհնեմ ու վայելեմ երկին-
քը զԱստուած :

ՅԱԻՔ ԵՒ ՈՒՐԱԽՈՒԹԻՒՆՔ

Ս Ր Բ Ո Յ Ն Յ Ո Վ Ս Ե Փ Ա Յ

Ա. Յաւակից կ'ըլլամ քեզի ո՛վ
փառաւորեալ սուրբ Յովսէփ,
մաքուր փեսայ սրբոյ կուսին Մա-
րիամու, ինչպէս որ սաստիկ ե-
ղաւ սրտիդ հօգն ու նեղութիւնը
էրբոր կասկածի մէջ ինկար ար-
ձրկելու համար քու անարատ

հարսդ, ասանկ ալ անպատմելի
եղաւ ուրախութիւնդ՝ երբոր
հրեշտակը քեզի յայանեց մար-
գեղութեան գերագոյն խորհուր-
դը • կ'օրհնեմ ու կը փառաւո-
րեմ զամենասուրբ Երրորդու-
թիւնը, աղաչելով զքեզ որ ըն-
դունիս ինձի համար սուրբ կեանք
և սուրբ մահ : Փառք հօր • Սուրբ
Յովսէփ, հողեարքիս ատեն քովս
գտնուէ՛ Յիսուսի ու Աստուածա-
ծնայ հետ :

Բ • Յաւակից կ'ըլլամ քեզի ո՛վ
փառաւորեալ սուրբ Յովսէփ,
մաքուր փեսայ սրբոյ կուսին Մա-
րիամու, ան ցաւոցն համար որ
քաշեցիր այնչափ աղքատու-
թեամբ ծնած տեանալով զման-
կացեալն Յիսուս, բայց կը միտի-
թարուիմ այն ուրախութեանդ
համար որ ունեցար՝ երբոր լսե-
ցիր հրեշտակաց բազմութեան
երգը, ու երբ տեսար այն ամե-

նասրայծառ գիշերուան փառքը •
կ'օրհնեմ ու կը փառաւորեմ
զամենասուրբ Երրորդութիւնը ,
և կ'աղաչեմ որ ընդունիս ինձի
համար շնորհք որ առ աշխարհ-
քիս վրայ Յիսուսի սիրոյն համար
վշտաց համբերելէս վերջը , գամ
ընդ քեզ վայելեմ երկինքը :
Փառք • Սուրբ Յովնէի :

Գ • Յաւակից կ'ըլլամ քեզի , ով
մեծ նահապետ սուրբ Յովնէի ,
այն ցաւոց համար զոր զգացիր
Սիմէոն ծերունւոյն մարդարէու-
թենէն՝ լսելով Յիսուսի ու Մա-
րիամու կրեւիքները , բայց ուրա-
խութեամբ լեցուեցար այնչափ
բազմութեան փրկութիւնը լսե-
լով • կ'օրհնեմ ու կը փառաւո-
րեմ զամենասուրբ Երրորդու-
թիւնը , եւ կը խնդրեմ քեզմէ որ
առնես ինձի համար շնորհք ին-
չուան 'ի մահ յարատեւելու ա-
ղէկութեան մէջ : Փառք • Տօր • Սուրբ
Յովնէի :

Դ. Յաւակից կ'ըլլամ քեզի,
հաւատարիմ պահապան Յիսու-
սի սուրբ Յովսէփ, այն զգացած
ցաւոցդ համար երբոր հարկ ե-
ղաւ որ Եգիպտոս փախչիս. կը
մխիթարուիմ այն ուրախու-
թեամբդ որ ունեցաւ սիրտդ՝
տեսնալով Եգիպտացւոց կուռ-
քերուն կործանիլը. կ'օրհնեմ ու
կը փառաւորեմ զամենասուրբ
Երրորդութիւնը, և կ'աղաչեմ
որ ընդունիս ինձի համար շնորհք
համակերպութեան ընդ Աստու-
ծոց կամսոց և աս աշխարհքիս բա-
րեքներէն հրաժարելու: Փառք
Սուրբ Յովսէփ:

Ե. Յաւակից կ'ըլլամ քեզի,
հրեշտակ 'ի յերկրէ, սիրեցեալ
սուրբ Յովսէփ, այն ցաւոց հա-
մար որ խռովեց սիրտդ Եգիպտո-
սէն դառնալու ատենդ Արքելայ-
ոսին մախէն. բայց հրեշտակէն
ապահովցած՝ Յիսուսի ու Մա-

բիամայ հետ Նազարէթ դարձար
մեծ ուրախութեամբ . կ'օրհնեմ
ու կը փառաւորեմ զամենասուրբ
Նրբորդութիւնը , և կը խնդրեմ
քեզմէ որ ընդունիս ինձի համար
խաղաղութիւն խղճի թէ բոլոր
կենացս մէջ և թէ ևս առաւել
մահուան վայրկենիս : Փառք •
Սուրբ Յովնէի :

Զ . Ցաւակից կ'ըլլամ քեզի , օ-
րինակ ամենայն սրբութեան՝ նա-
հապետդ փառաւորեալ սուրբ
Յովնէի , այն ցաւոցն համար որ
խոցեց սիրտդ երբոր Յիսուս ան-
երևութացաւ , բայց մեծապէս
ուրախացար երբոր իրէք օրէն
տաճարին մէջ զինքը դատար . կ'օր-
հնեմ ու կը փառաւորեմ զամե-
նասուրբ Նրբորդութիւնը , և կ'ա-
ղաչեմ քեզի ընդունէ ինձի հա-
մար աւելի մահ քան թէ Աստու-
ծոյ շնորհքը մէյ մ'ալ կորսնցը-
նեմ . բայց թէ որ մեծ դժբաղ-

դու թեամբ մը կորսնցընելու ալ
ըլլամ, տուր որ բարի ու սուրբ
խոստովանութեամբ մը շուտով
նորէն ձեռք ձգեմ, որպէս զի ետ
քը քեզի հետ երկինքը վայելեմ:
Փատոյ. Սուրբ Յովնէ՛:

Է. Խոնարհութեամբ առջևդ
կնկած, ո՛վ ամենամաքուր փե-
սայ աստուածամօր կուսին Մա-
րիամու, կը հիանամ գերազանց
սրբութիւնդ տեսնալով: Դու,
ո՛վ սուրբ Յովսէփ, շուշան ես
ամենապայծառ, դու ես պահա-
պան այն տիրոջ՝ որ երկինքէն եր-
կիր իջաւ յանձն առնելով մարդ
ըլլալ և իմ փրկիչս: Ա՛ ուրախա-
նամ տեսնալով զքեզ այսչափ
ամենասուրբ Նրբորդութենէն
պատուեալ և սիրելի եղած: Բո-
լոր սրտովս կը սիրեմ զքեզ, զիս
քեզ կ'ընծայեմ, ու քեզ կը յան-
ձնեմ: Դու իմ փաստաբանս ե-
զիր հրեշտակաց թագուհւոյն և

քու անարատ հարսիդ առջև, ընդունէ՛ անոր Որդիէն թողութիւն իմ ամէն մեղքերուս • քովս գրանուէ՛ մահուան վայրկենիս և առաջնորդէ՛ ինձի երկնից արքայութիւնը գալու վայելելու • Ամէն:

Աղաչեա վասն մեր սուրբ հայր Յովսէփի, զի արժանի լիցուք խոստմանցն Քրիստոսի:

Պիոս թ պապը 100 օրուան ներողութիւն շնորհեց անոնց՝ որ հիւանդութեան ատեննին այս աղօթքը կ'ընեն • իսկ շորեքշաբթի օրն ընողին՝ 300 օրուան, և լիակատար՝ ամիս մը և սրբայն տօնին ընողին • քաւարանի հոգւոց դիտմանն համար ալ կրնայ ըլլուիլ:

Ս. Ղ. Օ. Թ. Ք.

Ս.Ռ. ՍՈՒՐԲ Ս.Ռ.Ս.ՔԵՍԼՍ

Պետրոս և Պողոս :

Ով փառաւորեալ գլուխք աւարեւոյ Պետրոս և Պողոս, մեծաւ ջերմեռանդութեամբ կ'ազաչենք ձեզի, որ ընդունիք մեզի համար 'ի հոգւոյն սրբոյ կենդանի հաւատք, հաստատուն յոյս, և կատարեալ սէր առ Աստուած և առ մարդիկ: Ձեզի կը յանձնենք սուրբ եկեղեցին և անոր գլուխը, և հոգւոց դարձը, որպէս զի շուտով ըլլայ մի հօտ և մի հովիւ:

Ա Ղ Օ Թ Ք

Ա. Ե Ս. Ստանիսլաւոս :

Մանր ներդուծեանց , և ամենակարեւոր պիտոյից մէջ , և մանաւանդ խրատացեալ մեղաւորները դարձնելու համար շատ օգտակար է սրբոյն Ստանիսլաւոսի պաշտպանութիւնը խնդրել . Պիոս է և Լեոն ԺԲ քահանայապետները որպէս զի աւելի յորդորեն հաւատացեալները աս սրբոյս ջերմեռանդութեանը՝ ներողութիւններ դրին :

Հայր երկնաւոր , երկնքի արքունեացդ և ամէն արարածոց հետ այժմ և միշտ և յաւիտեանս քեզ կը մատուցանենք Յիսուսի անգին արիւնն 'ի շնորհակալութիւն այնչափ բարեաց՝ որ պարգևեր ես քու հաւատարիմ ծառայիդ և մեր պաշտպանին սրբոյն Ստանիսլաւոսի , և մանա-

ւանդ այն կարողութեանն հա-
մար՝ որով զօրացուցիր զինքը և
որով միշտ արիաբար յաղթող
էլաւ ամէն աներևոյթ թշուա-
մեաց. անանկ շնորհակալ կ'ըլ-
լանք՝ իբրև թէ մեզի ամենուս
պարգևած բլայիր բոլոր աս շը-
նորհքները : Փառք հօր :

Բան յաւիտենական մարդ է-
լեալ, բոլոր երկնից արքունեաց
և ամէն արարածոց հետ՝ այժմ
և միշտ և յաւիտեանս քեզ կը
մատուցանենք քու հարսիդ սուրբ
եկեղեցոյ արդիւնքները քու ան-
բաւ արդեանցդ հետ խառնած՝
'ի շնորհակալութիւն այնչափ բա-
րեաց որ պարգևեցիր քու հա-
ւատարիմ ծառայիդ և մեր պաշտ-
պանին սրբոյն Ստանիսլաւոսի,
և մասնաւորապէս այն իմաստու-
թեանն համար՝ որով լուսաւո-
րեցիր զինքը, որպէս զի սիրով
քու սրբազան վարքիդ նմանի, ու

որով եղաւ քու կատարեալ պատ-
կերդ, որ մեր սիրոյն համար խա-
չեցար. անանկ շնորհակալ կ'ըլ-
լանք իբրև թէ մեզի ամենուս շնոր-
հած ըլլայիր նոյն պարգևները :
Փառք հօր :

Սուրբ հոգի, բոլոր երկնից
արքունեաց և ամէն արարածոց
հետ՝ այժմ եւ միշտ և յաւի-
տեանս քեզ կը մատուցանեմք
Յիսուսի աւանան մերոյ անհուն
արդիւնքն՝ ի շնորհակալութիւն
այնչափ բարեաց որ պարգևեցիր
քու հաւատարիմ ծառայիդ և
մեր պաշտպանին սրբոյն Ստա-
նիսլաւոսի, մասնաւորապէս այն
սիրոյն համար՝ որով զինքը վա-
ռեցիր, որով աշխարհքիս վրայ
քու սիրովդ ապրելով հասաւ
երկնից արքայութիւնը կատա-
րեալ սիրով միշտ զքեզ սիրելու.
անանկ շնորհակալ կ'ըլլանք իբրև
թէ մեզի ամենուս շնորհած ըլ-

լայիք նոյն պարգևները ։ Փաստօ
հօր ։

Ո՛վ կատարեալ հետևող Յի-
սուսի, ճշմարիտ ջերմեռանդ մեր
մօրը Աստուածածնայ, և մեր փա-
ռաւորեալ փաստաբանը՝ սուրբ
Ստանիսլաւոս, թէպէտ անար-
ժան էիք մենք առ քեզ դիմելու,
բայց քու կարեկցութեանդ վրայ
վստահացած՝ այժմ և միշտ կ'ա-
ղաչենք զքեզ որ սուրբ Աստուա-
ծածնայ արդեամբքն և միջնոր-
դութեամբը, բոլոր հրեշտակաց
և սրբոց, և մանաւանդ Յիսուսի
տեանն մերոյ անհուն արդեամբ-
քը, և քու ընդունելի միջնոր-
դութեամբդ ընդունիս մեզի հա-
մար ամենայն շնորհք և կարեւոր
պարգևները՝ ամենքնիս սուրբ և
կատարեալ ըլլալու համար ինչ-
պէս հայրն երկնաւոր, և հաղոր-
դութեան գերագոյն պարգևէն
օգուտ քաղելու, որով կարե-

Նանք դալ երգել երկինքն 'ի յա-
ւիտեանս Աստուծոյ գերագոյնն ու-
ղորմութիւնը :

Հայր Տէր , Ողջոյն , Փառք Հօր :

Աղաչեա վասն մեր սուրբ Ստա-
նիսլաւոս , զի արժանի լիցուք
խոստմանցն Քրիստոսի :

Ս Ղ Օ Թ Ք

Առ սուրբ Լուսինի կոնճակս :

Ով սուրբ Լուսինի , հրեշտա-
կայինն վարքով զարդարեալ , եւ
քու անարժան ջերմեռանդդ քեզ
կը յանձնեմ մասնաւոր կերպով
հոգւոյս ու մարմնոյս անբիծ մաք-
րութիւնը : Ա՛ղաչեմ քու հրեշ-
տակային մաքրութեանդ համար՝
յանձնէ՛ զիս անարատ գառինն
Յիսուսի , և իր ամենասուրբ մօ-

ըր որ է կոյս կուսանաց, և պա-
հէ զիս ամէն ծանր մեղքերէ: Մի
Թողուր որ Թեթև իսկ անմաք-
րութեան արատ մը ըլլայ յիս-
այլ երբոր փորձութեանց մէջ
զիս կը տեսնաս կամ մեղանչելու
վտանգի մէջ, հեռացուր սրտէս
ամէն երկրաւոր խորհուրդներն,
և յաւիտենականութեան ու Յի-
սուսի խաչեցելոյ յիշատակը սիր-
արս զարթուցանելով՝ տպաւո-
րէ սրտիս մէջ Աստուծոյ սուրբ
վախը, և վառէ զիս Աստուծոյ
սիրով, որպէս զի քեզի նմանե-
լով երկրիս վրայ՝ արժանի ըլ-
լամ քեզի հետ վայելել զԱս-
տուած երկինքը. Ամէն: Հայր Թե-
Ռղչոյն:

100 օրուան ներողութիւն ունի:

ԽՈՐՀՈՒՐԴԻՔ ՎՍՐԴԱՐԱՆԻ

ԽՈՐՀՈՒՐԴԻՔ ՈՒՐԱԽՈՒԹԵԱՆ

Երկուշաբթի և Հինգշաբթի :

Առաջին խորհուրդ ուրախութեանն է թէ ինչպէս սուրբ Աստուածածին Գաբրիէլ հրեշտակէն աւետիս ընդունեցաւ թէ զՅիսուս պիտի ծնանի : — Պէտք է խնդրել Աստուածածնէն որ մեզի համար Յիսուսի սէրն ընդունի :

Երրորդը՝ թէ ինչպէս սուրբ Աստուածածին երբոր լսեց Ս. Եղիսաբեթի յղի ըլլալը՝ մէկէն գնաց առ նա և երեք ամիս անոր տունը կեցաւ : — Պէտք է խնդրել որ մեզի ալ այցելութիւն ընէ, և իր սէրը մեզի պարգևէ :

Երրորդը՝ թէ ինչպէս ծննդեան ժամանակը հասած ըլլալով՝ Աստուածածին ծնաւ զՓրկիչն մեր Բեթլեհեմի մէջ կէս գիշերը և դրաւ զինքը ՚ի խանձարուրս : — Խնդրելու է արհամարհութիւն աշխարհի :

Չորրորդը՝ թէ ինչպէս Աստուածա-

ծին զՅիսուս մեր տէրը տաճար տա-
րաւ, և Միսէոն ծերունւոյն գիրկը
յանձնեց: — Խնդրելու է խղճի մաք-
րութիւն:

Հինգերորդը՝ թէ ինչպէս Աստուա-
ծածին կորսնցընելով աստուածորդին,
երեք օր փնտռելէն վերջը՝ տաճարին
մէջ գտաւ զինքը որ քահանայից հետ
կը վիճէր, դեռ տասնըմէկ տարեկան:
— Խնդրելու է շնորհք շուտով խոստո-
վանելու, թէ որ մեղաց մէջ խնանք:

ԽՈՐՀՈՒՐԴՔ ՅԱԻՈՅ

Երեքշաբթի և Ոչրբուար:

Առաջին ցաւոց խորհուրդն է թէ
ինչպէս Յիսուս ի պարտիզին աղօթե-
լով արիւն քրտնեցաւ: — Խնդրելու է
շնորհք աղօթից, և ցաւ գործած մեղ-
քերուն համար:

Երկրորդը՝ Յիսուսի Պիղատոսին պա-
լատը ձեծուիլը: — Մաքրութիւն, և
մեռուցումն զգայարանաց:

Երրորդը՝ թէ ինչպէս Յիսուս սայ-
րասուր փուշերով պսակուեցաւ: — Խո-
նարհութիւն ամենուն հետ:

Չորրորդը՝ թէ ինչպէս Յիսուս ի մահ

դատապարտուեցաւ, և առաւելագոյն նախատանաց ու ցաւոց համար՝ խաշափայտը կռնակը ծանրաբեռնեցին :

— Սէր խաշի :

Հինգերորդը՝ թէ ինչպէս Յիսուս զողորթա լերան գլուխն ելլալով՝ խաշին վրայ գամուեցաւ սուր բեռններով, ուր հոգին աւանդեց ցաւագին մօրն առջև : — Յիշել Յիսուսի և Աստուածածնայ քաջածներն, և ջանալ մեռնիլ աշխարհի :

ԽՈՐՀՈՒՐԴՔ ՓԱՌՄԻՈՐՈՒԹԵԱՆ

Չորեքշաբթի, Եսքուս և
Կիրակի :

Առաջին փառաւորութեան խորհուրդն է՝ թէ ինչպէս Յիսուս իր շարժարուեղէն ու մեռնելէն երեք օր ետքը՝ փառաւոր ու յաղթական կերպով յարութիւն առաւ : — Սուրբ կենօք կենդանանալ :

Երկրորդը՝ թէ ինչպէս Յիսուս յարութիւն առնելէն քառասուն օր վերջը՝ հրաշալի յաղթանակաւ երկինք վերացաւ, իր ամենասուրբ մօրն և բոլոր աշակերտացն առջև : — Փափաք

աշխարհքէ բաժնուելու և արքայութեան :

Երրորդը՝ թէ ինչպէս Յիսուս իր Հօրն աջակողմը նստելով խրկեց ըզսուրբ Հոգին վերնատունն, ուր ժողովուրդէին առաքելք Ստուածածնայ հետ : — Հոգւոյն սրբոյ շնորհքները :

Չորրորդը՝ թէ ինչպէս սուրբ Աոյսն Յիսուսի համբարձմանէն քանի մը տարի ետքը կնքեց կեանքն և հրեշտակներուն հետ երկինք վերացաւ : — Բարի մահ :

Հինգերորդը՝ թէ ինչպէս սուրբ Աոյսը պսակուեցաւ երկինքն իր որդիէն, և միանգամայն մտածելու է ամենայն սրբոց փառքը : — Յարատեւութիւն 'ի բարին՝ յախտենական փառաց հասնելու համար :

Պ Ա Ղ Ա Տ Ա Ն Ք

ԱՌ Ս . ԿՈՅՍՆ ՄԱՐԻԱՄ

Տէր ողորմեա :

Քրիստոս ողորմեա :

Տէր ողորմեա :

Քրիստոս ողորմեա :

Քրիստոս լուր մեզ :

Քրիստոս ունին դիր մեզ :

Հայր երկնաւոր Աստուած . Ո

ղորմեա մեզ :

Որդի փրկիչ աշխարհի Աստուած .

Ողորմեա մեզ :

Հոգի սուրբ Աստուած . Ողոր

մեա մեզ :

Սուրբ Երրորդաւթիւն մի Ա

ստուած . Ողորմեա մեզ :

Սրբուհի Մարիամ . Աղաչեա լսան

մեր :

Սուրբ Աստուածածին . Աղաչ .

Սուրբ Կոյս Կուսանաց : Աղաչ .

Մայր Քրիստոսի .	Աղաչ .
Մայր աստուածային շնորհաց .	Աղաչ .
Մայր մաքրութեան .	Աղաչ .
Մայր զգաստութեան .	Աղաչ .
Մայր անարատ .	Աղաչ .
Մայր անբիծ .	Աղաչ .
Մայր սիրելի .	Աղաչ .
Մայր սքանչելի .	Աղաչ .
Մայր արարչին .	Աղաչ .
Մայր Փրկչին .	Աղաչ .
Կոյս խնաստուն .	Աղաչ .
Կոյս գերլյարգոյ .	Աղաչ .
Կոյս գերահռչակ .	Աղաչ .
Կոյս կարող .	Աղաչ .
Կոյս բարեգութ .	Աղաչ .
Կոյս հաւատարիմ .	Աղաչ .
Հայելի արդարութեան .	Աղաչ .
Աթոռ խնաստութեան .	Աղաչ .
Պատճառ մերոյ խնդութե .	Աղ .
Անօթ հոգևորական .	Աղաչ .
Անօթ պատուական .	Աղաչ .
Անօթ շքեղ՝ եռանդեան .	Աղաչ .

Վարդ խորհրդական .	Աղաչ .
Աշտարակ դաւթեան .	Աղաչ .
Աշտարակ փղոսկրեայ .	Աղաչ .
Տուն ոսկեղէն .	Աղաչ .
Տասանակ ուխտի .	Աղաչ .
Դուռն երկնից .	Աղաչ .
Աստղ առաւօտեան .	Աղաչ .
Բժշկութիւն հիւանդաց .	Աղաչ .
Ապաստան մեղաւորաց .	Աղաչ .
Մխիթար վշտացելոց .	Աղաչ .
Օգնական քրիստոնէից .	Աղաչ .
Թագուհի հրեշտակաց .	Աղաչ .
Թագուհի նահապետաց .	Աղաչ .
Թագուհի մարգարէից .	Աղաչ .
Թագուհի առաքելոց .	Աղաչ .
Թագուհի մարտիրոսաց .	Աղաչ .
Թագուհի վարդապետաց .	Աղաչ .
Թագուհի կուսանաց .	Աղաչ .
Թագուհի ամենայն սրբոց .	Աղ .
Թագուհի զերծ 'ի սկզբնական մեղաց .	Աղաչ .
Դառն Աստուծոյ որ բառնաս զմեղս աշխարհի . Խնայեա 'ի մեզ տէր :	

Գառն Աստուծոյ որ բառնաս ըզ-
մեղս աշխարհի . Նուր մեզ տէր :
Գառն Աստուծոյ որ բառնաս ըզ-
մեղս աշխարհի . Ողորմեա մեզ :
Քրիստոս լուր մեզ :
Քրիստոս ունկն դիր մեզ :

Ս Ղ Օ Թ Ք

Աստուած , որ անճառելի ու
ղորմութեամբ քո ոչ միայն մարդ ,
այլ և որդի մարդոյ լինել հաճե-
ցար , և առ 'ի կուսէն ծննդեամբ ,
անժամանակ ծնունդդ հօր 'ի յեր-
կինա՝ ընտրեցեր քեզ մայր 'ի
յերկրի : Տուր մեզ աղաչեմք սրբ-
տի մտօք փառաւորել զյիշատակ
նորա , և հրաշափառ մայրու-
թեան նորա լինել գովաբանողք ,
և խոնարհութեամբ հպատակ
կալ նորին գերահրաշ մեծու-
թեանն , որ զքեզ հոգւով սրբով
յղացաւ , և կուսութեամբ ծնաւ .

որում հնազանդ կայեր յերկրի,
տէր մեր Յիսուս Քրիստոս, որ
Թագաւորես 'ի յերկինս ընդ Հօր
և ընդ սրբոյ Հոգւոյն 'ի յաւի-
տեանս. Ամէն:

Երեք Փառք Հօր առ ամենասուրբ
Երրորդութիւնն. երեք Ողջոյն քեզ
առ սուրբ Աստուածածինն, և Հրեշտի
Տեառն. Հայր մեր մը պաշտպան սուր-
բերուն. Հայր մեր մը քաւարանի Հո-
գւոց համար:

Անկողիև մտևաշէև ստաց:

Ենորհակալ եղիք Աստուծոյ առած
չնորհքներուդ վրայ: Քննութիւն խղ-
ճի մտաց ըրէ և զղջում, և ըսէ 12-14
երեաները դրուած Հաւատոյ, Յուսոյ,
Սիրոյ և Չղջմաններգործութիւնները:

Ա Ղ Օ Թ Ք

Բարի մահ ունենալու համար:

Անկողին երթալու ատեն ըսէ:

Տէր իմ Յիսուս, Աստուած բարութեան, Հայր ողորմութեան, քու առջիդ կ'իյնամ խոնարհ սրբափիւ, զղջմամբ եւ պատկառանք, քեզի կը յանձնեմ իմ ետքի օրս և ինչ որ անոր ետեկն կու գայ: Երբոր ստուերներս անշարժ մնալով ինձի խնայողներն որ աս աշխարհքի կեանքս ընդնալու մօտիկ է, ողորմած Յիսուս խղճա վրաս: Երբոր ձեռուերն որս դողդողալով թմրելով ալ չկարենան խաչելութիւնը բռնել, և ակամայ ձեռքէս իյնայ ցաւոց մահճիս վրայ, ողորմած Յիսուս խղճա վրաս: Երբոր աչուր-

ներս մթընցած ու այլայլած մեռ-
նելու վախէն՝ քու վրասդ դարձը
նէն իրենց խեղճ ու կիսամեռ նայ-
ուածքը, ողորմած Յիսուս խղ-
ճա վրաս: Երբոր պակուհիներս
պաղած՝ դողդոջելով քու սուրբ
անուհդ վերջի անգամուն զուր-
ցէն, ողորմած Յիսուս խղճա վը-
րաս: Երբոր Լրեաս դեղընցած ու
կասպուտացած քովի եղողներուս
ցաւ ու վախ բերէ, մազերս ալ
մահուան քրտինքով թրջած արն-
կուին գլխուս վրայ, մահուանս
մօտիկնալը հասկըցընելով, ողոր-
մած Յիսուս խղճա վրաս: Երբոր
ականջներս դոցուէլու ըլլան,
մարդու խօսք չանն, այլ քու կին
ձայնդ լսելու բացուին որ անգառ-
նալի վճիռը պիտի տայ, որով
պիտի որոշուի յաւիտենական
վիճակս, ողորմած Յիսուս խղճա
վրաս: Երբոր միտքս տակնու-
վրայ եղած ահաւելի ու զարհու-

լեւի մասած մռնքնեցում՝ մահաբեր
արամութեան մէջ խնայ, և հո-
գիս ալ ալեկոծեալ ըրած յան-
ցանքներու համար և քու ար-
դարութեանդ վախէն, խաւա-
րային հրեշտակին հետ կռուրաի՝
յուսահատութեան անդունդը
չխնայու համար, ողորմած Յի-
սուս խղճա վրաս: Երբոր խեղճ
սիրտս հիւանդութեանս ցաւե-
րէն ճնշուած՝ մեռնելու վախով
բռնուի, և յողնի թշնամւոյս գէմ
պատերազմելէն, ողորմած Յի-
սուս խղճա վրաս: Երբոր վերջի
արցունքս թափեմ՝ նշան մեռ-
նելուս, քաւութեան զոհի տեղ
ընդունէ, որպէս զի իբրև ող-
ջակէզ մը ապաշխարութեան ա-
ւանդեմ հոգիս. և ան ահաւոր
վայրկենին՝ ողորմած Յիսուս խղ-
ճա վրաս: Երբոր ազգականներս
ու սիրելի բարեկամներս քովս
շարուած՝ խղճան ցաւապին վի-

ճակիս վրայ, և քեզի սրազատին
ինձի համար, ողորմած Յիսուս
խղճա վրաս: Երբոր ամէն զգայա-
րանքներս կորսնցընեմ, բոլոր աշ-
խարհք աչքիս առջև աներևոյթ
ըլլայ, ես ալ վերջի հոգևարու-
թեան մէջ և մահուան տաղնա-
պով տանջուիմ պքամ, ողորմած
Յիսուս խղճա վրաս: Երբոր սրբ-
տիս ետքի հառաչանքները բռ-
նադատեն հոգիս մարմնէս ելլա-
լու, ընդունէ իբրև նշան մը իմ
կարօտիս որ ունիմ քեզի դալու, և
դու ողորմած Յիսուս խղճա վրաս:
Երբոր հոգիս մարմնէս բաժնուի
ու զմարմնես թողու գեղնած,
պաղած, անկենդան, աս իմ քայ-
քայունս ընդունէ իբրև նուէր
մը՝ որ ես կ'ընծայեմ աստուա-
ծութեանդ, և ան ասենք ողոր-
մած Յիսուս խղճա վրաս: Աեր-
ջապէս, երբոր հոգիս երևնայ
քու առջիդ, ու տեսնայ աս-

տուածու թեանդ անսահ փառքը,
մի ձգեր զիս քու երեսէդ • ար-
ժանի ըրէ ողորմու թեան թեւերդ
տարածել ինծի, որպէս զի յա-
ւիտեան երգեմ գովասանքդ • ո-
ղորմած Յիսուս խղճա վրաս :

Ա Ղ Օ Թ Ք

Տէր Աստուած, որ մեզի մեռ-
նելու վճիռ տալով ծածկեցիր
մեզմէ վայրկեանն ու ժամը, տուր
որ կենացս ամէն օրն արդարու-
թեամբ ու սրբութեամբ անցընե-
լով արժանի ըլլամ քեզի սիրելի
եղած ելլալ աս աշխարհքէս, ար-
դեամբք տեառն մերոյ Յիսուսի
Քրիստոսի, որ կեայ և թագա-
ւորէ ընդ քեզ և ընդ հոգւոյդ
սրբոյ • Ամէն :

Հայր յաւիտենական, քեզի
կը մատուցանեմ Յիսուսի անդին

արիւնն 'ի քաւութիւն մեղաց ի
մոց և 'ի պէտս սուրբ եկեղեցւոյ :

100 օրուան ներողութիւն ունի իւ
րաբանչիք անգամ ըստղը :

Ե Պ Օ Ր Ե

Հ Ա Մ Ա Ռ Օ Տ

ՔՐԻՍՏՈՆԷՆԱԿԱՆ ՎԱՐԴԱՊԵՏՈՒ
ԹԻԻՆ

Հ. Ո՞վ ստեղծեր է զքեզ ու
աշխարհք դրեր .

Պ. Աստուած :

Հ. Աստուած ո՞վ է .

Պ. Տէր և արարիչ երկնի և
երկրի :

Հ. Ի՞նչ վախճանաւ ստեղծեր
է զքեզ Աստուած .

Պ. Աս աշխարհքիս մէջ զինքը
ճանչնալու, սիրելու և ծառայե-
լու համար, և ետքն ալ արթայու-
թեան մէջ զինքը վայելելու :

Հ. Աստուած ո՞ւր է .

Պ. Երկինքը, երկիրս ու ամէն
տեղ է :

Հ. Աստուած մէկ է թէ շատ .

Պ. Աստուած մէկ է, բայց ան-

ձինքը երեք . Հայր , Արդի և Հոգի սուրբ , Երրորդութիւն անուամբ :

Հ . Աս երեք անձինքը երեք Աստուած են .

Պ . Ո՛չ , այլ մէկ Աստուած , վասն զի երեքն ալ նոյն աստուածային էութիւնը ու գոյութիւնն ունին :

Հ . Աս երեք անձանց մէջէն ո՞րն աւելի մեծ է և ամենակարող .

Պ . Ըստ ամենայնի երեքն ալ հաւասար են :

Հ . Երեք անձանցմէ ո՞րը մարդ եղաւ .

Պ . Երկրորդը , որ է Արդին :

Հ . Մարդ ըլլալու համար ի՞նչ ըրաւ .

Պ . Մեզի պէս մարմին և հոգի առաւ յարգանդի սրբոյ Կուսին Մարիամու՝ Հոգւով սրբով :

Հ . Ի՞նչ անուն առաւ Արդին Աստուծոյ երբոր մարդ եղաւ .

Պ . Յիսուս Քրիստոս փրկիչ
մեր , Ճշմարիտ Աստուած և Ճշ-
մարիտ մարդ :

Հ . Ինչո՞ւ մարդ եղաւ .

Պ . Իր մահուամբն զմեզ կո-
րչատենէ ազատելու և յաւիտե-
նական կենաց արժանի ընելու
համար :

Հ . Հիմա ո՞ւր է Յիսուս Քրիս-
տոս .

Պ . Իբրև Աստուած ամէն տեղ
է , իսկ իբրև Աստուած ու մարդ՝
երկինքն ու ամենասուրբ Հաղորդ-
ութեան մէջն է :

Հ . Ի՞նչ է սուրբ Հաղորդու-
թիւնը .

Պ . Քրիստոսի՝ հացի և գինւոյ
տեսակաւ՝ մարմինն ու արիւնն ,
հոգին և աստուածութիւնն է :

Հ . Ի՞նչ կը հասկընաս հացի և
գինւոյ տեսակ ըսելով .

Պ . Այսինքն արտաքին տեսքը ,
գոյնը , համը , հոտն և քանակը :

Հ. Սրբազործած նշխարքին
մէջ հացի էութիւնն կայ.

Պ. Ո՛չ, որովհետև Աւէք կե-
րէքինն խօսքերով բողորովին փո-
խուած ու Յիսուսի մարմինն ե-
ղած է:

Հ. Հաղորդութիւնը կտարե-
լով Յիսուսի մարմինն ալ կը բաժ-
նուի.

Պ. Ո՛չ. այլ միայն հացին տե-
սակը կամ երկուցթը կը կտարուի:

Հ. Թէ որ մարմինը չբաժ-
նուիր, ո՞ր կտորին մէջ կը մնայ.

Պ. Ամէն մասին մէջ ալ կա-
տարեալ կը մնայ:

Հ. Աղէկ կերպով հաղորդուե-
լու համար ի՞նչ պէտք է.

Պ. Ս. Հաղորդուողը ծով պէտք
է ըլլայ կէս գիշերէն: Բ. Թէ որ
մահուչափ մեղք ունի՝ խոստովա-
նի: Գ. Հաւատոյ, Յուսոյ, Խո-
նարհութեան և Սիրոյ ներգոր-
ծութիւններն ընէ առ սրբազոր-
ծեալն Յիսուս:

Հ. Աղէկ խոստովանելու համար քանի՞ բան պէտք է .

Պ. Հինգ . Ս. Պէտք է լաւ մը քննել խղճմտանքը : Բ. Զղջալ զԱստուած վշտացրնելուն համար : Գ. Առաջագրել ալ չվշտացրնելու զԱստուած : Դ. Պարզ պարզ զուրցել խոստովանահօր բոլոր մեղքերը : Ն. Խոստովանահօր դրած ապաշխարանքը կատարել :

Հ. Ով որ առանց զղջման խոստովանի կամ ամբջնալէն մահուչափ մեղք մը պահէ, ինչ մեղք ըրած կ'ըլլայ .

Պ. Սրբապղծութիւն . անանկ որ եթէ նորէն չխոստովանի նոյն խոստովանանքը, դժոխք կ'երթայ :

Հ. Ով կ'երթայ դժոխք .

Պ. Ով որ մահուչափ մեղաց մէջ կը մեռնի :

Հ. Ինչ կ'ընեն դժոխքին մէջ .

Պ. Ահաւոր տանջանքներ կը
քաշեն, Աստուծոյ զգիւտը, և
սատանաներուն հետ մէկտեղ
յաւիտեան կրակի մէջ կ'այրին:

Հ. Որո՞նք արքայութիւն կ'եր-
թան.

Պ. Անոնք որ Աստուծոյ շնոր-
հաց մէջ կը մեռնին և քաւարա-
նին մէջ քաւելու մեղք մը չու-
նին:

Հ. Ի՞նչ կ'ընեն արքայութեան
մէջ.

Պ. Հրեշտակաց և սրբոց հետ
յաւիտեան զԱստուած կը վայ-
լեն:

Հ. Արքայութիւն երթալու
համար ի՞նչ բանի պէտք է հա-
ւատայ քրիստոնեայ մը.

Պ. Այն ամէն բանին որ կը
հաւատայ հռոմէական ուղղա-
փառ սուրբ եկեղեցին:

Հ. Ի՞նչ բաներ պարտական է
սորվել.

Պ. Ինչ որ Հաւատամքին, Աստուծոյ և Եկեղեցւոյ պատուիրանաց և Հայր մերին մէջ կայ:

Հ. Ինչ պարտական է ընել.

Պ. Աստուծոյ և Եկեղեցւոյ պատուիրանքները պահել:

Հ. Քանի ու որոնք են Աստուծոյ պատուիրանքները.

Պ. Տասն են. Ա. Ես եմ քու տէր Աստուածդ. չըլլայ թէ ինձ մէ զատ ուրիշ Աստուած ունենաս: Բ. Պարապ տեղ Աստուծոյ անունը բերանդ չառնես: Գ. Տօները սուրբ պահէ: Դ. Հայրդ մայրդ պատուէ: Ե. Մի սպանաներ: Զ. Մի շնար: Է. Մի գողանար: Ը. Մի սուտ վկայեր: Թ. Մի ցանկար ընկերոջդ կնկանը: Ժ. Մի ցանկար ընկերոջդ ունեցած բաներուն:

Հ. Քանի ու որոնք են Եկեղեցւոյ պատուիրանքները.

Պ. Վեց են. Ա. Ամէն կիրակի

և տօն օրեր պատարագ տեսնալ :
Բ . Հրամայեալ պաքերն ու ծո-
մերը պահել : Գ . Տարին գոնէ
միանգամ մը խոստովանիլ : Դ . Գո-
նէ միանգամ մը Չատկի տօնին
հաղորդուիլ : Ե . Ընչեց տասա-
նորդը տալ եկեղեցւոյ : Զ . Արգե-
լեալ ժամանակներուն հարսնիք
չկատարել :

Հ . Ի՞նչ պէտք է ընէ քրիստո-
նեայն սուրբ ըլլալու համար .

Պ . Պէտք է իր կրքերուն յաղ-
թէ հոգւոյն սրբոյ շնորհքովը և
անոնց հակառակ առաքինու-
թիւնները գործէ Յիսուսի օրի-
նակին նման . միայն Աստուծոյ
շնորհքովը , որ շարունակ աղօթ-
քով և սուրբ հաղորդութեան
ստէպ մօտենալով կրնանք ստա-
նալ : Պէտք է յաղթէ , նախ հը-
պարտութեան՝ Աստուծոյ վախ-
ովը և խոնարհութեամբ : Բ . ա-
գահութեան՝ խորհրդոյ շնորհ-

քոյն և առատաձեռնութեամբ :
Գ . անառակութեան՝ շնորհիւ ի
մաստութեան և մաքրութեամբ :
Դ . բարկութեան՝ շնորհիւ գի
տութեան և համբերութեամբ :
Ե . որկրամոլութեան՝ շնորհիւ մը
տաց առաջնորդութեան և սա
կաւապիտութեամբ : Զ . նախան
ձու՝ գթութեամբ և եղբայրա
կան սիրով : Է . ծուլութեան՝ արի
ութեամբ և ջանասիրութեամբ :

Ճ . Քանի՞ են սուրբ խորհուրդ
ները , և ի՞նչ արդիւնք ունին .

Պ . Եօթն են . Ս . Մկրտութիւ
նը քրիստոնեայ կ'ընէ զմարդ : Բ .
Դրոշմը շնորհք կու տայ կատա
րեալ քրիստոնեայ ըլլալու : Գ .
Հաղորդութիւնը հոգին կը սնու
ցանէ , և Աստուծոյ շնորհաց մէջ
կը սպահէ : Դ . Աստուծոյ շնորհք
մեղքերը կը քաւէ : Ե . Աւերջին օ
ծումը ոյժ կու տայ աղէկ մեռնե
լու , և շատ անգամ մարմնոյ ա

ուղղութիւն ալ կը շնորհէ : Զ .
Քահանայութեան կարգն իշխա-
նութիւն կու տայ աստուածային
պաշտամունքը կատարելու : Ե .
Պսակը շնորհք կու տայ խաղա-
ղութեամբ և սրբութեամբ ասլ-
րելու , և քրիստոնէաբար որդիք-
ները մեծցընելու :

Հ . Ի՞նչ պէտք է ընել Աստու-
ծոյ ողորմութեանն արժանի ըլ-
լալու համար .

Պ . Պէտք է ողորմութեան գոր-
ծերը կատարել , որովհետեւ այս-
պէս կ'ըսէ Յիսուս . Երանի՛ ողոր-
մածաց , զի նոքա ողորմութիւն
գտցեն : Այս գործերէն եօթը
մարմնաւոր են , եօթն ալ հոգևոր :
Մարմնաւորներն են . Ա . անօթի-
ներու հաց տալ : Բ . ծարաւնե-
րու ջուր տալ : Գ . զգեստ չու-
նեցողները հագուեցընել : Դ . օ-
տարներու բնակութիւն տալ :
Ե . հիւանդաց այցելութիւն ը-

նել: Զ. բանտարգելոց այցելել:
Է. մեռեալները թաղել: — Հոգե-
կաններն են. Ս. խորհուրդ տալ
տարակուսելոց: Բ. տգիտաց սոր-
վեցընել: Գ. մեղաւորները խրա-
տել: Դ. վշտացեալները մխի-
թարել: Ե. անիրաւութեանց
ներել: Զ. նեղացուցիչ անձանց
համբերութեամբ տանիլ: Է. ա-
ղօթել առ Աստուած կենդա-
նեաց և մեռելոց համար:

Հ. Ի՞նչ պէտք է ընել չմեղան-
ջելու համար:

Պ. Նախ պէտք է առիթներէն
փախչել, պահել զգայարանքնե-
րը, և ստէպ խոստովանիլ: Բ.
Ստէպ աղօթել. մանաւանդ փոր-
ձութեանց մէջ: Գ. Մահ, դա-
տաստան, դժոխք ու արքայու-
թիւն մտածել, և աս մտածու-
թիւններով բոլոր գործերն ընել:

Առ Մարիամ կոյս անարատ :

Ո՛վ սիրելիդ Մարիամ,
 Իմ բերկրութիւն եւ հեշտանք,
 Յամենայն ժամ զքո զանուն
 Կամիմ կոչել անմոռաց :
 Կամիմ կրբել զայդ անուն
 Ըզցանկալին Աստուծոյ
 Տրպաւորեալ 'ի հոգիս,
 Տրպաւորեալ 'ի սրբախ :
 Կամիմ կարդալ Մարիամ
 Յայգուն յերկինքս ծագել,
 Եւ յարեւուն մրտանել
 Կամիմ կարդալ տակաւին :
 Ո՛վ անուշակ Մարիամ,
 Դու ես դու իմ մայր քաղցրիկ,
 Եւ ես զանուն քո կալայց
 Յամենայն ժամ 'ի շրբութունս :
 Եթէ անձն իմ վըշտահար
 Կայցէ 'ի բիւր տառապանս,

Բողոք բարեքս եւ հանգիստ
Քո սուրբ անունդ եղիցի :
Թէ թողու թեան են յերկուանք
Ահ եւ գողումն 'ի սրբախա ,
Ինձ յանուանէդ եկեսցէ
Անդորր եւ ջեր գեղեցիկ :
Դրժոխային թէ ոսոխ
Չանձն իմ մարտիւ փորձեսցէ ,
Չայնեալ ըստէս Մարիամ
Հալածեցից 'ի փախուստ :
Եւ յամենայն 'ի վրտանդս
Յեղյեղեցից Մարիամ . —
Մայր է ինձ նա , ես որդի ,
Ըզնա երբէք թողից ոչ :
Արիագոյն իմ խրախոյս
Յետին ոգւոյս տաղնապի
Լիցի գոչել Մարիամ ,
Չայն կարգալով մեռանել :
Ըզսիրատարփ զայն անուն
Յամենայն ժամ կարգալով
Ուրախ եղէց կենդանեաւ ,
Ուրախու թեամբ եւ մեռայց :

Տ Ա Ն Կ

Խրատք քրիստոնէական կենաց .	5
Աղօթք առաւօտեան	10
Մտածութիւնք վասն աւուրց եօթն նեկի	15
Յիսուսի շարշարանաց վրայ շա- բաթական մտածականներ . . .	53
Աղօթք պատարագի	102
Աղօթք խոստովանութեան և հա- ղորդութեան	120
Աղօթք առաջի խաչելութեան .	147
Աղօթք այցելութեան առ ամե- նասուրբ Հաղորդութիւնն . . .	149
Ներգործութիւն հոգևորական հաղորդութեան	152
Այցելութիւն առ սուրբ Աստուա- ծածին	154
Աղօթք աստուածպաշտութեան և հաւատոց աճմանն համար .	175
Աղօթք առ սուրբ Կոյսն թագու- հի առաքելոց	174
Ձերմեռանդական դիտաւորու- թիւնք	177
Աղօթք առ սուրբ Երրորդութին .	178
Աղօթք 'ի փոխարէն մարդկանց մեղքերուն	180

Աղօթք վշտաց և ներդուծեանց միջոց	182
Հանապարհ խաչի	185
Կրթութիւն ջերմեռանդութեան սրտին Յիսուսի	199
Եօթն նուէրք Քրիստոսի անդին արեանը	206
Աղօթք առ սուրբ Հոգին	210
Կրթութիւն 'ի պատիւ ցաւադին սրտին Մարիամու	212
Աղօթք առ սուրբ Կոյսն	215
Աղօթք առ Մեքայէլ հրեշտակա- պետ	221
Աղօթք առ պահապան հրեշտակն	221
Յաւք և ուրախութիւնք Ս. Յով- սեփայ	222
Աղօթք առ Ս. Առաքեալս Պե- տրոս և Պօղոս	229
Աղօթք առ Ս. Ստանիսլաւոս	230
Աղօթք առ Ս. Լուիճի Կոնձակա	234
Խորհուրդք Վարդարանի	236
Պաշատանք առ Ս. Կոյսն	240
Աղօթք բարի մահ ունենալու հա- մար	245
Համառօտ Քրիստոնէական վար- դապետութիւն	251
Իզձք առ Մարիամ Կոյս անա- բատ	262

15m

